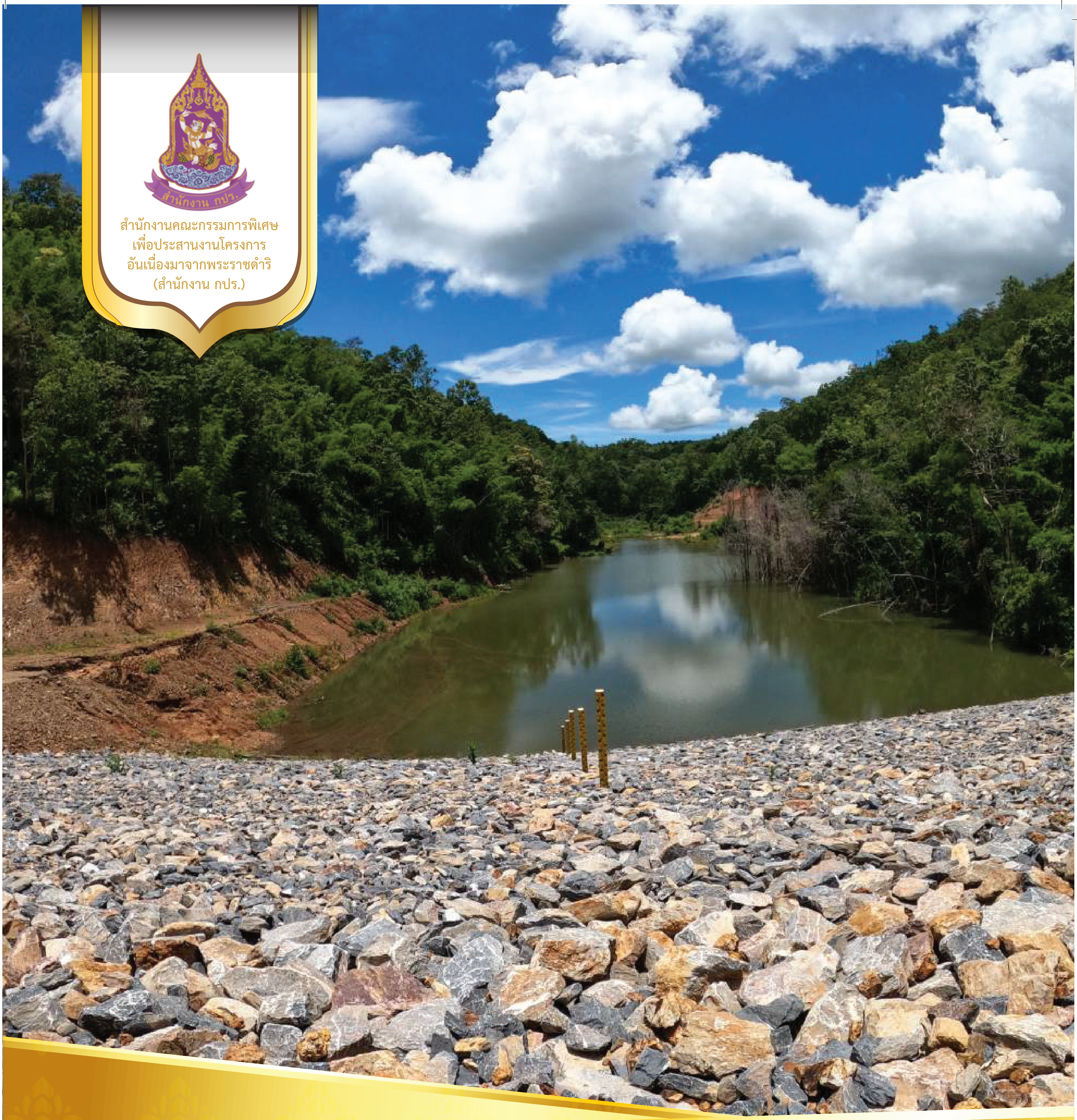

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี ๒๕๖๓

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๖๓

งานราชการนั้น ต้องอาศัยความรู้ ๓ ส่วน ในการปฏิบัติ คือความรู้ในหลักวิชาที่ถูกต้องแม่นยำ ลึกซึ้ง กว้างขวาง ความรู้ในการปฏิบัติบริหารงานตามภาระหน้าที่ และความรู้คิดวินิจฉัยที่ถูกต้องด้วยเหตุผล หลักวิชา และหลักธรรม. ข้าราชการทุกคนจึงต้องสร้างสมอบรมความรู้ทั้งสามส่วนนี้ให้สมบูรณ์พร้อมอย่าให้บกพร่องในส่วนใดเป็นอันขาด จะได้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลเป็นประโยชน์ที่แท้ทั้งแก่ประเทศชาติและประชาชน.

วันที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

สารบัญ

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สารจากเลขาธิการ กปร. ๖

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๗

แผนยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ของสำนักงาน กปร. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๘

ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ๑๐

คณะผู้บริหาร ๑๑

อัตรากำลัง ๑๖

งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑๗

การดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ปี ๒๕๖๓ ๑๙

ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๐

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๖๓

- การตามเสด็จ และพระราชดำริ ๒๔

การบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕๑

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ๕๔
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ๕๗
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ๖๐
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ๖๒
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ๖๔
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๖๗
- โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ตำบลดอกกราย อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง ๖๙

สารบัญ

- โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ๗๐
- โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ๗๒
- โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแห้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ๗๔
- โครงการอ่างเก็บน้ำแซร์ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลแซร์ออ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ๗๕
- โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบ และระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๖
- โครงการฝายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ๗๗
- โครงการพัฒนาพื้นที่โดยรอบวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ๗๘
- โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ๘๐
- โครงการปรับปรุงเพิ่มระดับเก็บกักคำปลากั้ง (หนองกระดูกช้าง) พร้อมระบบกระจายน้ำ ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบุณฑริก - ยอดมน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโนนก่อ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ๘๒
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยลอย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยลอย ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ๘๓
- โครงการซ่อมแซมสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร บ้านโต๊ะแดง หมู่ที่ ๖ ตำบลปูโยะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ๘๔
- โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านปากคลอง หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ๘๕

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๘๘

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่าง ๆ ๙๒

การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๒๒

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๑๒๖

การดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ๑๒๙

การดำเนินงานศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ๑๓๖

ผลการดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของสำนักงาน กปร. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ๑๔๔

สารจาก **เลขาธิการ กปร.**

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ซึ่งในปี ๒๕๖๓ ได้ดำเนินภารกิจหลักในการติดตามเสด็จ เพื่อรับพระราชทานพระราชดำริ การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน ๘๘ โครงการ และการติดตามความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ร่วมกับองคมนตรี การตรวจสอบและติดตามฎีกาที่ราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือทั้งในปัจจุบันและที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยการประสานงานและสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานต่างๆ เพื่อสนองพระราชดำริ

นอกจากนี้ สำนักงาน กปร. ยังได้ดำเนินงานประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้มีการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน ควบคู่กับการต่อยอดขยายผลโครงการที่ประสบความสำเร็จไปสู่ประชาชน เพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างครอบคลุมทุกมิติ รวมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ควบคู่กับการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันในระยะยาว

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคลากรของสำนักงาน กปร. ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้เป็นไปตามพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ความว่า **“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”**

นายดนุชา สินธวานนท์

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี (ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง
- ประเด็นที่ ๑.๑ การรักษาความสงบภายในประเทศ
- ประเด็นย่อยที่ ๑.๑.๒ การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ประเด็นที่ ๔.๔ การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง
- ประเด็นย่อยที่ ๔.๔.๑ ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- ประเด็นที่ ๖.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ประเด็นย่อยที่ ๖.๖.๒ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณภาพ จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ด้านความมั่นคง
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ด้านพลังทางสังคม
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนปฏิบัติราชการ สำนักงาน กปร. (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ดำเนินการระยะ ๓ ปี (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕)

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเผยแพร่และขับเคลื่อนองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบและสมรรถนะในการประสานความร่วมมือเพื่อสนองพระราชดำริ

แผนปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. ประกอบด้วยแผน ๓ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ ๑
แผนปฏิบัติราชการด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

- การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร
- การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การติดตามงานฎีกา
- การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในสถานการณ์เฝ้าระวัง ๒๒ แห่ง จังหวัดสกลนคร
- การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์เพื่อช่วยเหลือและฟื้นฟูผู้ประสบอุทกภัย จังหวัดอุบลราชธานี
- โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก
- โครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้และพัฒนาพื้นที่ชุมชนบ้านห้วยลู่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน
- ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อยตามพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
- การสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนชัยพัฒนาสู้ภัยโควิด-๑๙
- การจัดทำฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ระบบติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (e-Assessment)
- การดำเนินงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ ๒
แผนปฏิบัติราชการด้านการเผยแพร่และขับเคลื่อนองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

- การติดตามผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การจัดประชุมออนไลน์เพื่อติดตามการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
- การดำเนินงานของคณะทำงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
- ความร่วมมือเครือข่ายการขับเคลื่อน ได้แก่ มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นต้น
- โครงการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
- การปฏิบัติการในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ระยะ ๒ (สปน.)
- โครงการผลิตสื่อและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติ ชุด **“ร้อยไทยด้วยดวงใจ”**
- โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๑๐
- โครงการจัดเสวนาและนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ สวนหลวง ร.๙

ยุทธศาสตร์ ๓
แผนปฏิบัติราชการด้านการพัฒนาระบบและสมรรถนะในการประสานความร่วมมือเพื่อสนองพระราชดำริ

- โครงการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๘
- โครงการฝึกอบรมหลักสูตรโครงการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ระดับปฏิบัติการ
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการในระดับต่างๆ
- โครงการสื่อสารเพิ่มประสิทธิภาพการส่งเสริมคุณธรรมภายในสำนักงาน กปร.
- โครงการส่งเสริม/ยกย่องบุคลากรของสำนักงาน กปร.
- โครงการฝึกอบรมหลักสูตรมัคคุเทศน์ภาษาอังกฤษ สำหรับเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่ กปร. ประจำปี ๒๕๖๓
- โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการพัฒนาคู่มือประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
- โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ
- การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม แก่ข้าราชการ
- การพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการฐานข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฐานข้อมูลกลาง)
- ระบบบริหารจัดการงานวิชาการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การศึกษา ทดลอง และวิจัย)
- การจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์เพื่อทดแทนครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพ ประจำปี ๒๕๖๓
- โครงการสนับสนุนการติดตั้ง Internet Lease line ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕ แห่ง ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงาน กสทช. ระยะที่ ๒
- โครงการประเมินผลศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการประเมินผลการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริในลุ่มน้ำป่าสัก
- โครงการติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การจัดทำแผนปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การดำเนินการนำเข้าข้อมูลแผนงาน/โครงการ และงบประมาณ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการรายงานผลการดำเนินงานลงในระบบ e-MENSCR (สศช.)

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

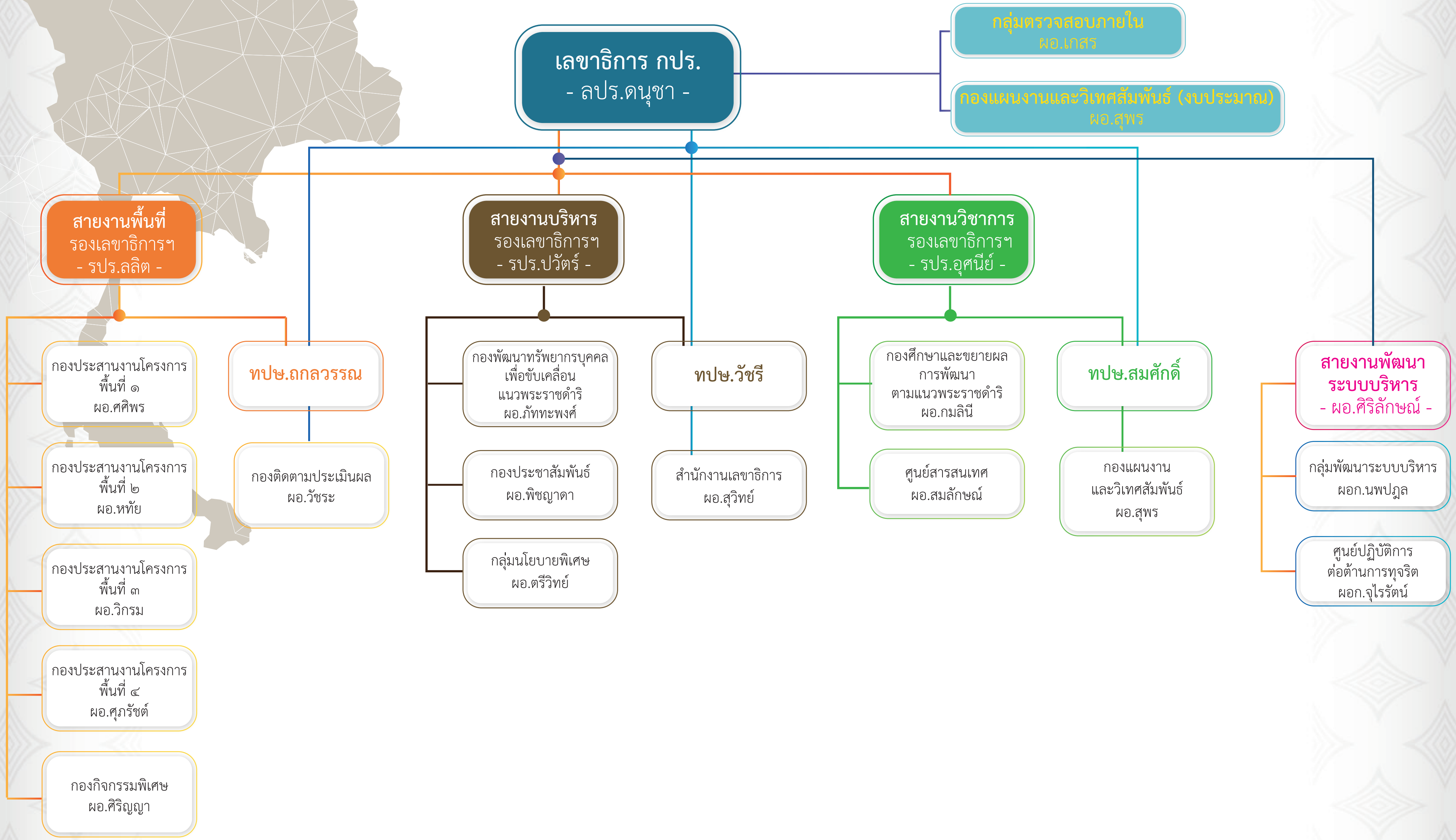

คณะผู้บริหาร

นายดนุชา สินธวานนท์
เลขาธิการ กปร.

นายลลิต ถนอมสิงห์
รองเลขาธิการ กปร.

นายปวัตร์ นวะมะรัตน
รองเลขาธิการ กปร.

นางสาวอุศนีย์ ธูปทอง
รองเลขาธิการ กปร.

ที่ปรึกษาสำนักงาน กปร.

นางสาววัชรี วัฒนไกร
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา ฯ

นางสาวถกลวรรณ ไกรสรกุล
ที่ปรึกษาด้านการประสานงาน
โครงการ ฯ

นายสมศักดิ์ เพิ่มเกษร
ที่ปรึกษาด้านการประสานงาน
โครงการฯ

ผู้อำนวยการกอง

นางศิริญญา ดิษฐบรรจง
ผู้อำนวยการกองกิจกรรมพิเศษ

นางศศิพร ปาณิกบุตร
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๑

นายหทัย วสุนันต์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๒

นายวิกรม คัยนันทน์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๓

นายศุภรัชต์ อินทราวุธ
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ ๔

นายสุวิทย์ ดุลยะนันท์
ผู้อำนวยการสำนักงาน
เลขาธิการ

นางสุพร ตรีนรินทร์
ผู้อำนวยการกองแผนงาน
และวิเทศสัมพันธ์

นางกมลินี สุขศรีวงศ์
ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผล
การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางพิชญดา หัศภาค
ผู้อำนวยการกอง
ประชาสัมพันธ์

นายภัททะพงศ์ เทียนศรี
ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคล
เพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ

นางศิริลักษณ์ ทัสนารมย์
อำนวยการสูง

นายวัชระ หัศภาค
ผู้อำนวยการกองติดตาม
ประเมินผล

ผู้อำนวยการกลุ่ม

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑

นางสาวทิพย์กมล ศุภกุลฐิตาพัฒน์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๑

นางสาวณัฐดา ศุภสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๒

นายเอกชัย เพ็งสว่าง
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๑๓

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒

นางสาวจินจะนะ แก้วไทรแย้ม
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๑

นายธนฤทธิ์ รัชตะประกร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๒๒

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓

นายดำรงค์ หินโม
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๑

นายปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๓๒

กองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔

นายธเนศ มณีกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๑

นายอภิศักดิ์ สรวิสูตร
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ ๔๒

กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

นางสาวสุดารัตน์ คุสินธุ์
ผู้อำนวยการกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง

นายสุทัศน์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์
ผู้อำนวยการกลุ่มศูนย์ศึกษาการพัฒนา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

นายนรินทร์ กาญจนฤกษ์
ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนา

นางสาวศีต์กร ตันกำแหง
ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงาน

นางสาวธัญทิตตา นาครทรรพ
ผู้อำนวยการกลุ่มวิเทศสัมพันธ์

กองติดตามประเมินผล

นางเสาวลักษณ์ ควรพินิจ
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตาม

นางสาวกาญจนา กำเนิดพันธ์
ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินผล

ศูนย์สารสนเทศ

นางสาวสมลักษณ์ บุนนาค
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

นางสาวจุไรรัตน์ อินทร์โต
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต

สำนักงานเลขาธิการ

นางสาวสุธัญญา ลีแวง
ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินการคลังและพัสดุ

นางอรสา สุวรรณประทีป
ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยการและบริหารทั่วไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นายนพปฎล มกุลกาญจน์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

นางสาวเกสร บุญยกิจสมบัติ
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

กลุ่มนโยบายพิเศษ

นายตรีวิทย์ วินิชสำเภาทิพย์
ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายพิเศษ

กองกิจกรรมพิเศษ

นางอรอนันต์ วุฒิเสน
ผู้อำนวยการกลุ่มประชาสัมพันธ์

อัตรากำลัง สำนักงาน กปร.

กรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๖๓ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๐ ตำแหน่ง ประกอบด้วย

■ ข้าราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน ๑๓๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
เจ้าหน้าที่	จำนวน ๑๓๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๒๖ ของบุคลากรทั้งหมด

■ ลูกจ้างประจำ

ตำแหน่ง	จำนวน ๒๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๐ ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
เจ้าหน้าที่	จำนวน ๒๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘ ของบุคลากรทั้งหมด

■ พนักงานราชการ

ตำแหน่ง	จำนวน ๖๖ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๐ ของกรอบอัตรากำลังทั้งหมด
เจ้าหน้าที่	จำนวน ๕๘ คน	คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๖ ของบุคลากรทั้งหมด

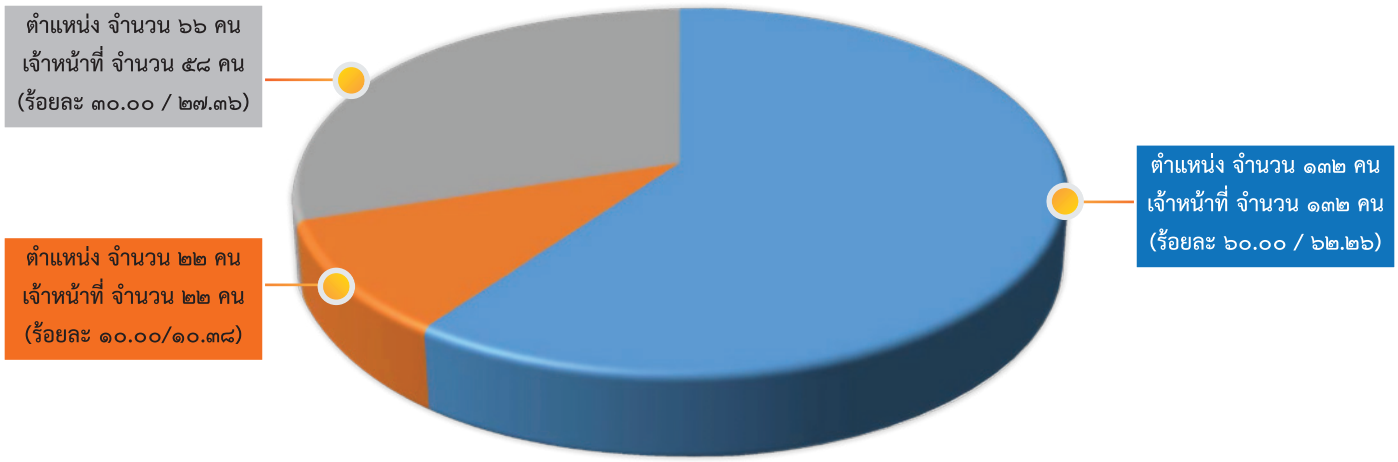

การสรรหาและเลือกสรร

- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลระดับปฏิบัติการ (๑ อัตรา)
- ดำเนินการเรียกบรรจุข้าราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับปฏิบัติการ ลำดับที่ ๕ - ๗ จากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ของสำนักงาน กปร. (ประกาศผลสอบของสำนักงาน กปร. ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒)
- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน (ด้านวิเทศสัมพันธ์) (๑ อัตรา)
- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งพนักงานประจำสำนักงาน (๑ อัตรา)
- ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งนายช่างศิลป์ (๑ อัตรา)

งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ งบปกติ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๔๖,๗๕๕,๓๐๐ บาท แยกตามงบรายจ่ายได้ดังนี้

งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น
๘๑,๕๑๓,๖๐๐ บาท	๔๓,๗๓๗,๕๐๐ บาท	๔,๗๓๑,๔๐๐ บาท	๗๑๕,๐๒๔,๙๐๐ บาท	๑,๗๔๗,๙๐๐ บาท

สำนักงาน กปร. มีผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๓๘,๖๐๔,๙๖๒.๖๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๔๖

ตารางที่ ๑ สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – งบปกติ

ประเภทรายจ่าย	งบประมาณ ที่ได้รับตาม พรบ.	งบประมาณ หลังโอนเปลี่ยนแปลง	ผลการใช้จ่าย	คงเหลือ
๑. งบบุคลากร	๘๑,๕๑๓,๖๐๐.๐๐	๘๒,๘๗๗,๘๐๐.๐๐	๘๒,๖๙๓,๐๖๖.๕๔	๑๘๔,๗๓๓.๔๖
๒. งบดำเนินงาน	๔๓,๗๓๗,๕๐๐.๐๐	๓๘,๘๓๗,๔๑๓.๙๕	๓๔,๖๐๗,๖๑๐.๐๒	๔,๒๒๙,๘๐๓.๙๓
๓. งบลงทุน	๔,๗๓๑,๔๐๐.๐๐	๖,๒๓๒,๑๘๖.๐๕	๖,๒๓๒,๑๘๖.๐๕	-
๔ งบเงินอุดหนุน	๗๑๕,๐๒๔,๙๐๐.๐๐	๗๑๕,๐๒๔,๙๐๐.๐๐	๗๑๕,๐๒๔,๙๐๐.๐๐	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	๑,๗๔๗,๙๐๐.๐๐	๑๔๗,๒๐๐.๐๐	๔๗,๒๐๐.๐๐	๑๐๐,๐๐๐.๐๐
ยอดรวม	**๘๔๖,๗๕๕,๓๐๐.๐๐**	**๘๔๓,๑๑๙,๕๐๐.๐๐**	**๘๓๘,๖๐๔,๙๖๒.๖๑**	**๔,๕๑๔,๕๓๗.๓๙**

หมายเหตุ :

๑. งบประมาณเสนอเข้าพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ งบดำเนินงาน จำนวน ๔,๗๗๕,๗๐๐ บาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๒๒๔,๓๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. ได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมงบรายจ่ายประจำ ในส่วนของงบบุคลากร จากสำนักงบประมาณ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑,๓๖๔,๒๐๐ บาท

งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวน ๔ โครงการ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๕๔,๕๒๐,๑๑๒ บาท แยกตามโครงการ ได้ดังนี้

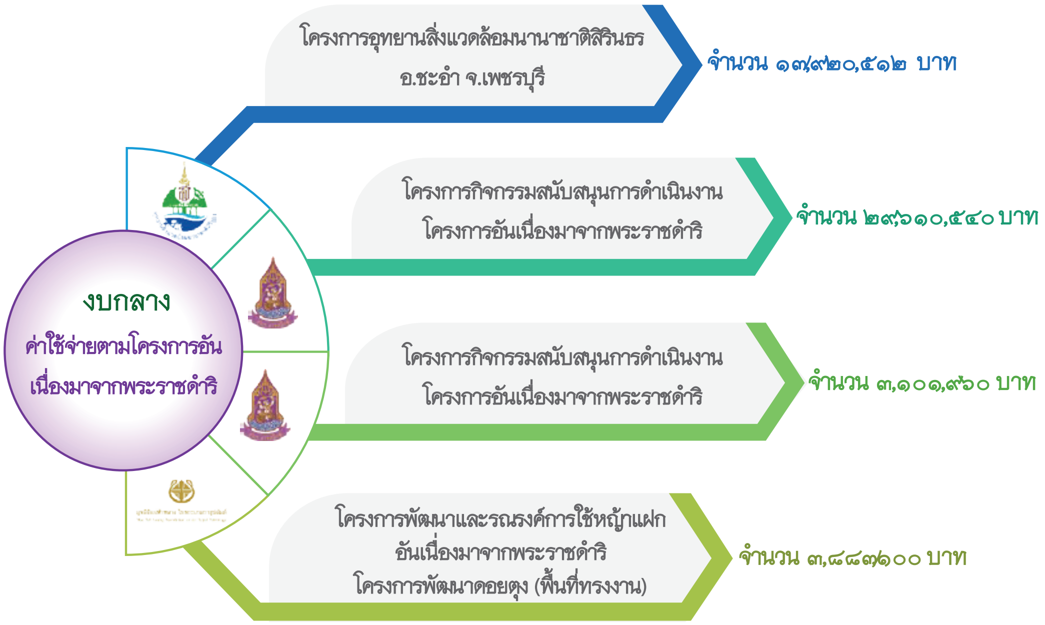

สำนักงาน กปร. มีผลการใช้จ่าย งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นจำนวนเงิน ๓๔,๙๕๓,๐๔๒.๕๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๑๑ ส่งคืนสำนักงบประมาณ เป็นจำนวนเงิน ๑๙,๕๒๓,๕๐๗.๘๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๑

ตารางที่ ๒ สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง ค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

รายการ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย	ส่งคืนสำนักงบประมาณ	คงเหลือ
๑. โครงการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	๑๗,๙๒๐,๕๑๒.๐๐	๑๗,๙๒๐,๕๑๒.๐๐	-	-
๒. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒๙,๖๑๐,๕๔๐.๐๐	๑๐,๒๗๒,๗๕๙.๗๙	๑๙,๓๓๐,๓๗๘.๖๕	๗,๔๐๑.๕๖
๓. โครงการกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๓,๑๐๑,๙๖๐.๐๐	๒,๘๗๒,๖๗๐.๘๐	๑๙๓,๑๒๙.๒๐	๓๖,๑๖๐.๐๐
๔. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน))	๓,๘๘๗,๑๐๐.๐๐	๓,๘๘๗,๑๐๐.๐๐	-	-
รวมทั้งสิ้น	๕๔,๕๒๐,๑๑๒.๐๐	๓๔,๙๕๓,๐๔๒.๕๙	๑๙,๕๒๓,๕๐๗.๘๕	๔๓,๕๖๑.๕๖

การดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ปี ๒๕๖๓

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดแนวทางการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓

ต่อมา คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบไม่นำผลการดำเนินงานของส่วนราชการมาประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ได้ดำเนินการ และตัวชี้วัดใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือป้องกันการแพร่ระบาดของโรค COVID-๑๙ เพื่อใช้ในการติดตามผล (Monitoring)

การปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. ตามตัวชี้วัดในการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปี ๒๕๖๓ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓) ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบการประเมิน					เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
	Function Base	Agenda Base	Area Base	Innova-tion Base	Potential Base		
๑. ความสำเร็จของการขยายผลองค์ความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่พื้นที่โดยรอบ	■				■	ร้อยละ ๑๐๐	ยกเลิกตัวชี้วัด เนื่องจากสถานการณ์ COVID-๑๙
๒. ความสำเร็จของการเผยแพร่องค์ความรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	■				■	ร้อยละ ๑๐๐ จำนวน ๖ ด้าน	ร้อยละ ๑๐๐ จำนวน ๙ ด้าน ๑๖ เรื่อง
๓. การพัฒนานวัตกรรม เรื่อง **“ระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”**	■			■	■	ร้อยละ ๑๐๐ ๑,๒๐๐ โครงการ	ร้อยละ ๑๐๐ ๑,๒๕๑ โครงการ
๔. ความสำเร็จของการขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	■	■			■	ร้อยละ ๑๐๐ ๒๑๗ แห่ง	ยกเลิกตัวชี้วัด เนื่องจากสถานการณ์ COVID-๑๙
๕. ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ COVID-๑๙	■	■			■	ร้อยละ ๙	ร้อยละ ๑๐๐ ๓,๙๓๑ ราย/ ๓,๙๓๑ ราย

ผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงาน กปร. มีหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในสำนักงาน กปร. สำหรับผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ ที่สำคัญ คือ

การดำเนินงานด้านส่งเสริมจริยธรรม

■ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

โดยดำเนินกิจกรรม ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) กิจกรรมเสียงตามสาย เผยแพร่สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง ทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ๒) กิจกรรมการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ เดือนละ ๑ ครั้ง และ ๓) กิจกรรมข้อความรณรงค์ผ่านทางหน้าจอ Desktop ของบุคลากรสำนักงาน กปร. เดือนละ ๑ ครั้ง ผลลัพธ์ที่ได้: บุคลากรสำนักงาน กปร. ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและสาระที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตประจำวัน

■ **คู่มือองค์กรคุณธรรม สำนักงาน กปร.**

สืบเนื่องจากที่สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินโครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดีแก่บุคลากรสำนักงาน กปร. ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน โดยภายใต้โครงการฯ ดังกล่าว มีแนวคิดในการจัดทำ ๑) แผนการส่งเสริมจริยธรรมและแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของสำนักงาน กปร. (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) และ ๒) คู่มือองค์กรคุณธรรมของสำนักงาน กปร. ซึ่งได้ดำเนินการต่อยอดจากค่านิยมร่วมของสำนักงาน กปร. **“จงรักและภักดี ซื่อสัตย์ สุจริต สามัคคี อุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน”** ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักงาน กปร. ในการร่วมกันค้นหาและกำหนดอัตลักษณ์ของคน กปร. ที่สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติได้ โดยอัตลักษณ์ของคน กปร. ทั้ง ๗ ด้าน ประกอบด้วย ๑) จงรักและภักดี ๒) ใช้ชีวิตพอเพียง ๓) มีคุณธรรม/ความซื่อสัตย์ ๔) สามัคคี ๕) อุทิศตน ๖) มืออาชีพ ๗) จิตสาธารณะ ซึ่งสำนักงาน กปร. ได้จัดทำคู่มือองค์กรคุณธรรม สำนักงาน กปร. ในรูปแบบแผ่นพับประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน กปร. ต่อไป

ผลลัพธ์ที่ได้ : บุคลากรสำนักงาน กปร. มีแนวปฏิบัติตนไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับค่านิยมขององค์กร และเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

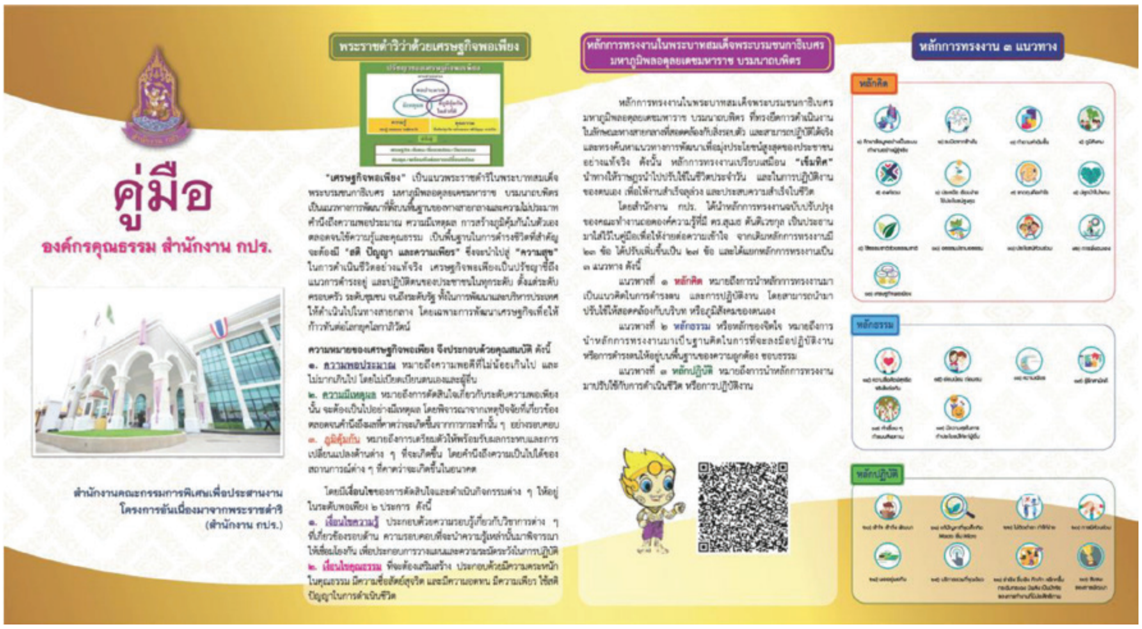

■ **โครงการศึกษาและปฏิบัติธรรม “พัฒนาจิต เพื่อชีวิตที่สมดุล” ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับบุคลากรสำนักงาน กปร. และชุมชนบริเวณโดยรอบสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๖๓**

ปัญหาในสังคมไทยส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และปัญหาทางกายภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน ดังนั้นความสมดุลของร่างกาย จิตใจ และการมีอารมณ์ที่มั่นคงจะช่วยให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ สำนักงาน กปร. ได้ตระหนักถึงการทำงานอย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพของบุคลากรสำนักงาน จึงได้ดำเนินการจัดโครงการศึกษาและปฏิบัติธรรม **“พัฒนาจิต เพื่อชีวิตที่สมดุล”** ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับบุคลากรสำนักงาน กปร. และชุมชนบริเวณโดยรอบสำนักงาน กปร. เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม/สนับสนุนการสร้างสุขภาวะของคนในองค์กรทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมตามหลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน/รัฐ)

กิจกรรมในโครงการฯ ประกอบไปด้วย การฟังเทศนาธรรมเรื่อง อยู่อย่างไร ให้มีความสุข แบบยั่งยืน โดยพระอาจารย์มนตร์ธัช อธิปญฺโญ พระวิปัสสนาจารย์ จากวัดชลประทานรังสฤษดิ์ และการฝึกสมาธิบำบัดแบบ SKT โดย รศ.ดร. สมพร กันทรดุษฎี เตรียมชัยศรี ซึ่งเป็นการผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยา สังคมศาสตร์ และศาสนศาสตร์ ที่อาศัยการเชื่อมโยงของการปฏิบัติสมาธิกับการทำงานของระบบประสาทและการควบคุมประสาทสัมผัสเข้าด้วยกัน

ซึ่งจะช่วยร่างกายให้สามารถเยียวยาตัวเองได้ โดยการปรับความสมดุลการทำงานของร่างกายทั้งระบบให้อยู่ในภาวะปกติ

ผลลัพธ์ที่ได้ : ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำเอาแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรม และหลักวิชามาพัฒนาตนเอง ทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อเพิ่มศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานได้

การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต

■ ถอดบทเรียนในโครงการพี่สอนน้อง เรื่อง การวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. : เพื่อลดความเสี่ยงทุจริตในการวิเคราะห์โครงการฯ ภายใต้หลักคุณธรรม และความโปร่งใส

สำนักงาน กปร. ได้จัดทำสรุปการถอดบทเรียนในโครงการพี่สอนน้อง เรื่อง การวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. : เพื่อลดความเสี่ยงทุจริตในการวิเคราะห์โครงการฯ ภายใต้หลักคุณธรรม และความโปร่งใส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ตรงจากผู้บริหารและรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ หลักเกณฑ์ และวิธีการวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โปร่งใส เป็นธรรม ปลอดการทุจริต ประหยัดงบประมาณ และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บุคลากรสำนักงาน กปร. ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงการฯ การพิจารณางบประมาณโครงการฯ ได้ใช้เป็นแนวทางประกอบกับคู่มือปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งเป็นการปรับปรุงข้อมูลด้านการวิเคราะห์โครงการให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

■ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และการประเมิน ITA ยังถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งถือเป็นการยกระดับให้การประเมิน ITA ให้เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตในเชิงรุก

การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งเครื่องมือการประเมินออกเป็น ๓ ประเภท คือ ๑) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ๒) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) ๓) แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT)

สำนักงาน กปร. เป็นหนึ่งในหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน ITA ในปี ๒๕๖๓ จากทั้งหมด ๘,๓๐๓ หน่วยงาน โดยสำนักงาน กปร. มีผลคะแนนอยู่ที่ ๘๖.๖๘ คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในผลการประเมินระดับ A (รายละเอียดปรากฏตามตาราง)

คะแนน ITA = ๘๖.๖๘ (ระดับ A)	
ตัวชี้วัดการประเมิน	**คะแนน**
๑) การปฏิบัติหน้าที่	๘๘.๘๔
๒) การใช้งบประมาณ	๘๒.๓๕
๓) การใช้อำนาจ	๘๔.๘๔
๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ	๗๘.๗๓
๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต	๘๒.๑๔
๖) คุณภาพการดำเนินงาน	๙๕.๐๒
๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร	๘๘.๖๕
๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน	๙๐.๐๐
๙) การเปิดเผยข้อมูล	๗๗.๗๘
๑๐) การป้องกันการทุจริต	๙๓.๗๕

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๖๓

การตามเสด็จ และพระราชดำริ

พื้นที่ภาคกลาง - ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

พื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑๕ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครนายก ได้แก่ แปลงสาธิตการเกษตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ข้าวหอมมะลิสุรินทร์ พอไปปลูกที่อื่น กลายเป็นข้าวจังหวัดอื่น และปัญหาเกี่ยวกับน้ำแล้ง-น้ำมากใน ๒ ปีที่ผ่านมา ต้องมีการเลื่อนการเพาะปลูก ทำให้ต้นข้าวได้รับผลกระทบตามไปด้วย

๒.ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่ชุมชนโดยรอบค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพื้นที่ของนิคมสหกรณ์ปิเหล็ง จังหวัดนราธิวาส ในแนวทางที่เหมาะสม ซึ่ง นายพรชัย แสงอังศุมาลี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา กรมชลประทานได้กราบบังคมทูลว่า จะให้สำนักชลประทานที่ ๑๗ เข้าไปตรวจสอบ

๓.จากการดำเนินงานของนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในโครงการศูนย์สาธิตการเกษตรตามแนวพระราชดำรินั้น **เห็นควรเพิ่มกิจกรรมการเพาะเห็ดฟางในหลายๆ วิธี เช่น ปลูกในกองฟาง และปลูกในตะกร้า เพราะเห็นว่า เห็ดฟางราคาดีและบริโภคได้ด้วย ซึ่งเด็กโรงเรียน ตชด.ยังทำได้**

๔.ในส่วนของการดำเนินงานสวนผลไม้ภาคใต้ตามแนวพระราชดำริ ทรงรับสั่งโดยสรุปว่า **ที่ประเทศสิงคโปร์ ปลูกลิ้นจี่ในโดม ผลผลิตออกมาลูกนิดเดียว น่าจะเป็นพันธุ์ที่นำมาจากจังหวัดนครพนม ว่าจะลองหาพันธุ์และต้นไม้อื่นๆไปให้ทางสิงคโปร์ ซึ่งได้คุยกับอุปทูตแล้ว**

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดระยอง ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้ป่าวังจันทร์ สถาบันปลูกป่าและระบบนิเวศ ปตท. ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.สำนักงาน กปร. พิจารณาสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการระบบท่อส่งน้ำบ้านสันติสุขไปยังศูนย์เรียนรู้เกษตรนวัต สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ตามที่ผู้แทนกรมชลประทานกราบบังคมทูลรายงาน

๒.เนื่องจากโครงการระบบท่อส่งน้ำบ้านสันติสุขไปยัง

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง

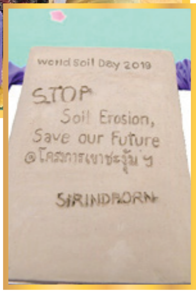

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี

ศูนย์เรียนรู้เกษตรนวัต สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา เป็นโครงการที่วางระบบท่อส่งน้ำจากบ้านสันติสุขมายังสระเก็บน้ำแห่งที่ ๑ และ ๒ ของศูนย์เรียนรู้เกษตรนวัต ซึ่งเป็นโครงการที่ดีและแสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรพิจารณานำเด็กนักเรียนโรงเรียนกำเนิดวิทย์มาเรียนรู้งานในพื้นที่จริง ทั้งก่อนการก่อสร้าง ในขณะก่อสร้าง และหลังการก่อสร้าง เพื่อให้เด็กได้รู้และเข้าใจถึงระบบของการบริหารจัดการน้ำ และตระหนักถึงการใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า

๓.มูลนิธิชัยพัฒนาพิจารณาสนับสนุน พันธุ์สัตว์ ต้นพันธุ์พืช เมล็ดพันธุ์พืช ให้แก่ศูนย์เรียนรู้เกษตรนวัต สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานวันดินโลก ปี ๒๕๖๒ ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครนายก ได้แก่ โรงเรียนวัดพราหมณี หมู่ที่ ๙ ตำบลสาริกา อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้พิจารณาปรับปรุงและฟื้นฟูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ๑๑ แห่ง ในภาคเหนือที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหว และร่วมกันพิจารณาหาแนวทางป้องกันผลกระทบต่างๆ ที่เกิดจากแผ่นดินไหว และ ขอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องติดตามความก้าวหน้าการปรับปรุงโรงพยาบาลเกาะยาว จังหวัดพังงา ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จตามแผน

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนองครักษ์ หมู่ที่ ๓ ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และทอดพระเนตรนิทรรศการผลการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๗ จังหวัดนครนายก จำนวน ๖ โรงเรียน มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้พิจารณานำไส้เดือนดินมาเสริมในการเป็นอาหารสำหรับเลี้ยงไก่เพื่อเพิ่มโปรตีนในไก่ให้มากยิ่งขึ้น และนำน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุปเปอร์ พด.๒ มาใช้เสริมในการเลี้ยงไก่

ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๗-๘ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๗-๘ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ได้แก่

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสิงคโปร์แอร์ไลน์สเฉลิมพระเกียรติฯ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบ่อชะอม หมู่ที่ ๑๑ ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหางแมว หมู่ที่ ๔ ตำบลขุนซ่อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองแดง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ควรให้มีการฝึกอบรมการตัดแต่งกิ่งไม้ผลและการใช้สารที่เหมาะสมกับไม้ผลแก่เกษตรกรในพื้นที่

๒.ให้กรมชลประทานพิจารณาสำรวจความต้องการบ่อบาดาลระดับตื้นของเกษตรกรในพื้นที่ และจัดหาตามความเหมาะสม

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดฉะเชิงเทรา

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดฉะเชิงเทรา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองตะเคียนชัย หมู่ที่ ๕ บ้านคลองตะเคียนชัย ตำบลทุ่งมหาเจริญ อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้กรมชลประทาน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดหาน้ำเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่กลองคี ตำบลโมโกร อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาอิสาน หมู่ที่ ๑๖ ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้กรมชลประทานพิจารณาเพิ่มประสิทธิภาพสระเก็บน้ำของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านนาอิสาน ให้สามารถเก็บกักน้ำได้ปริมาณเพิ่มมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำใช้สำหรับกิจกรรมทางการเกษตรของโรงเรียนในช่วงฤดูแล้ง

ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่

■โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรบ้านห้วยโสก หมู่ที่ ๙ บ้านปางไม้ ตำบลป่าเด็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเดิมนั้น ขอให้พิจารณาเพิ่มระบบพลังงานแสงอาทิตย์และระบบดีเซลด้วย

๒.ขอให้พิจารณาส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๓.ขอให้นำไก่ไข่จากโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน ๕๐ ตัว สนับสนุนให้แก่โรงเรียน พร้อมทั้งพิจารณาศึกษาหาวิธีการเพิ่มโปรตีนในอาหารไก่ไข่ด้วย

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก หมู่ที่ ๒ บ้านโป่งลึก ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้พิจารณาจัดหาเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มอีกหนึ่งเครื่อง โดยเชื่อมต่อกับระบบเดิม และดำเนินการเป็นโครงการร่วมระหว่างกรมชลประทานและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๒.ขอให้พิจารณาส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และทรงรับสั่งกับ

ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. **ขอให้นำไก่ไข่จากโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน ๑๐๐ ตัว ให้แก่โรงเรียน พร้อมทั้งพิจารณาศึกษาหาวิธีการเพิ่มโปรตีนในอาหารไก่ไข่ด้วย**

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านย่านซื่อ หมู่ที่ ๙ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานพิจารณาสำรวจตรวจสอบแหล่งน้ำในพื้นที่และปรับปรุงให้สามารถใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

๒.ขอให้พิจารณาส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน รวมทั้งมีรับสั่งเกี่ยวกับการขนส่งพันธุ์ไก่ไข่จากโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย สรุปความว่า **ไก่ไข่ที่นำมาจากโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ที่จะขนส่งไปยังศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ขอให้นำมาพักไว้ที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านย่านซื่อ**

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองน้อย หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองน้อย โดยปรับปรุงท่อส่งน้ำเดิมที่ชำรุดและก่อสร้างบ่อพักน้ำเพิ่มเติม เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ จะทำให้มีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพียงพอตลอดทั้งปี

■โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่าวังหิน หมู่ที่ ๔ บ้านท่าวังหิน ตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำดื่มอย่างสม่ำเสมอ

๒.ขอให้กรมชลประทานเร่งรัดปรับปรุงอ่างเก็บน้ำในพื้นที่จำนวนสามแห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองอ้ายแดง อ่างเก็บน้ำบ้านย่านซื่อ และอ่างเก็บน้ำหุบเฉลา

๓.กรณีคูน้ำกันช้าง ขอให้ดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เพื่อป้องกันไม่ให้ช้างเกิดอุบัติเหตุพลัดตกได้รับบาดเจ็บ

ครั้งที่ ๙ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี

ครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

ครั้งที่ ๙ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงาน **"เทศกาลโคนมแห่งชาติ"** ประจำปี ๒๕๖๓ ณ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ครั้งที่ ๑๐ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการหว่านข้าวพันธุ์ กข ๗๙ ณ แปลงสาธิตการเกษตร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งในส่วนของระบบการกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ความว่า

....บอกจะทำอ่างก็เสียดายพื้นที่บ้านตัวเอง ทำแบบนี้ (ใช้ระบบพลังงานน้ำแสงอาทิตย์) เขาถึงพอใจ

ครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

ครั้งที่ ๑๑ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครนายก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทอดพระเนตรโครงการทหารพันธุ์ดี กองพันทหารราบ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมในการขุดสระเก็บน้ำใหม่ และปรับปรุงสระเก็บน้ำเดิมที่อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างไร ให้เร่งดำเนินงานจัดทำแผน และให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมพัฒนาที่ดิน พร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปช่วยดำเนินงานเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว รวมถึงให้สำนักงาน กปร. ประสานศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ดำเนินการจัดทำแผนงานการสนับสนุนพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ให้แก่ โรงเรียนบ้านเลยวังไสย์ ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย เพื่อเป็นแหล่งอาหารของครูและนักเรียนอย่างเร่งด่วน ต่อไป

ครั้งที่ ๑๒ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

ครั้งที่ ๑๒ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองมะลิประเวศน์วิทยา หมู่ที่ ๘ ตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้กรมชลประทาน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่ราษฎรตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยจะดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า พร้อมระบบส่งน้ำบ้านคลองมะลิ ขนาดและความยาวตามความเหมาะสม เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ราษฎรตำบลอ่างคีรี อำเภอมะขาม จะมีน้ำสำหรับทำการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี

๒.ให้กรมชลประทานตรวจสอบปริมาณน้ำใช้สำหรับการเกษตรภายในพื้นที่โรงเรียนกำเนิดวิทย์ ตำบลป่ายุบใน อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง ว่ามีปริมาณเพียงพอต่อการปลูกพืชชนิดใดบ้าง เพื่อให้โรงเรียนฯ วางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำ

๓.ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันสำรวจตรวจสอบ หาแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะบริเวณรั้วโรงเรียนบ้านด่าน หมู่ที่ ๓ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงเรียนบ้านสองพี่น้อง (สายปัญญาสมาคมในพระบรมราชินูปถัมภ์) ตำบลสองพี่น้อง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

ครั้งที่ ๑๔ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านเขาจ้าว หมู่ที่ ๑ ตำบลเขาจ้าว อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ ๑๕ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

ครั้งที่ ๑๕ ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

■ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหลวงประกอบนิติสารและท่านผู้หญิงถวิล หมู่ที่ ๔ ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปิล๊อกคี่ (ธนาคารอาคารสงเคราะห์อุปถัมภ์) หมู่ที่ ๔ ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้ สำนักงาน กปร. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมชลประทาน ร่วมกันจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปิล๊อกคี่ โดยดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์จากห้วยปิล๊อก ตามความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ พร้อมทั้งให้ดำเนินการจัดการระบบสุขาภิบาลบริเวณโดยรอบโรงกรองน้ำให้ถูกสุขลักษณะ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๕ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายประจักษ์ศิลปาคม มณฑลทหารบกที่ ๒๔ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายประจักษ์ศิลปาคม มีแหล่งน้ำค่อนข้างสมบูรณ์ แม้ว่าดินอาจจะไม่ดีแต่ก็สามารถจัดการได้ หากขาดน้ำจะจัดการยาก

๒.โครงการนี้เป็นประโยชน์กับกำลังพล ซึ่งจะสามารถขยายผลไปให้ความรู้ แก่คนในชุมชนได้ด้วย ทำให้ราษฎรมีรายได้มากขึ้น รายจ่ายลดลง สามารถพึ่งพาตนเองได้

๓.ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงมาก ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ส่งผลให้เกษตรกรปลูกข้าวไม่ได้ ขอให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาแนวทางการให้ความช่วยเหลือร่วมกัน

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ได้แก่ โรงเรียนท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี หมู่ที่ ๑๒ ตำบลสร้างค้อ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนการขุดสระเก็บน้ำให้มีการเพาะปลูกพืช ผัก ชนิดต่าง ๆ ได้หลากหลาย สามารถนำผลผลิตมาบริโภคในครัวเรือนได้อย่างเพียงพอ

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ได้แก่

- โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหมันขาว ตำบลกกสะท้อน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
- โรงเรียนบ้านเลยวังไสย์ ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้มูลนิธิชัยพัฒนา และ สำนักงาน กปร. จัดหาพันธุ์ไม้ผลและไก่ไข่ ตลอดจนพิจารณาหาพันธุ์สุกร เป็ด ปลา ให้แก่โรงเรียนบ้านเลยวังไสย์ด้วย

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่

■ โรงเรียนดวนใหญ่วิทยา บ้านดวนใหญ่ ตำบลดวนใหญ่ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ

■ โรงเรียนพระปริยัติธรรมเกียรติแก้วสามัคคี หมู่ที่ ๑๒ บ้านตะเคียนเหนือ ตำบลศรีแก้ว อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

...ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนให้แก่โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ และราษฎรบริเวณใกล้เคียง จำนวน ๔ โรงเรียน ประกอบด้วย ๑) โรงเรียนโพธิ์ศรีวิทยา ๒) โรงเรียนวัดสระกำแพงใหญ่ ๓) โรงเรียนปรางค์กู่วิทยา และ ๔) โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดบ้านโนนคูณวิทยา...

ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธรและจังหวัดศรีสะเกษ

ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร และจังหวัดศรีสะเกษ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร และจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่

■ โรงเรียนบ้านโหง่นขาม ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้พิจารณาดำเนินการปรับปรุงคุณภาพน้ำบาดาลของโรงเรียนซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคภายในโรงเรียนและหมู่บ้าน รวมทั้งพิจารณาปลูกไม้ผลภายในพื้นที่ของโรงเรียนเพิ่มเติม เพื่อให้เด็กนักเรียนได้บริโภคผลไม้ที่มีความสดใหม่และปลอดภัย เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออาหารของโรงเรียน

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปากลา ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้สำนักงาน กปร. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมชลประทาน และจังหวัดอุบลราชธานีพิจารณาดำเนินการขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยลา พร้อมเพิ่มประมาณความจุอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเพิ่มขึ้น และก่อสร้างบ่อพักน้ำ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำที่จำเป็นบางส่วนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบรรจบพันบ้านปากลาและชุมชนบ้านปากลา ให้มีน้ำสำหรับดำเนินการกิจกรรมต่างๆ อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

■โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านศรีสวัสดิ์ ตำบลศรีแก้ว อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาการเผาตอซังข้าว โดยการให้ความรู้ที่ถูกต้องกับราษฎรในพื้นที่อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

๒.ให้มูลนิธิชัยพัฒนาพิจารณาดำเนินการอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าและเครื่องจักสาน ให้กับราษฎรบ้านศรีสวัสดิ์ อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

■ โรงเรียนบ้านดงนา ตำบลหนามแท่ง อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้พิจารณาดำเนินการปรับปรุงบริเวณทางลงท่าจอดเรือบ้านดงนา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรจากสภาพปัญหาริมตลิ่งทรุดตัว ส่วนในระยะยาว ควรมีการศึกษาหาแนวทางในการป้องกันปัญหาการทรุดตัวของตลิ่งแม่น้ำโขงในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวและพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองใหญ่ ตำบลรุง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ จึงขอให้ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในการส่งเสริมอาชีพ โดยการปลูกพืชในสวนยางพารา เช่น กาแฟ พืชสมุนไพร หรือพืชอื่นๆ ที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดตาก

พื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๗ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖-๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ในเขตพื้นที่จังหวัดตาก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดตาก ได้แก่

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ศาสตราจารย์สำเภา-ไพวรรณ วรางกูร ตำบลพะวอ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้ช่วยสนับสนุนกรมชลประทานในการตรวจสอบคุณภาพน้ำภายในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

๒.ขอสนับสนุนไก่และเป็ดให้แก่โรงเรียนเพิ่มเติม เพราะปัจจุบันคงเหลืออยู่จำนวนไม่มากซึ่งไม่เพียงพอต่อการประกอบอาหารให้แก่นักเรียนและครู

■ ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา **“แม่ฟ้าหลวง”** บ้านห้วยขี้หมี อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ไม้ผลไม่ดี เพราะอากาศเย็น ให้หาพันธุ์ไม้ผลที่เหมาะสมกับสภาพอากาศมาปลูกแทน เหมือนกับเลตองคุ

■ โรงเรียนบ้านแม่ระเมิง ตำบลแม่สอง อำเภอท่ายาง จังหวัดตาก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำให้แก่โรงเรียนบ้านแม่ระเมิง ราษฎรในพื้นที่วัด และจุดสกัดอุทยานแห่งชาติแม่เมย โดยก่อสร้างฝายต้นน้ำ พร้อมระบบส่งน้ำและบ่อพักน้ำ ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ให้แก่พื้นที่ได้อย่างเพียงพอ

■ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ต้องมีการดูแลรักษาพิพิธภัณฑ์และให้มีรายได้

๒.ให้มีบริหารจัดการโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ในลักษณะคล้ายคลึงกับศูนย์ศึกษาการพัฒนา และให้มีการระดมทุนจากส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.ขาดงานวิจัยเกี่ยวกับสารปนเปื้อนในพื้นที่

๔.ในการก่อสร้างเรือนกระจกให้ใช้กระจกตรงจากวัสดุที่หาได้ในประเทศ

๕.ขอให้รวบรวมพันธุ์ไม้ตะวันตกของไทยและที่มีอยู่ในแถบใกล้เคียงมาปลูกในสวนพฤกษศาสตร์แห่งนี้ดังเช่นตัวอย่างของการรวบรวมพันธุ์ไม้จากที่ต่างๆ และนำมาปลูกไว้ในวังสระปทุม

๖.ให้พยายามรวบรวมพันธุ์ไม้ที่ทนร่มเงามาเพิ่มเติม

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่กลองคี ตำบลโมโกร อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้กรมชลประทาน กรมป่าไม้ และสำนักงาน กปร. ร่วมกันดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำให้แก่ราษฎรบ้านแม่กลองคี

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

โดยการก่อสร้างฝายต้นน้ำพร้อมระบบท่อส่งน้ำ และถังเก็บน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรบ้านแม่กลองคี

๒.ให้ทดลองนำสูตรอาหารสัตว์ซึ่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถผลิตได้ มาทำการทดลองเลี้ยงสัตว์ที่โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย

๓.ขอให้สนับสนุนระบบส่งน้ำแก่กลุ่มรวมพลังเกษตรอินทรีย์ ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นกลุ่มผลิตข้าวสารพันธุ์หอมมะลิแบบอินทรีย์

■ โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายวชิรปราการ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ระยะเร่งด่วน จะดำเนินการออกแบบโรงสูบน้ำขนาดเล็ก จำนวน ๑ แห่ง พร้อมระบบส่งน้ำ และถังเก็บน้ำตามความเหมาะสม

๒.ระยะยาว จะดำเนินการศึกษาแนวทางการนำน้ำมาเติมให้แก่สระเก็บน้ำภายในค่ายวชิรปราการ เพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอตลอดทั้งปี สำหรับดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ผักสำรอง

■ ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา **“แม่ฟ้าหลวง”** บ้านห้วยวัว ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงาน กปร. ร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่ศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยวัววัด และราษฎรบ้านห้วยวัว โดยดำเนินการก่อสร้างฝายพร้อมระบบส่งน้ำและถังเก็บน้ำ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะดำเนินการในลักษณะโครงการร่วมระหว่างกรมชลประทานและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า และสำหรับการอุปโภคบริโภคของโรงเรียนและวัด รวมทั้งราษฎรอย่างเพียงพอตลอดปี

■ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยสลุง ตำบลพระธาตุ อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้กรมชลประทาน สำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยสลุงและราษฎรบ้านห้วยสลุง โดยดำเนินการก่อสร้างฝายพร้อมระบบส่งน้ำและถังเก็บน้ำตามความเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์การเรียนและการอุปโภคบริโภคของราษฎรบ้านห้วยสลุงให้เพียงพอตลอดทั้งปี

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่

■โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านเกริ่นกระถิน ตำบลเนินขี้เหล็ก อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และสำนักงาน กปร. ดำเนินการสำรวจพื้นที่ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติมในพื้นที่

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บ้านเกริ่นกระถิน ตำบลเนินขี้เหล็ก อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ และบริหารจัดการการใช้น้ำให้ชาวบ้านในพื้นที่ได้รับประโยชน์

■ โครงการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนให้แก่ราษฎรตำบลหนองกรด และโครงการพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีน้ำเพื่อดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ เพียงพอตลอดทั้งปี

■ โครงการพัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลหนองหม้อ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้แก้ปัญหาในพื้นที่ตำบลหนองกรด อำเภอเมืองและพื้นที่อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามแนวทาง “สุรินทร์โมเดล” ที่ใช้ในการพัฒนาพื้นที่อำเภอชุมพลบุรี อำเภอสำโรงทาบ อำเภอศีขรภูมิ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ของศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริอย่างได้ผล โดยการขุดสระน้ำในพื้นที่นา เลี้ยงปลานิลจิตรลดา ปลูกไม้ผลพระราชทานโดยรอบคันบ่อและปลูกผักพระราชทานในพื้นที่ รวมทั้งขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่นาด้วย

๒.ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนให้แก่ราษฎรตำบลหนองหม้อ อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ และราษฎรบ้านเกริ่นกระถิน ตำบลเนินขี้เหล็ก อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ให้มีน้ำเพื่อดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ เพียงพอตลอดทั้งปี

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่

■ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ บ้านน้ำบ่อสะเป่ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

หินปูน ต้มก็ไม่หาย กรองก็ไม่หาย ให้ทำแบบ RO ให้พิจารณาในลักษณะนั้น

■ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปอหมื้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้กรมชลประทาน และสำนักงาน กปร. ร่วมกันดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปอหมื้อ โดยการปรับปรุงระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ และจัดหาถังเก็บน้ำเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การเรียนฯ และช่วยเหลือราษฎรบ้านปอหมื้อ

๒.ให้มูลนิธิชัยพัฒนา โดยโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย สนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และอาหารสัตว์ ให้แก่ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปอหมื้อ และศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านน้ำบ่อสะเป่

๓.ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาสำรวจ ซ่อมแซมปรับปรุง เส้นทางคมนาคมจากอำเภอแม่สะเรียงมายังบ้านปอหมื้อ ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร เพื่อความสะดวกในการสัญจร ของครู นักเรียน และราษฎร

ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย และ จังหวัดพิษณุโลก

๔.ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาสนับสนุนวัสดุในการสร้างหอพักนักเรียนโดยใช้ไม้ในพื้นที่ (ไม้ล้มหมอนนอนไพร) และไม้ไผ่ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกไผ่ในพื้นที่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการใช้สอยต่าง ๆ

ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพิษณุโลก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดตาก จังหวัดเชียงราย และจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่

■ โครงการตำรวจพันธุ์ดี ตำบลท่าสาย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้อธิบดีกรมวิชาการเกษตรศึกษาและขยายพันธุ์มะละกอฮอลแลนด์ เพื่อนำมาปลูกในโครงการตำรวจพันธุ์ดี

๒.ให้โครงการตำรวจพันธุ์ดีเรียนรู้การถนอมอาหารตามวิธีการที่เคยสอนให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เช่น การทำปลาดุกอบแห้ง

■ ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ ตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้รักษาพันธุ์พืชที่ขึ้นทะเบียนไว้ทุกปี เพื่อจะได้มีเมล็ดพันธุ์ใหม่และเพิ่มการเจริญเติบโตของพืช

■ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้ศึกษาและรวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นในภาคตะวันตกของประเทศไทย รวมถึงปลูกไม้หลายชั้นเรือนยอดและไม้ใหญ่ในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดตาก ดังเช่นตัวอย่างที่จังหวัดตรัง

๒.ให้ฟื้นฟูพื้นที่โดยการปลูกป่าด้วยวิธีธรรมชาติทั้งในพื้นที่โครงการและพื้นที่บริเวณรอบนอกโครงการ ให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการฯ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น Camping การศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ คล้ายการดำเนินงานกิจกรรมสวนป่าพฤกษพัฒน์ มูลนิธิชัยพัฒนาโดยมีเป้าหมายเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าให้กลับมาสมบูรณ์ตลอดจนเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ต่างๆ

๓.การก่อสร้างให้ดำเนินการในลักษณะเรียบง่ายได้ประโยชน์ เน้นการรวบรวม มีเรือนเพาะชำ เพื่อสะสมกล้าไม้ลักษณะคล้ายการดำเนินงานที่สวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่อนุรักษ์ดินและน้ำเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

๔.ให้ทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในโครงการ

■ โครงการทหารพันธุ์ดีของค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้สำนักงาน กปร. จัดหาเครื่องมือทำการเกษตรที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนโครงการทหารพันธุ์ดีของค่ายเอกาทศรถ จังหวัดพิษณุโลก

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ ๑๑๒ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน กรมป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาแนวทางจัดหา

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน

น้ำให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ ๑๑๒

๒.ให้สำนักงาน กปร. ประสานขอรับการสนับสนุนไก่ไข่ จำนวน ๒๐๐ ตัว พร้อมอาหาร จากบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวันของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบำรุงที่ ๑๑๒

ครั้งที่ ๕ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ค่ายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้ สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาช่วยเหลือลูกจ้างของโครงการฟาร์มตัวอย่างจังหวัดนราธิวาส ที่ถูกเลิกจ้าง โดยใช้พื้นที่หน้าศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จำนวน ๖ ไร่ มาทำการเกษตร โดยให้เจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือแนะนำ เมื่อได้ผลผลิตก็มอบให้แก่ราษฎรที่เข้าร่วมกิจกรรม

๒.ให้ สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และกองทัพภาคที่ ๓ ร่วมกันพิจารณาจัดหาน้ำสนับสนุนให้แก่โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดยดำเนินการขุดสระเก็บน้ำพร้อมระบบรับน้ำ และก่อสร้างสถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ๑) สถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์พร้อมระบบส่งน้ำ เข้าสู่พื้นที่แปลงเกษตรของโครงการทหารพันธุ์ดี และ ๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ เข้าสู่แก้มลิงลาดบัวขาว

ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดน่าน ได้แก่

■ โรงเรียนสมาคมพยาบาลไทย ตำบลนาไร่หลวง อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดหาน้ำให้แก่โรงเรียนสมาคมพยาบาลไทย โครงการหลวงถ้ำเวียงแก และราษฎรบริเวณใกล้เคียง โดยดำเนินการก่อสร้างฝายหรืออ่างเก็บน้ำปิดกั้นลำห้วยมีดพร้อมระบบท่อส่งน้ำขนาดและความยาวตามความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาก่อสร้างถังพักน้ำบริเวณฝายเวียงแก ๑ จำนวน ๒ แห่ง และถังพักน้ำบริเวณโรงเรียนสมาคมพยาบาลไทย จำนวน ๑ แห่ง ปริมาณความจุตามความเหมาะสม เพื่อช่วยให้ โรงเรียนสมาคมพยาบาลไทย โครงการหลวงถ้ำเวียงแก และราษฎรบริเวณใกล้เคียง มีน้ำใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค และทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอตลอดปี

■ โครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้และพัฒนาพื้นที่ชุมชนบ้านห้วยลู่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดน่าน

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.การดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่โครงการ ขอให้ทำแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยขอให้คำนึงถึงความต้องการและความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นสำคัญ

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดพิจิตร และจังหวัดพิษณุโลก

๒.การดำเนินงานสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยลู่ ตำบลสะเนียน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน สรุปความได้ว่า **ขอให้ดำเนินการจัดหาน้ำเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่บ้านห้วยลู่โดยเร่งด่วน ให้ทันกับเวลาที่จะเปิดทำการเรียนการสอนในเดือนพฤษภาคมนี้**

■ โครงการทหารพันธุ์ดี กองบังคับการกรมทหารพรานที่ ๓๒ ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำประชาพิจารณ์ระหว่างราษฎรบ้านถ้ำเวียงแก ตำบลนาไร่หลวง อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน และราษฎรผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณลำห้วยมีด โดยให้ราษฎรเป็นผู้ตัดสินใจเองว่าต้องการแบบไหน

๒.อยากไปดูโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่อทองแดง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งที่โดยรอบเป็นสวนส้มมีการใช้ยาฆ่าแมลงเยอะ ซึ่งอาจจะแก้ไขอะไรไม่ได้ แต่จะขยับขยายยังไง

๓.ให้เปรียบเทียบอาหารเลี้ยงไก่ที่ทางทหารทำกับที่มูลนิธิชัยพัฒนาทำ โดยให้พิจารณาในเรื่องโปรตีน เพราะไม่ได้ทำเพื่อธุรกิจแต่ทำเพื่อเพิ่มโภชนาการ โรงเรียนที่ไปดูมาเมื่อวานรายงานว่ามีนักเรียน ๔๐๐ คน แต่ขาดสารอาหาร ๑๐๐ คน ซึ่งไม่ดีเลย ต้องไปดู เรื่องการเลี้ยงไก่ยังไงก็ไม่ร้อยเปอร์เซ็นต์ อย่างเก่งก็ ๗๐ - ๘๐ เปอร์เซ็นต์

ครั้งที่ ๗ วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดพิจิตร และพิษณุโลก

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดพิจิตร และจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่

■ ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ทรงมีพระราชดำริด้านการศึกษา เน้นให้เด็กและเยาวชนอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็น เมื่ออ่านออกเขียนได้แล้วก็สามารถอ่านหาความรู้ในเรื่องอื่นๆ ต่อไปได้ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะช่วยได้ให้สอนรายครอบครัว รวมถึงการทำเกษตรและมีเมล็ดพันธุ์ที่ดีจะได้ลดค่าใช้จ่ายเพื่อให้มีอาหารบริโภคในครัวเรือน และสามารถพึ่งตนเองได้

■ โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ ตำบลอรัญญิก อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้กองทัพภาคที่ ๓ ถอนกำลังทหารพันธุ์ดีออกจากพื้นที่ชุมชนมละบริ ห้วยลู่ จังหวัดน่าน เนื่องจากตำรวจตระเวนชายแดนเข้าพื้นที่แล้ว

๒.ให้โครงการทหารพันธุ์ดี กองทัพภาคที่ ๓ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปให้ความช่วยเหลือการดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตอาหารในชุมชน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๒๐ โรงเรียน ในเขตพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตาก

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

พื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๓ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ได้แก่

■ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ให้โครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานบ้านหนองชะลาบ อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ทดลองการเลี้ยงไก่ไข่ โดยใช้สูตรอาหารที่มีส่วนผสมของข้าวกล้องงอก

■ เรือนจำจังหวัดตรัง ตำบลโคกหล่อ อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้ประสานกับสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อนำเมล็ดพันธุ์พืชของโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ จังหวัดเชียงราย มาสนับสนุนให้แก่เรือนจำจังหวัดตรัง

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยูงทองรัฐประชาสรรค์ หมู่ที่ ๔ ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้พิจารณาสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนเยาววิทย์ อำเภอกะปง จังหวัดพังงา รวมทั้งขอให้ประสานการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรและด้านแหล่งน้ำควบคู่กันไปด้วย

■ คณะหน่วยแพทย์พระราชทาน และคณะชมรมศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยูงทองรัฐประชาสวรรค์

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

การส่งเสริมการสร้างป่าสร้างรายได้ควรให้ความรู้เรื่องชนิดพันธุ์ไม้ ว่าชนิดใด ปลูกได้ หรือไม่สามารถปลูกได้ ต้นไหนสามารถใช้ประโยชน์ได้ ต้นไหนเป็นไม้หวงห้าม ต้นไหนเคลื่อนย้ายได้ โดยไม่ขัดกับข้อกฎหมายป่าไม้เพื่อสามารถให้ราษฎรเก็บผลผลิตได้ โดยให้กรมป่าไม้ส่งเสริมแนะนำการปลูกป่าสร้างรายได้ในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านชายควน หมู่ที่ ๔ ตำบลปาดังเบซาร์ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้นำสูตรอาหารต้นทุนต่ำของกรมปศุสัตว์ไปทดลองการเลี้ยงกับไก่ของโครงการศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

๒.ขอให้นำตัวอย่างการทำบัญชีครัวเรือนในโรงเรียนไปขยายผลการดำเนินงานสู่ชุมชนรอบๆ โรงเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน

■ ศูนย์ผลิตพันธุ์พืชพระราชทาน **"เพื่อนช่วยเพื่อน"** ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายรัตนพล อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้พิจารณาความเหมาะสมในการนำข้าวกล้องงอกมาผลิตเป็นอาหารสัตว์

๒.ควรส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดภายในค่ายรัตนพลเพื่อแจกจ่ายให้ราษฎรที่สนใจเพื่อนำไปเลี้ยงและนำไข่เป็ดไปแปรรูปเป็นไข่เค็ม

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปาโจแมเราะ หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ด้านการขยายผลการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชนควรมีการสอนเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้แก่ราษฎรในชุมชนเพิ่มเติมด้วย

๒.น้ำเพื่อการบริโภคควรมีการนำไปต้มก่อนดื่มถึงจะสะอาด รวมทั้งควรหมั่นทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ

๓.ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ พิจารณาจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรบ้านปาโจแมเราะและบ้านกระป๋องเพิ่มเติม โดยเฉพาะชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณด้านท้ายน้ำ

๔.ขอให้นำไก่ไข่จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย จังหวัดเลย มาสนับสนุนให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปาโจแมเราะ ในรอบการเลี้ยงครั้งต่อไป เพื่อเป็นอาหารเสริมด้านโปรตีนให้แก่เด็กนักเรียน

■ เรือนรับรองพิกุลทอง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ราษฎรที่เคยทำงานฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง บ้านปาฆาบือซา ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งราษฎรในพื้นที่บ้านเขาตันหยง บ้านอ่าวมะนาว และบริเวณใกล้เคียง ในเขตตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ไม่มีงานทำ เพราะไม่ได้ทำงานในฟาร์มตัวอย่างฯ แล้วบางคนก็ไม่มีอาชีพ อาจเป็นเพราะไม่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือบางส่วนไม่ค่อยช่วยตัวเองในการประกอบอาชีพ บางส่วนมีการเลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ ส่วนจะปลูกพืชผักก็บอกว่าปลูกอะไรไม่ค่อยได้ โดยขอให้ช่วยเหลือราษฎรดังกล่าว มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่เขตอ่าวมะนาว ซึ่งมีสภาพเป็นดินทรายปลูกผักไม่ค่อยขึ้น ทั้งนี้ จะสามารถแก้ไขปัญหาโดยการนำดินพรุมาผสม เพื่อเพาะปลูกพืชผักต่าง ๆ ได้

๒.ควรพิจารณาจัดหาพื้นที่ทำกินให้แก่ราษฎรที่เคยทำงานฟาร์มตัวอย่างฯ รวมทั้งราษฎรในหมู่บ้านบริวารหรือหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส เพื่อให้ราษฎรได้มีอาชีพ มีรายได้ และสามารถเข้ามาทำประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบอาชีพที่สนใจ น่าจะแก้ไขปัญหาได้

■ ห้องประชุม ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ควรตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือนโดยรอบโดยเฉพาะหมู่บ้านบริวารหรือหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ว่าปัจจุบันมีสภาพความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพเป็นอย่างไร

๒.พื้นที่บ้านอ่าวมะนาว สามารถพัฒนาได้โดยการเอาดินพรุมาผสมใส่เพื่อปลูกพืชผักต่างๆ เมื่อผลผลิตได้ดีแล้วหากไม่มีตลาดก็สามารถเอามารวบรวมที่ศูนย์ศึกษาฯ หรือจุดรวบรวมแห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อกระจายสินค้าต่อไป รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพอื่นๆ เพื่อให้ราษฎรมีรายได้ เช่น ราษฎรที่บ้านปูลากาป๊ะ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เดิมไม่ค่อยมีอาหารการกิน แต่มีการเลี้ยงแพะ และผลิตผ้าคลุมฮิญาบ ซึ่งสร้างรายได้ดีมาก

■ แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๔-๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร

วัตถุประสงค์ที่ให้นำไก่ไข่ไปให้เด็กนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปาโจแมเราะ อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เพราะต้องการให้นักเรียนได้บริโภคไข่ไก่เพื่อบำรุงร่างกายให้เพิ่มขึ้น ปัจจุบันไก่ที่มีอยู่ออกไข่น้อยลงเพราะส่วนใหญ่เป็นไก่ในช่วงหมดไข่แล้ว ทั้งนี้ บริษัทซีพีได้เข้ามาต่อยอดการดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เกิดความยั่งยืนต่อไป ก็เป็นแนวทางที่ดี

■ โรงเรียนบ้านเขาตันหยงมิตรภาพที่ ๑๕๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.การส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ให้แก่นักเรียนสามารถดำเนินการได้โดยการฝึกให้นักเรียนได้ออกเสียงสะกดคำบ่อยๆ

๒.เนื่องด้วยพื้นที่โรงเรียนเป็นดินทราย หากโรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ ในเรื่องการเพาะปลูกพืชผักที่เจริญเติบโตบนพื้นที่ดินทรายได้ ควรนำไปประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นตัวอย่างให้ราษฎรในพื้นที่ได้เข้ามาเรียนรู้และนำไปปฏิบัติในครัวเรือนต่อไป รวมทั้ง ชักชวนให้ชาวบ้านมีการจัดทำบัญชีครัวเรือนควบคู่กันไปด้วย

๓.ควรให้ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่ เข้ามาร่วมเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เด็กนักเรียน

■ โรงเรียนบ้านบางมะนาว หมู่ที่ ๑ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริสนับสนุนการปลูกไม้ผลเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนบ้านบางมะนาว โดยสามารถพิจารณาดำเนินการเพาะปลูกด้วยการขุดหลุมหรือการปลูกพืชในกระถาง

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๔-๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดชุมพร ได้แก่

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านควนสามัคคี หมู่ที่ ๑๓ ตำบลครน อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ปรับปรุงและซ่อมแซมระบบท่อส่งน้ำฝายทดน้ำบ้านคลองหลุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และก่อสร้างถังพักน้ำ ขนาดและที่ตั้งตามเหมาะสม พร้อมจัดหาเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อสูบน้ำจากฝายชะลอน้ำไปเติมยังถังพักน้ำเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ โรงเรียนจะมีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพียงพอตลอดทั้งปี

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสิริราษฎร์ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมชลประทาน พิจารณาดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ ระยะที่ ๒ โดยดำเนินการก่อสร้างระบบประปาภูเขา ซึ่งโครงการจัดหาน้ำดังกล่าวจะดำเนินการในลักษณะโครงการร่วมระหว่างกรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ จะช่วยให้สัตว์ป่ามีแหล่งอาหาร น้ำ ช่วยฟื้นฟูและอนุรักษ์ต้นน้ำ ป่าไม้ ตลอดจนเป็นแหล่งน้ำ

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๔-๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร

ให้แก่โรงเรียนและราษฎรบ้านทรัพย์ทวี จะได้มีน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และดำเนินการกิจกรรมต่างๆ เพียงพอตลอดทั้งปี

■ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสวนเพชร หมู่ที่ ๑๖ ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับกรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างอาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ และอาคารประกอบในบริเวณที่เหมาะสม เพื่อส่งน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค และดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างยั่งยืน และเพียงพอตลอดทั้งปี...

๒.ให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน ร่วมกับจังหวัดชุมพร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำกติกาการใช้น้ำและการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสวนเพชร และเกษตรกร เพื่อให้การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเป็นไปอย่างยั่งยืน โดยกำหนดขอบเขตพื้นที่การเกษตรและชนิดพืชที่เพาะปลูกให้ชัดเจนให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำใช้การที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน เพื่อควบคุมจำนวนเกษตรกร และจำกัดพื้นที่การเพาะปลูกทุเรียน ไม่ให้ขยายพื้นที่ไปมากกว่านี้ ซึ่งจังหวัดชุมพร น่าจะเป็นจังหวัดแรกที่ดำเนินการ

ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา ได้แก่

■ แปลงสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด บ้านโคกชุมบก (นายเดช มินทการต์) ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ให้ทดลองการปลูกกระจับในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพราะเป็นพืชที่ปลูกได้ในพื้นที่น้ำท่วม

๒.จากปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ หากปรับเปลี่ยนเวลาปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวแล้ว จะสามารถทำนาได้

๓.เรื่องการวิจัยจุลินทรีย์ในพื้นที่พรุโต๊ะแดงขอให้ทำต่อไป แล้วนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

๔.การผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรเป็นแนวทางที่ดีให้ดำเนินการต่อไป

■ โรงเรียนบ้านค่าย หมู่ที่ ๒ บ้านค่าย ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาการส่งเสริมการเลี้ยงปลากินพืชในบ่อดินให้แก่โรงเรียนตามที่ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านค่ายได้แจ้งความประสงค์ไว้

๒.ขอให้สำนักงาน กปร. และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯสนับสนุนไก่ไข่เพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนบ้านค่าย รวมทั้ง

ให้สนับสนุนไก่ไข่และเป็ดไข่ให้แก่โรงเรียนบ้านโคกศิลาด้วย

๓.ปัญหาเรื่องเด็กขาดสารอาหารภายในโรงเรียนก็ต้องเร่งแก้ไข ควรส่งเสริมด้วยการบริโภคอาหารช่วยเพิ่มธาตุเหล็ก โดยเฉพาะผักใบเขียว เช่น ตำลึง คะน้า ฯลฯ

■ อาคารพิกุลกนก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

ขอให้สำนักงานกปร.กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมชลประทานร่วมกันจัดหาน้ำเพิ่มเติมให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปิล๊อกคี่ (ธนาคารอาคารสงเคราะห์อุปถัมภ์) จังหวัดกาญจนบุรี โดยดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ จากห้วยปิล๊อกขนาดตามความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ ซึ่งจะสูบน้ำไปเติมยังถังพักน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดความจุ ๕๐ ลูกบาศก์เมตร

■ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.การส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ ควรมีการสอนวิธีการทำอาหารไก่ไข่ ซึ่งเป็นสูตรของกรมปศุสัตว์ควบคู่ไปด้วย

๒.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องลิง บริเวณโดยรอบพระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตรและก่อกวนกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนโดยรอบพื้นที่

๓.ค่ายรัตนพลมีศูนย์แจกจ่ายพันธุ์สัตว์แล้ว แต่ทั้งนี้เขตพื้นที่ภาคใต้ขอให้พิจารณาหาพื้นที่สำหรับเป็นศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์ให้เหมาะสม

๔.เรื่องการตรวจหาเชื้อหนอนพยาธิให้กับเด็กในพื้นที่ควรเพิ่มเติมการตรวจเชื้อแบคทีเรียในน้ำอุปโภคบริโภค ขอให้เป็นไปตามมาตรฐานของกรมอนามัย

๕.ด้านน้ำอุปโภคบริโภคของโรงเรียนมีเพียงพอเหมาะสมหรือไม่ น้ำทิ้งจากโรงอาหารเป็นอย่างไร ควรมีการจัดการในเรื่องสุขอนามัยให้ได้ตามมาตรฐานขององค์การอนามัยโลก

๖.ขอให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ทดลองการปลูกพริกไทยค้างกับต้นทองหลาง

■ อาคารอเนกประสงค์ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา

มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำ ศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน ณ ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) พิจารณาปรับปรุงแหล่งน้ำให้แก่ราษฎรบ้านปาโจแมเราะและราษฎรบ้านกระป๋อง ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา โดยดำเนินการปรับปรุงระบบท่อส่งน้ำจากฝายบ้านกือแด เพื่อส่งน้ำไปยังถังเก็บน้ำ ขนาดความจุ ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปาโจแมเราะให้มีน้ำใช้สำหรับการอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

๓.ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) พิจารณาปรับปรุงฝายบูเก๊ะซายี เพื่อส่งน้ำช่วยเหลือราษฎรบ้านบูเก๊ะซายีประมาณ ๒๐ ครัวเรือน ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้สามารถมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี

๔.ขอให้กรมชลประทานดำเนินการจัดฝึกอบรมยุวชลกร และราษฎรในพื้นที่บ้านปาโจแมเราะ บ้านกระป๋อง บ้านกือแด และบ้านบูเก๊ะซายี ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ในเรื่องการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำร่วมกันระหว่างหน่วยราชการและราษฎรในพื้นที่ รวมถึงการดูแลบำรุงรักษาอาคารชลประทานสามารถใช้งานได้อย่างยั่งยืน

๕.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงทำความเข้าใจแก่เกษตรกรบ้านปาโจแมเราะ และหมู่บ้านใกล้เคียง เกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการน้ำจากโครงการที่มุ่งเน้นสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นเบื้องต้น สำหรับน้ำเพื่อการเกษตร เช่น การทำสวนทุเรียน ควรมีการบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมเนื่องจากปริมาณน้ำมีอย่างจำกัด

■ โรงเรียนอิบตีดาวิทยา หมู่ที่ ๗ บ้านบริจ๊ะ ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้สำนักงาน กปร. พิจารณาการจัดหารถแทรกเตอร์พร้อมอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียนอิบตีดาวิทยา เพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่

๒.ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านไฟฟ้า คุณภาพน้ำ และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังให้แก่โรงเรียนในเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในโครงการตามพระราชดำริในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดสงขลา

■ โรงเรียนบ้านเขาตันหยง หมู่ที่ ๔ บ้านเขาตันหยง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส มีพระราชดำริสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้ทหารเข้าไปในหมู่บ้านไปช่วยเหลือในด้านต่างๆ ภายในชุมชนด้วย

๒.ขอให้ช่วยเหลือเรื่องเมล็ดพันธุ์แก่ทางโรงเรียนบ้านเขาตันหยง

การบริหารจัดการ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การสนับสนุนงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ(งบกลาง) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

สำนักงานกปร.ได้พิจารณากลั่นกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอกปร.อนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ รวมทั้งสิ้น ๑๕๑ โครงการ/กิจกรรม โดยกระจายตามพื้นที่ต่างๆ และประเภทการพัฒนา ดังนี้

ภาค	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
ภาคกลาง	๓๑	๔๗๘,๓๔๑,๙๔๙
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๙	๔๕๑,๒๑๒,๑๗๗
ภาคเหนือ	๖๒	๗๘๐,๙๓๕,๗๖๕
ภาคใต้	๒๒	๓๘๔,๙๓๘,๙๒๘
ไม่ระบุภาค	๗	๓๙๑,๕๓๐,๒๘๒
รวม	**๑๕๑**	**๒,๔๘๖,๙๕๙,๑๐๑**

ประเภท	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
๑. ด้านการเกษตร	๒	๘๐๙,๗๔๐
๒. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ	๖๐	๑,๒๕๐,๓๙๑,๑๓๗
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓๔	๑๒๕,๕๗๐,๒๗๕
๔. ด้านส่งเสริมอาชีพ	๕	๓๒๙,๗๐๔,๒๗๙
๕. ด้านคมนาคม/สื่อสาร	๑	๒๕,๐๐๐,๐๐๐
๖. ด้านบูรณาการ/อื่นๆ	๔๙	๗๕๕,๔๘๓,๖๗๐
รวม	**๑๕๑**	**๒,๔๘๖,๙๕๙,๑๐๑**

งานฎีกา

ฎีกา หมายถึง คำร้องทุกข์ที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาในเรื่องต่าง ๆ เช่น ขาดแคลนถนน น้ำ ไฟฟ้า ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องที่ดินทำกิน ต้องการอาชีพ ฯลฯ

รูปแบบและวิธีการทูลเกล้าฯ

ถวายฎีกา มี ๒ ทาง คือ การทูลเกล้าฯ ถวายอย่างเป็นทางการผ่านสำนักพระราชวัง และการทูลเกล้าฯ ถวายในเวลาเสด็จพระราชดำเนินผ่านหรือเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในภูมิภาคต่าง ๆ

กรอบระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาของสำนักงาน กปร.

จากการประชุมร่วมกันระหว่างสำนักพระราชวัง สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานไม่เกิน ๑ ปี โดยนับตั้งแต่สำนักงาน กปร. ได้รับเรื่องจากสำนักพระราชวัง จนถึงขั้นตอนการสรุปข้อมูลเสนอสำนักพระราชวัง

ขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงาน กปร.

ขั้นตอนที่ ๑

เมื่อได้รับหนังสือจากสำนักพระราชวังแล้ว สำนักงาน กปร. จะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภายใน ๘ วันทำการ) พิจารณาและเสนอแนะข้อคิดเห็นพร้อมทั้งแนวทางในการให้ความช่วยเหลือ

ขั้นตอนที่ ๒

ประมาณ ๑ เดือน หลังจากส่งหนังสือแล้ว จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๓

หน่วยงานสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมแนวทางในการให้ความช่วยเหลือส่งมายังสำนักงาน กปร. ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๑. กรมชลประทาน	๙๐ วัน
๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๖๐ วัน
๓. กระทรวงมหาดไทย	๑๕ วัน
๔. หน่วยงานอื่น ๆ	๓๐ วัน

ขั้นตอนที่ ๔

เมื่อได้รับข้อมูลจากหน่วยงานครบถ้วนแล้ว สำนักงาน กปร. จะจัดทำสรุปข้อมูลเสนอสำนักพระราชวัง โดยมีกรอบระยะเวลา ๔๐ วัน นับจากได้รับหนังสือของหน่วยงานฉบับสุดท้าย เพื่อนำขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณา ต่อไป

นอกจากนี้ในปี ๒๕๕๑ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้อัญเชิญพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องฎีกา สรุปได้ดังนี้

๑. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มาจากฎีกา

๑.๑ โครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณในการดำเนินงานสูง มอบหมายให้สำนักงาน กปร. รับดำเนินการ

๑.๒ โครงการขนาดเล็ก และเป็นโครงการที่มีกิจกรรมดำเนินงานครบวงจร มีความจำเป็นเร่งด่วนและใช้งบประมาณไม่สูงมาก มอบหมายให้มูลนิธิชัยพัฒนารับดำเนินการ

๑.๓ โครงการที่สามารถใช้งบปกติของส่วนราชการดำเนินการได้ให้ประสานแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับดำเนินการ

๒. การทำโครงการแก้ปัญหาของผู้ร้องฎีกา ควรพิจารณาประโยชน์ที่เกิดจากโครงการว่า ต้องสร้างประโยชน์ให้เกิดกับชุมชน หมู่บ้านในส่วนรวมมากกว่าแก้ปัญหาเฉพาะผู้ร้อง

๓. ทรงให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับผู้ร้อง ชุมชน ในระหว่างการดำเนินการโครงการ โดยควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้เห็นถึงพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่เดือดร้อน ทั้งนี้ สามารถใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น วิทยุของส่วนราชการในพื้นที่ เช่น วิทยุทหาร สถาบันการศึกษา หรือทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

การดำเนินการด้านฎีกาของสำนักงาน กปร. ในรอบปีที่ผ่านมาสรุปได้ดังนี้

พื้นที่ภาค	ฎีกาเข้า (เรื่อง)	สำนักงาน กปร.ตอบสำนักพระราชวัง (เรื่อง)*	รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (โครงการ)*	ช่วยเหลือด้วยแนวทางอื่น (เรื่อง)*
ภาคกลาง	๘	๖	๔	๖
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๒	๑๓	๑๓	๗
ภาคเหนือ	๑๑	๓๘	๒๓	๑๐
ภาคใต้	๕	๑๓	๑๑	๗
รวม	**๓๖**	**๗๐**	**๕๑**	**๓๐**

หมายเหตุ : *เป็นฎีกาที่ไม่ใช่เฉพาะของปีงบประมาณ ๒๕๖๓ โดยมีฎีกาสะสมมาจากปีงบประมาณก่อนหน้า

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๒ ให้พิจารณาพัฒนาพื้นที่ที่ราษฎรน้อมเกล้าฯ ถวายที่ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยให้ดำเนินการสำรวจดินอย่างละเอียด เพื่อจัดแบ่งส่วนให้เป็นประโยชน์ต่อการที่จะให้ผู้สนใจได้มาศึกษาเรียนรู้ ในด้านการชลประทาน การเกษตรกรรม การปศุสัตว์ การประมง ตลอดจนการสาธิตอุตสาหกรรมในครัวเรือน และให้ดำเนินงานเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาการเกษตรที่สมบูรณ์ที่สุด ซึ่งจะเป็นสถานที่ให้เกษตรกร และผู้สนใจได้เข้าชมศึกษาค้นคว้าหาความรู้และนำไปปฏิบัติตาม พร้อมส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านรวมทั้งพัฒนาพื้นที่รอบศูนย์ศึกษาฯ บริเวณลุ่มน้ำโจนให้มีความเจริญเป็นตัวอย่างแก่การพัฒนาพื้นที่อื่น ต่อไป

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริกับนายจุลนภ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา องคมนตรีในรัชกาลที่ ๙ ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในขณะนั้น ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาแหล่งน้ำ ปรับปรุงบำรุงดิน ฟื้นฟูสภาพป่าไม้ ปรับแผนการผลิตของเกษตรกรในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ รวมถึงการทำบัญชีขั้นพื้นฐานให้มากขึ้น และส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์
- ให้นำวิธีการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวจัดที่ได้ผลแล้ว มาใช้กับพื้นที่ดินเปรี้ยวที่บางคล้า และสาธิตตามแนวทฤษฎีใหม่
- ให้ศูนย์ศึกษาฯ เป็นสถานที่ศึกษาการผสมพันธุ์พืชเพื่อสร้างพันธุ์พืชชนิดใหม่ที่มีคุณภาพดีให้เป็นที่แพร่หลายสืบไป
- ให้มีศูนย์ศิลปาชีพฝึกหัดการจักสาน ทอผ้า และศิลปหัตถกรรม

ผลการดำเนินงาน

๑. งานศึกษาวิจัย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้ดำเนินโครงการจัดทำตัวชี้วัดศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ เพื่อเชื่อมโยงหรือใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกับงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา รวมทั้งงานทดสอบ สาธิต ของศูนย์ศึกษาฯ เพื่อเป็นการวัดผลสำเร็จและขยายแนวคิดของการพัฒนาให้แพร่หลายออกไปอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับยิ่งขึ้นสู่ระดับภูมิภาคและระดับสากล จึงได้มีการเก็บบันทึกข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนาในด้านต่างๆ ของศูนย์ฯ จำนวน ๔ ด้าน ได้แก่ ตัวชี้วัดด้านการพัฒนาที่ดิน ตัวชี้วัดด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ตัวชี้วัดด้านการพัฒนาป่าไม้ และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาการเกษตร โดยดำเนินการตามคู่มือตัวชี้วัดที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้แสดงการชี้วัดผลการพัฒนาในแต่ละด้านว่ามีการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างไร อีกทั้งยังใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางการติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีทิศทางและกรอบมาตรฐานเดียวกันอย่างเป็นระบบ

๒. การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้

๑)นำผลงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตที่ประสบผลสำเร็จ ถอดเป็นองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไป และการขยายผลสู่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๑๔ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดสระแก้วและจังหวัดฉะเชิงเทรา ในกิจกรรมต่างๆ เช่น ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพอเพียง ให้กับเกษตรกร จำนวน ๑๓๐ ราย ส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ในโรงเรียนหมู่บ้านรอบศูนย์ให้กับเยาวชน จำนวน ๒๕๐ ราย

๒)นำผลงานศึกษา ทดลอง วิจัยและพัฒนา และงานทดสอบสาธิตด้านการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่ประสบผลสำเร็จ ถอดเป็นองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมายและประชาชน โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาฯ เช่น การรณรงค์การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและปรับปรุงสภาพแวดล้อม สาธิตการปรับปรุงบำรุงดิน สาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ สารไล่แมลงและขยายเชื้อจุลินทรีย์ ควบคุมและกำจัดโรคพืชเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเกษตร สาธิตศูนย์เรียนรู้วิถีพอเพียง ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร นอกจากนี้ศูนย์ศึกษาฯ ได้ดำเนินการในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ฯ ได้แก่ สาธิตเกษตรผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่บ้านธารพูด (พื้นที่ ๓๓ ไร่) โครงการสาธิตการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวพื้นที่โครงการส่วนพระองค์บางคล้า (พื้นที่ ๑๑๔ ไร่)

๓)ส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรชุมชนเครือข่ายให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาฯ ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกร เช่น โครงการ ๖๐ พรรษา ๖๐ หมู่บ้าน ๖ ศูนย์ศึกษาฯ สร้างคน สร้างป่า พัฒนาคุณภาพชีวิต การฝึกอบรมเกษตรกรต้นแบบกับการพัฒนาแบบพอเพียง ให้กับเกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย การฝึกอบรมขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป จำนวน ๔๐๐ ราย การฝึกอบรมเยาวชนไทยสืบสานปณิธานงานพ่อ ให้กับเยาวชน จำนวน ๓๖๐ ราย การฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย ให้กับเยาวชน จำนวน ๔๐ ราย การฝึกอบรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร จำนวน ๒ ราย ส่งเสริมงานด้านศิลปาชีพสู่โรงเรียนและงานทำเตาเอนกประสงค์หมู่บ้านรอบศูนย์ ส่งเสริมการผลิตและใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดีในพื้นที่ ๓ ตำบล ตำบลละ ๕๐ ไร่ รวมพื้นที่ ๑๕๐ ไร่ ส่งเสริมการทำผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือน จำนวน ๑๐๐ ราย ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในนาข้าว จำนวน ๓๐ ราย

๔)พัฒนาศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ให้สามารถรองรับการศึกษาดูงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปี ๒๕๖๓ ดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๕ แห่ง เพื่อเป็นสถานที่สำหรับถ่ายทอดความรู้ด้านต่างๆ ให้แก่เกษตรกร ซึ่งศูนย์ฯ ได้ดำเนินการจัดทำศูนย์เรียนรู้ไว้ในพื้นที่ต่างๆ ของหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ สำหรับใช้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของเกษตรกรทั่วไป ให้มีศักยภาพเพียงพอและเหมาะสมต่อการศึกษาดูงาน

๕)การพัฒนาศูนย์ศึกษาฯ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาฯ ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบของโครงการรักษ์ป่าเขาหินซ้อนตามแนวพระราชดำริ ด้านการพัฒนาป่าไม้

๖)การจัดการแปลงเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานของการผลิตการเกษตรเพื่อส่งเสริมสุขอนามัยที่ดีของประชาชนด้วยเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบๆ ศูนย์ศึกษาฯ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปลูกข้าวเพื่อใช้ทำเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ดี ศูนย์ศึกษาฯ จึงได้ดำเนินกิจกรรมแปลงเรียนรู้การผลิตข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เพื่อใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ เพื่อเป็นแหล่งองค์ความรู้เรื่องข้าวให้เกษตรกรได้เข้าศึกษาเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และเยี่ยมชม

ประโยชน์ที่ได้รับ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ศูนย์ฯ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกรรอบศูนย์ และผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษา เพื่อให้สามารถนำความรู้กลับไปใช้ประโยชน์ได้จริง ดังนี้

๑.ด้านการขยายผลความรู้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้นำผลสำเร็จจากการวิจัยขยายผลไปสู่เกษตรกรพื้นที่รอบศูนย์ฯ จำนวน ๔๓ หมู่บ้าน ๑๒,๔๐๓ ครัวเรือน และการนำตัวอย่างแห่งความสำเร็จที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติตามจนเกิดผลสำเร็จในอาชีพ โดยศูนย์ฯ สามารถคัดเลือกเพื่อนำมาจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อทำหน้าที่เป็นเครือข่ายเพื่อขยายผลองค์ความรู้ได้ ๑๕ แห่ง และจัดตั้งกลุ่มอาชีพจำนวน ๑๘ กลุ่ม โดยในภาพรวมของผลจากการพัฒนาอาชีพส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ฯ มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น มีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อปี

๒.การถ่ายทอดส่งเสริมความรู้ไปสู่เด็กและเยาวชนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดสระแก้ว รวม ๑๔ โรง ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนการขยายผลสู่ผู้ปกครองของนักเรียนให้ได้ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ จึงได้ดำเนินโครงการเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเกษตร ส่งเสริมการทำผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในครัวเรือน ส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหาร สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๓.การสนับสนุนและอนุรักษ์สัตว์สายพันธุ์ต่างๆ เช่น ไก่เขาหินซ้อน ไก่พื้นเมืองเหลืองหางขาว เป็ดไข่พื้นเมืองพันธุ์ปากน้ำ ปลาดุกอุยเทศ ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงเพื่อนำไปผลิตทดแทนเป็นพันธุ์ใหม่รุ่นต่อไป

๔.ในแต่ละปีมีจำนวนผู้เข้ารับการอบรมและศึกษาดูงาน การขอรับบริการด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ปุ๋ยน้ำชีวภาพ การทำอาหารแปรรูป การถนอมอาหาร ตลอดจนเป็นสถานที่ถ่ายทำสารคดีเกี่ยวกับผลความสำเร็จของศูนย์ฯ โดยระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าเยี่ยมชมศูนย์ฯ เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๔๔,๙๐๓ คน

๕.การขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาฯ ให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาอบรม ระหว่างตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ มีผู้รับการฝึกอบรม เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๕๕๐ คน

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๔ ความโดยสรุปว่า **"ให้พิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสม จัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมง และการเกษตรในเขตพื้นที่ดินชายฝั่งทะเลจังหวัดจันทบุรี"**

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้นที่ ตำบลคลองขุด อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีกรมประมงเป็นหน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงาน ตามแนวทางการพัฒนาจากยอดเขาสู่ท้องทะเล นอกจากนี้ยังได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๔ ความโดยสรุปว่า **"ให้พิจารณาจัดหาพื้นที่ป่าสงวนเสื่อมโทรมหรือพื้นที่สาธารณประโยชน์ เพื่อจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา เช่นเดียวกับโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนให้เป็นศูนย์ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาในเขตที่ดินชายทะเล"**

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๑ ความโดยสรุปว่า **"คุ้งกระเบนเป็นการศึกษาเกี่ยวกับชายทะเล ต้นไม้ต่าง ๆ ชายทะเลและปลา การประมง"**

ผลการดำเนินงาน

๑. งานศึกษาวิจัย

ดำเนินการศึกษาทดลองวิจัย ด้านการพัฒนาการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การพัฒนาการเกษตร และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการศึกษาทดลองวิจัยในลักษณะเป็นการพัฒนาที่มุ่งแก้ไขความเดือดร้อนในชีวิตความเป็นอยู่ราษฎรในพื้นที่ โดยพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง คือ จากยอดเขา สู่ท้องทะเล รวมทั้งเป็นการศึกษาวิจัยที่คำนึงถึงพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการทรงงาน **"ภูมิสังคม"** ทั้งนี้ งานศึกษาวิจัยที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ได้แก่ การศึกษาความหลากหลายของแมลงศัตรูพืชและแมลงศัตรูธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี เป็นต้น จากนั้นจะมีการนำผลการศึกษาวิจัยไปขยายผลสู่เกษตรกรและผู้สนใจและยังมีส่วนช่วยในการบริหารจัดการ รวมถึงอนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนต่อไป

๒. งานขยายผล

ได้นำองค์ความรู้ที่มีความสอดคล้องกับภูมิสังคม นำมาขยายผลให้กับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร ช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพ และการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชน ให้สามารถนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติภายในครัวเรือน สร้างเป็นอาชีพได้ในอนาคต โดยได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ โครงการผลิตจุลินทรีย์ ปม. ๑ ชนิดน้ำ จำนวน ๗,๕๗๕ ขวด และโปรไบโอติก จำนวน ๒๒๑ ขวด แจกจ่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่โครงการชลประทานน้ำเค็ม ระหว่างการเลี้ยงเพื่อควบคุมปริมาณเชื้อวิบริโอ และแบคทีเรียต่างๆ รวมทั้งนำโปรไบโอติคผสมในอาหารให้สัตว์น้ำกินเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สัตว์น้ำ

๒.๒ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสาหร่ายพวงองุ่นในถังไฟเบอร์กลาสแก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านน้ำแดง ซึ่งเมื่อเลี้ยงได้ระยะเวลา ๒ เดือน นักเรียนนำสาหร่ายขึ้นมาล้างทำความสะอาดและนำไปเป็นอาหารกลางวัน อีกส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง

๒.๓ โครงการช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพื้นที่ใกล้เคียง ให้สามารถมีวิธีการเลี้ยงสัตว์น้ำที่ถูกต้องและสร้างรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีพ ในปัจจุบัน ดำเนินการผลิตและสนับสนุนพันธุ์กุ้งกุลาดำแก่เกษตรกรในพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓๐ ราย

๒.๔ โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เยาวชนโรงเรียนในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ก้อนเห็ด เมล็ดพันธุ์ผักสวนครัว ไก่ไข่และเป็ด พันธุ์กบ และพันธุ์ปลาดุก แก่โรงเรียนในพื้นที่ดำเนินการของศูนย์ฯ จำนวน ๑๗ โรง

๒.๕ โครงการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการหมักต้นกล้วยเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ โดยคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงกวาง จำนวน ๕ ราย พร้อมสนับสนุน ปัจจัยการผลิตใช้สำหรับผลิตอาหารต้นทุนต่ำ เช่น ถังพลาสติก และน้ำตาลทรายแดง

๒.๖ โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงไก่ไข่แก่เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย พร้อมทั้งสนับสนุนไก่ไข่จำนวน ๑๐ ตัว รวมถึงอาหารสำเร็จรูป ๑๐ กิโลกรัม แก่เกษตรกร

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สนองพระราชดำริในการเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรนับตั้งแต่ก่อตั้งในปี ๒๕๒๕ โดยทำการศึกษา วิจัยหารูปแบบการจัดการทรัพยากรชายฝั่งทะเลและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้กลับคืนสู่สภาพที่อุดมสมบูรณ์ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป อีกทั้งปัจจุบันยังมีบทบาทเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ให้ความรู้ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งแก่ประชาชนโดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑.การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าบริเวณแนวเขาครอบคลุมพื้นที่ป่าบก ๑๑,๓๗๐ ไร่ และอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชายเลนรวมประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ พบว่าปัจจุบันป่าชายเลนบริเวณอ่าวคุ้งกระเบน มีสภาพสมบูรณ์ที่สุดในจังหวัดจันทบุรีและเป็นคลังทรัพยากรที่สำคัญของท้องถิ่น

๒.การส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงกุ้งอย่างยั่งยืนด้วยระบบชลประทานน้ำเค็มซึ่งเป็นระบบที่มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีพื้นที่รวมประมาณ ๑,๐๙๙ ไร่ ผลผลิตกุ้งที่

ได้มีมูลค่าสูงราวปีละ ๒๐๐ ล้านบาท และผลิตจุลินทรีย์ ปม.๑ ชนิดน้ำ และโปรไบโอติก แจกจ่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่โครงการชลประทานน้ำเค็ม และพื้นที่รอบศูนย์ฯ คุ้งกระเบน จำนวน ๗,๗๙๖ ขวด

๓.การฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าร่วมกับชาวประมงพื้นบ้านโดยจัดทำ **"ธนาคารปูไข่"** ทำให้ชาวประมงพื้นบ้านสามารถทำการประมงปูม้าได้ผลผลิตเฉลี่ยวันละ ๑๒ - ๑๔ กิโลกรัม ก่อให้เกิดรายได้ราว ๑,๘๐๐ - ๒,๑๐๐ บาทต่อวัน และยังสามารถทำการประมงปูม้านอกอ่าวคุ้งกระเบนได้เพิ่มขึ้นด้วย

๔.การพัฒนาการเกษตร ได้มีการส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตร ได้แก่ ส่งเสริมการเลี้ยงสาหร่ายพวงองุ่น ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเพื่อลดต้นทุน ช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ และพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งนี้ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๑๒ ศูนย์ เช่น ศูนย์เรียนรู้การผลิตเห็ดเศรษฐกิจครบวงจร ศูนย์เรียนรู้การผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งชันโรง เป็นต้น ปัจจุบันผลิตภัณฑ์แปรรูปของกลุ่มเกษตรกร มีหลายชนิด เช่น กะปิคุณภาพดี ข้าวเกรียบหอยนางรม น้ำผึ้งชันโรง น้ำมังคุด ระกำผง เป็นต้น โดยผลิตภัณฑ์มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ จึงสามารถนำไปจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและอื่นๆ รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

๕.การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาการเกษตรและการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เนื่องจากสถานการณ์ COVID – ๑๙ ที่เกิดขึ้น ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ได้มีการปรับเปลี่ยนจากการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นการสนับสนุนชุดปลูกผักสวนครัว และปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรและผู้ได้รับผลกระทบจาก COVID-๑๙ จำนวนรวม ๗๙๖ ราย

๖.การเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงพระบรมวงศานุวงศ์ ที่ทรงมีต่อประชาชน แก่ผู้มาเยี่ยมชม/ศึกษาดูงานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตแห่งนี้ ในปี ๒๕๖๓ จำนวนรวม ๔๖๔,๐๓๕ คน

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖ ความโดยสรุปว่า **"... ให้พัฒนาพื้นที่เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านการเกษตรกรรม โดยเน้นการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับอุดมสมบูรณ์ดังเดิม สามารถทำการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุน การปลูกป่าและการเพาะปลูกพืช จัดระเบียบให้ราษฎรในพื้นที่โครงการให้เข้าอยู่อาศัย และทำกินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับธรรมชาติ ให้ราษฎรเข้าร่วมดูแลรักษา ตลอดจนได้อาศัยผลผลิตจากป่าและเพาะปลูกพืชต่างๆ โดยไม่ต้องเข้าไปบุกรุกทำลายป่าไม้อีกต่อไป..."**

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรและทรงติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๑ ครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำ รวมถึงเครือข่ายอ่างเก็บน้ำ (อ่างพวง) การฟื้นฟูสภาพป่าไม้โดยใช้ระบบป่าเปียกและภูเขาป่า การปลูกไม้โตเร็วเพื่อใช้ในการเผาถ่าน การปรับปรุงดินเสื่อมสภาพ การทำเกษตรในรูปแบบทฤษฎีใหม่ การทดลองปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการพังทลายของดิน การผสมพันธุ์พืชลูกผสมสองชั้นในพืชผักที่รับประทานผล การอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ การพัฒนาพลังงานทดแทน และการพัฒนาอาชีพ เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

๑. งานศึกษาวิจัย

ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ รวมถึงแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๘๓ เรื่อง ซึ่งได้จัดทำเป็นหลักสูตรการฝึกอบรม จำนวน ๘ หลักสูตร จัดทำเป็นเอกสารประกอบการฝึกอบรม จำนวน ๑๑ เรื่อง และจัดทำเป็นเอกสารองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่จำนวน ๔๘ เรื่อง ซึ่งผลงานล่าสุด ได้แก่ เกษตรทันสมัย นวัตกรรมง่ายๆ ทำเองได้ไม่ยาก การผลิตน้ำส้มควันไม้ การผลิตน้ำหมักชีวภาพ เทคนิควิธีการปลูกหญ้าแฝกในการปรับปรุงและพัฒนาดินที่แข็งเป็นดานเพื่อการปลูกพืช และถ่านชีวภาพ

ปัจจุบันกำลังดำเนินการศึกษาวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการวิจัยการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้และการพัฒนาการป่าไม้บนพื้นฐานทรัพยากรชีวภาพบนพื้นที่เสื่อมโทรมตามแนวพระราชดำริด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๗ โครงการย่อย ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่ ความหลากหลายและการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พลวัตของป่าในแปลงตัวชี้วัดด้านการพัฒนาป่าไม้บริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภูมิอากาศใกล้ผิวดินและสมดุลน้ำ บริเวณพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการตอบสนองทางสรีรวิทยาของกล้าไม้ป่าภายใต้สภาพแห้งแล้ง

๒. งานขยายผล

๒.๑ การฝึกอบรม

ดำเนินการถอดบทเรียนองค์ความรู้จากการดำเนินงานสนองพระราชดำริที่ได้ศึกษา ทดลอง และพัฒนาจนประสบผลสำเร็จ รวมถึงผลของโครงการศึกษาวิจัยที่เสร็จสิ้นแล้วมาขยายผลสู่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจโดยการจัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรมโดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีผู้ได้รับการขยายผลด้วยวิธีการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๘๐๑ คน หลักสูตร

การอบรม ได้แก่ หลักสูตรการเลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ระบบการให้น้ำพืชอย่างถูกต้อง หลักสูตรการใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตรเบื้องต้น หลักสูตรการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หลักสูตรการเลี้ยงสัตว์ปีก และหลักสูตรเกษตรผสมผสานและการแปรรูปผลผลิต

๒.๒ การจัดชุดเจ้าหน้าที่ขยายผลประจำตำบล

ดำเนินการสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ตามที่ได้มีพระราชดำริเมื่อครั้งเสด็จฯ ไปติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ด้วยการจัดสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรบ้านห้วยโสกและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี แล้วเสร็จเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมา ได้ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา สำนักงาน กปร. และศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ความรู้การเลี้ยงและสูตรอาหารไก่ไข่ให้แก่ครู นักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรบ้านห้วยโสกและโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโป่งลึก เจ้าหน้าที่ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ฯ และเจ้าหน้าที่ของโครงการศึกษาและฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ฯ โดยเป็นการอบรมในลักษณะการให้ความรู้ทางวิชาการ พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติผสมอาหารไก่ไข่ และให้การสนับสนุนยานพาหนะในการขนส่งพันธุ์ไก่ไข่ไปยังโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั้งสองโรงเรียน

๒.๓ การจัดทำแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่

ดำเนินการจัดทำแปลงตัวอย่างสาธิตการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ในพื้นที่ ๕ ไร่ เพื่อเป็นตัวอย่างการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่สมาชิกของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย ฯ และเกษตรกร รวมถึงประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้เรียนรู้การทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ การปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยได้จัดทำโรงเลี้ยงไก่ไข่ แปลงปลูกผักสวนครัว บ่อเลี้ยงปลา แปลงนาข้าว และบ้านเกษตรกรตัวอย่าง คาดว่าจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ทั้งโครงการภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๔

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์โดยตรงจำนวน ๒๙ หมู่บ้าน ๔,๗๑๙ ครัวเรือน โดยการดำเนินงานจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และขยายผลองค์ความรู้รวมถึงเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ รวมถึงเป็นศูนย์กลางการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรและประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดียิ่ง จะเห็นได้จากจำนวนผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานและเยี่ยมชมศูนย์ฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีจำนวนถึง ๖๑,๓๗๘ คน และมีความหลากหลายทั้งเกษตรกร เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป และชาวต่างประเทศ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ ให้พิจารณาวางโครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาทดลองและพัฒนาการเกษตรด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองต่อไป และได้มีพระราชดำริ ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์ให้บริการในด้านเทคนิคและวิชาการที่ครบวงจร เพื่อให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

๑. พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

จัดทำพื้นที่แห่งการเรียนรู้และการพัฒนาในมิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และการประกอบอาชีพของราษฎรในท้องถิ่น ในลักษณะที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาดูงานในกิจกรรมด้านต่างๆ ที่มีความหลากหลาย ประกอบด้วย

ด้านวิชาการ ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย จำนวน ๑ เรื่อง คือ การเปรียบเทียบสมรรถนะการเจริญเติบโต และลักษณะซากโคลูกผสมภูพานชาโรเลส์ กับโคลูกผสมภูพานไทยฟรีเซียน ผลจากการศึกษาดังกล่าวจะทำการศึกษาเปรียบเทียบอัตราการเจริญเติบโตของโคเนื้อลูกผสมภูพานชาโรเลส์กับโคลูกผสมภูพานไทยฟรีเซียน ที่อายุ ๑๒ - ๓๒ เดือน และทำการเก็บข้อมูลคุณภาพซาก โดยผลการศึกษาจะถูกนำไปต่อยอดและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ประชาชนต่อไป

ด้านสิ่งแวดล้อม ได้มีการปลูก และบำรุงรักษาสภาพป่าไม้ พื้นที่ป่าโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ลาดตระเวนป้องกันรักษาพื้นที่ป่าไม้รอบศูนย์ฯ ส่งเสริมประสิทธิภาพการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และส่งเสริมการปลูกป่า ควบคู่ไปกับการจัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรเยาวชนเพื่อการพิทักษ์ป่าไม้ หลักสูตรเทคนิคการเพาะชำกล้าไม้ หลักสูตรชุมชนเข้มแข็งทรัพยากรยั่งยืน เพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปเกิดความตระหนักถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ทั้งนี้ ในปัจจุบันพบว่าสัตว์ป่าในบริเวณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นการพบครั้งแรก ประเภทสัตว์ปีกและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๒๗ ตัว และพบนกยูงไทยเพิ่มขึ้นอีก จำนวน ๕ ตัว

ด้านอาชีพ สาธิตตัวอย่างความสำเร็จด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายและครบวงจร ตั้งแต่การปรับปรุงบำรุงดิน การปลูกพืช การทำปุ๋ยใช้เอง การเลี้ยงสัตว์ การผลิตอาหารสัตว์ ในแปลง ไปจนถึงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย

๒. ระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จที่จุดเดียว

ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สอดคล้องและต่อเนื่องจากกิจกรรมสาธิต ในรูปแบบของการให้คำปรึกษา การจัดฝึกอบรมและการขยายผล เกษตรกรสามารถรับบริการได้อย่างครบวงจรตั้งแต่การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว การแปรรูป ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวม ๔,๔๖๓ คนโดยหลักสูตรที่ได้รับความสนใจมากที่สุด ได้แก่ หลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และหลักสูตรการเลี้ยงปลานิลแดงร่วมกับเป็ดบาบาลีลูกผสมในบ่อครัวเรือน รวมถึงผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน และอบรมความรู้ระยะสั้น จำนวน ๔๕,๑๖๑ คน ทั้งนี้ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้เตรียมการฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น การอบรมออนไลน์ การอบรมแบบกลุ่มย่อยการอบรมผ่านโปรแกรมต่าง ๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพระราชดำริด้านการพัฒนาและการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการเนื่องในโอกาสต่าง ๆ การจัดรถรางสำหรับการศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาฯ การจัดอบรมเยาวชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง ๙๐๙ สกลนคร และระบบวิทยุออนไลน์ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงาน รวม ๔๕,๑๖๑ คน โดยช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ระหว่างเดือนมีนาคม – กรกฎาคม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ไม่ได้รับคณะผู้เข้าศึกษาดูงาน เนื่องจากปฏิบัติตามแนวทางและคำสั่งของจังหวัดสกลนคร ในการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทอดพระเนตรการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มีพระราชดำริถึงเป้าหมายหลักของศูนย์ศึกษาฯ คือการฟื้นฟูและอนุรักษ์บริเวณต้นน้ำห้วยฮ่องไคร้ที่มีสภาพแห้งแล้งเป็นการเร่งด่วน ด้วยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำในระดับบนไปตามแนวร่องน้ำต่าง ๆ ไหลลงอ่างเก็บน้ำในระดับต่ำลงไป พร้อมกับปลูกป่าตามแนวร่องน้ำ ลำดับต่อไปควรสร้างฝายต้นน้ำเป็นระยะ ๆ แล้วต่อท่อไม้ไผ่ส่งน้ำออกทั้งสองฝั่งร่องน้ำ สำหรับด้านการประมงให้ควบคุมบริหารการรักษาพันธุ์ปลาและการจับปลา ส่วนเรื่องเกษตรกรรมและการปศุสัตว์-โคนม ควรรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ทั้งจะต้องศึกษาเรื่องเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมควบคู่ไปด้วย เพื่อรองรับภาวะผลผลิตการเกษตรล้นตลาด

จากนั้น มีพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ มาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ศูนย์ศึกษาฯ ทุกศูนย์ ซึ่งมีปัญหาและสาเหตุเรื่องดินที่แตกต่างกัน แก้ปัญหาด้วยการจัดหาน้ำสนับสนุน ปรับปรุงดิน และเลือกกิจกรรมการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม สำหรับศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ควรเน้นและให้ความสำคัญในการดำเนินงานให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบด้วย การปลูกข้าวในบริเวณใกล้อ่างเก็บน้ำ การเลี้ยงปลาในอ่างเก็บน้ำที่ ๗ การอนุรักษ์ดินโดยใช้น้ำและหญ้าแฝกควบคู่กัน

นอกจากนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมต่อการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒ เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปยังองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เชิงเขาตาแป้น อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ทรงเปิดงานเทศกาลโคนมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ ได้มีพระราชปฏิสันถารกับนายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. ถึงโครงการเลี้ยงโคนมในศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ **“ให้จำนวนโคนมที่จะเลี้ยงมีความสัมพันธ์กับพื้นที่แปลงปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ของศูนย์ฯ”**

ผลการดำเนินงาน

เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กปร. สนับสนุนงบประมาณให้แก่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับจัดซื้อระบบการผลิตอาหาร TMR กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการซ่อมแซมโรงเรือนเลี้ยงโคนม จำนวน ๑ หลัง และก่อสร้างโรงรีดพร้อมทั้งระบบรีดนมแบบไปป์ไลน์ โดยความร่วมมือของ JICA และภาคเอกชน บริษัท Orion เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการฟาร์มโคนมสาธิตห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เป็นแหล่งศึกษาและสาธิตการเลี้ยงโคนมครบวงจรตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยมีเป้าหมายเป็นฟาร์มโคนมสาธิตครบวงจร ขนาด ๕๐ แม่รีด เป็นแบบจำลองฟาร์มขนาดกลางถึงขนาดเล็กของเกษตรกรและการศึกษาวิจัยแปรรูปผลิตภัณฑ์นมต่าง ๆ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ ประกอบด้วย การจัดทำคู่มือส่งเสริมอาชีพ เอกสารเผยแพร่ แผ่นพับทางวิชาการ โครงการเผยแพร่องค์ความรู้ของศูนย์ศึกษาฯ ผ่านสื่อกระจายเสียงและการสร้างเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง โครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานควบคุมและป้องกันไฟป่า โครงการจัดแสดงนิทรรศการถาวรความรู้เรื่องไฟป่าและหมอกควัน การจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ด้านการจัดการความรู้ประกอบด้วยโครงการปรับสภาพการเลี้ยงสัตว์ป่าเพื่อให้สัตว์ป่าดำรงชีวิตแบบธรรมชาติ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร การศึกษาสาธิตการทำนาข้าวด้วยตอซัง วิธีใหม่ : ปลูกหนึ่งเก็บเกี่ยวมากกว่าสามในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ การผลิตและเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์ผักทั่วไป ผักพื้นบ้าน ผักท้องถิ่น และพืชไร่ การแปรรูปสัตว์น้ำ งานดูแลพื้นที่สาธิตจัดการพื้นที่พัฒนาป่าไม้ ๓ วิธีตามแนวพระราชดำริ งานสาธิตระบบวนเกษตร จัดทำกล้าไม้เศรษฐกิจ การเพาะเห็ดเผาะในพื้นที่ป่าเต็งรัง โดยไม่เผาป่าในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ ปีที่ ๒ การบำรุงรักษามะม่วงแก้วเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสทรงพระชนมายุ ๖๐ พรรษา งานสาธิตการเลี้ยงโค งานสาธิตการเลี้ยงแพะ งานสาธิตการเลี้ยงไก่ งานสาธิตการเลี้ยงหมู งานสาธิตการเพาะเลี้ยงปลากดหลวงในกระชังและบ่อคอนกรีตกลม โครงการจัดตั้งศูนย์สาธิตการเพาะขยายพันธุ์ชะมดเช็ดและอีเห็นเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน การศึกษาสาธิตแสดงพันธุ์ข้าวในแปลงสาธิตภายใต้โครงการ อพ.สธ. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรประมงในอ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ ๗ งานดูแลรักษาบริเวณสวนรุกขชาติในพื้นที่อ่างเก็บน้ำที่ ๑ การจัดการและปรับปรุงแปลงไม้ผลเพื่อเป็นแปลงสาธิตและแหล่งเรียนรู้ การจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่อาศัย ปีที่ ๓ การสำรวจนิเวศวิทยาในอ่างเก็บน้ำห้วยฮ่องไคร้ที่ ๗ ปีที่ ๒ การจัดการปลูกพืชอินทรีย์เพื่อเป็นแปลงสาธิตและแหล่งเรียนรู้ แปลงสาธิตอินทรีย์ต้นแบบ งานสำรวจมูลค่าเพิ่มและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ผลิตผลรองจากป่าในพื้นที่พัฒนาป่า ๓ วิธีตามแนวพระราชดำริ โครงการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ โครงการสวนพฤกษศาสตร์พันธุ์ไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติฯ โครงการอนุรักษ์ไม้ป่าที่มีศักยภาพเป็นไม้ประดับ

ด้านการดำเนินงานขยายผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่ชุมชนจังหวัดภาคเหนือ ประกอบด้วย โครงการฝึกอบรมค่ายเยาวชนและอาสาสมัครป้องกันไฟป่าและหมอกควัน จำนวน ๑๕๐ ราย โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเครือข่ายแก้ไขปัญหาไฟป่า จำนวน ๑๒๐ ราย โครงการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๗๐๐ ราย สถานศึกษา จำนวน ๑,๔๕๕ ราย และมูลนิธิผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๒๐๐ ราย โครงการสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันสู่สถานศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียนในเขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๖๕ แห่ง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๓๑ แห่ง โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ๔๘ พรรษา จังหวัดลำพูน และศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อนภาคเหนือ อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรตัวอย่างและศูนย์เรียนรู้เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

เกษตรกรตัวอย่าง จำนวน ๕๔ ราย ศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๖๖ แห่ง โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพโรงเรียนต้นแบบศูนย์เรียนรู้เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เครือข่ายศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สู่ภาครัฐ ชุมชนและสถานศึกษา ประกอบด้วย ภาครัฐ จำนวน ๔ แห่ง ชุมชน จำนวน ๑๐ แห่ง สถานศึกษา จำนวน ๓๒ แห่ง โครงการจัดตั้งเครือข่ายการขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่กลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่รับน้ำชลประทาน โครงการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพตามแนวโครงการรักษ์น้ำเพื่อแม่ของแผ่นดินแก่ประชาชนจำนวน ๖๐ คน การขยายผลสำเร็จของศูนย์ฯ สู่โครงการสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พื้นที่ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานขยายผล

การดำเนินงานตามแผนงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการปรับรูปแบบการดำเนินงานตามแผนงาน ให้สอดรับกับสถานการณ์ ภายใต้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยการปรับแผนการฝึกอบรม เป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิต มอบคู่มือหลักสูตรอบรมพร้อมให้คำแนะนำการดำเนินงานผ่านช่องทางแอปพลิเคชันไลน์ โดยจะติดตามผลการดำเนินงานเมื่อสถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีบุคคลที่สนใจทั้งนักเรียนนักศึกษา เกษตรกร และประชาชนทั่วไป เข้ามาเยี่ยมชม และศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๖,๙๕๔ คน

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้าทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภูมิสังคมของท้องถิ่น และเป็นสถานที่ที่นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน ราษฎร ใช้แลกเปลี่ยน สื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบจำลองของพื้นที่ที่มีการพัฒนาแบบผสมผสานทุกสาขาในลักษณะสหวิทยา และมีการบริหารที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน มีการประสานการดำเนินงานที่มีเอกภาพเป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ

ในลักษณะของ **“พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต”** รวมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการฯ ขยายผลไปสู่ราษฎรในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และราษฎรผู้สนใจทั่วไป โดยได้กำหนดแผนการศึกษาดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๔ แผนงาน ได้แก่ ๑) แผนงานศึกษา ทดลองวิจัย ตามแนวพระราชดำริ ๒) แผนงานขยายผลการพัฒนา ๓) แผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๔) แผนงานบริหารจัดการ

ผลการดำเนินงาน

๑.แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

ระยะเวลาที่ผ่านมา ๓๘ ปี เน้นการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่พรุและพื้นที่ดินเปรี้ยวให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรให้ได้ผลดีที่สุด ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ – ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง และวิจัยไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๓๑๕ เรื่อง แบ่งเป็น

- ■ ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ จำนวน ๓๑๐ เรื่อง
- ■ อยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน ๕ เรื่อง
- ■ นำไปขยายผล จำนวน ๑๕๘ เรื่อง

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการจำนวน ๒ เรื่อง โดยมีงานศึกษาวิจัย ดังนี้

•การสร้างฝูงต้นพันธุ์ไก่เบตง-พิกุลทอง

•การนำจุลินทรีย์ที่คัดเลือกได้จากพื้นที่พรุโต๊ะแดง จังหวัดนราธิวาส ไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร (ด้านการปลูกข้าว)

๒. แผนงานขยายผลการพัฒนา

■ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

•โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชไร่และไม้ผล : ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรในพื้นที่บ้านบางมะนาว บ้านใหม่ บ้านตือลาฆอปาลัส บ้านบูกิตอ่าวมะนาว และบ้านสะปอม ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกแก้วมังกร

•โครงการการจัดการสวนไม้ผลผสมผสานในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ : ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดการสวนไม้ผลผสมผสาน ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่บ้านยาบี ตำบลกะลุวอ บ้านเปล บ้านคีรี และบ้านพิกุลทอง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรการจัดการสวนไม้ผลคุณภาพแบบครบวงจร

•โครงการขยายผลการเลี้ยงปลานิลในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว : ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรการเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว ให้แก่ราษฎรบ้านบูกิตอ่าวมะนาวและบ้านสะปอม ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

■ พื้นที่ศูนย์สาขา

•โครงการพัฒนาพื้นที่การเกษตรแบบผสมผสานบ้านปีแนมูดอ ตำบลบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส : ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาในเรื่องต่างๆ ประกอบด้วยการปลูกผักในท้องร่อง จำนวน ๒๐ ครัวเรือน การจัดการสวนไม้ผล จำนวน ๓๕ ครัวเรือน การปลูกผักแบบยกแคร่บริเวณบ้าน จำนวน ๒ ครัวเรือน และการปลูกพืชผักในบริเวณบ้านเพื่อบริโภคในครัวเรือน จำนวน ๕ ครัวเรือน

•โครงการพัฒนาพื้นที่การทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส : ดำเนินการส่งเสริมการปลูกผักบนพื้นที่ขุดยกร่อง จำนวน ๓๐ ครัวเรือน โดยสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดินและสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เช่น พริกหยวก กระเจี๊ยบเขียว มะเขือเปราะ พริกชี้ฟ้า ถั่วพู ฟักแฟง และน้ำเต้า รวมทั้งส่งเสริมการจัดการสวนไม้ผล จำนวน ๔๓ ครัวเรือน ด้วยการให้องค์ความรู้เรื่องการตัดแต่งกิ่งไม้ผล

ประโยชน์ที่ได้รับ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีบุคคลที่สนใจทั้งนักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และประชาชนทั่วไป เข้ามาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวน ๑๙๓ คณะ ๑๖,๑๗๘ คน และมีราษฎรที่เข้ารับการอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวน ๒,๘๕๗ คน

โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลดอกกราย อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๓ ให้จัดตั้งศูนย์กลางอาชีพการเกษตรและศิลปาชีพพิเศษแก่ราษฎร บริเวณริมอ่างเก็บน้ำดอกกราย อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พื้นที่ประมาณ ๑,๓๐๐ ไร่ ในการนี้ ได้พระราชทานแนวทางการพัฒนา สรุปความได้ ดังนี้

๑. ให้พัฒนาด้านการเกษตร โดยเฉพาะด้านปศุสัตว์และการประมง

๒. ให้มีศูนย์ฝึกปฏิบัติการด้านการประกอบอาชีพในรูปสหกรณ์

๓. ให้จัดเป็นศูนย์กลางส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์

๔. ให้มีศูนย์พัฒนาการเกษตร เพื่อราษฎรที่มาศึกษาและเยี่ยมชมนำเอารูปแบบไปปรับปรุงไร่นาของตนเอง

ผลการดำเนินงาน

โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงฯ ได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการฝึกอาชีพและเป็นแหล่งเรียนรู้แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดระยองและใกล้เคียง ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงและพัฒนาจุดเรียนรู้หรือแปลงสาธิตรวม ๓๓ จุด เช่น แปลงสาธิตการปลูกผักปลอดสารพิษ แปลงสาธิตการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ การผลิตเห็ด พืชผัก และสมุนไพร แปลงต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ และจุดสาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก การสาธิตการเพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกราม การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด การเลี้ยงกบ รวมถึงการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ เช่น การผลิตไข่ไก่อินทรีย์ เป็นต้น

มีการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยได้จัดการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมเกษตรกรตัวอย่างผู้นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติจริงจนเป็นผลสำเร็จ

ประโยชน์ที่ได้รับ

โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ ได้พัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ และในปี ๒๕๖๓ ได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำส่งเสริมและพัฒนาครัวเรือนตัวอย่างและศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผลิตปศุสัตว์ เป็นต้น

นอกจากนี้ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดง ฯ ได้ส่งเสริมและมอบปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรตัวอย่างจำนวน ๓๐ ราย เช่น ไม้ผล ก้อนเชื้อเห็ด อุปกรณ์เลี้ยงจิ้งหรีด เป็นต้น และได้ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรตัวอย่างประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๓๕ ราย และพัฒนาศูนย์เรียนรู้จำนวน ๙ ศูนย์ เช่น ศูนย์เรียนรู้บ้านหนองมะปริง หมู่ ๒ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง ศูนย์เรียนรู้บ้านสัตตบรรณ หมู่ ๔ ตำบลหนองละลอก อำเภอบ้านค่าย และศูนย์เรียนรู้บ้านเขาคลองซอง หมู่ ๖ ตำบลหนองไร่ อำเภอปลวกแดง เป็นต้น รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับประชาชนที่มาเยี่ยมชมการดำเนินงาน กว่า ๔,๗๗๘ ราย

โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๘ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาฯ และมีพระราชดำริกับคณะผู้ดำเนินงาน สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.การปรับปรุงพื้นที่ เพื่อใช้เป็นสถานที่ศึกษาธรรมชาติ จะต้องกำหนดให้มีรูปแบบและวิธีการที่ชัดเจน โดยให้เริ่มดำเนินงานในพื้นที่ซึ่งมีขนาดเล็กก่อน แล้วจึงขยายผลไปในพื้นที่อื่น ๆ

๒.ทำการสำรวจทรัพยากรทางชีวภาพและกายภาพในพื้นที่แห่งนี้ให้ละเอียด และเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วน

๓.นำผลการสำรวจและข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำการศึกษาและวิจัย เพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการ รวมทั้งให้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในท้องถิ่น

๔.การดำเนินงานทุกขั้นตอนควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระตำหนักภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ในการนี้ได้มีพระราชดำริให้ สำนักงาน กปร. พิจารณาดำเนินการนำโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาฯ ตำบลตะนาวศรี และตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มาดำเนินการในรูปแบบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้จัดตั้งเป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการดำเนินงานโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาฯ ทรงรับทราบแผนการดำเนินงานโครงการในระยะ ๓ ปี ของหน่วยงานร่วม ได้แก่ กองทัพบก กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และมีพระราชดำริเพิ่มเติม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑.ด้านการแก้ไขปัญหาและการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ **“ให้ทบทวนในประเด็นเรื่องเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ทับซ้อนกับพื้นที่ที่มีการครอบครองของราษฎร”**

๒.โครงการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ในพื้นที่โครงการฯ **“ให้ศึกษาพันธุ์ไม้ในพื้นที่เพิ่มเติม พร้อมทั้งศึกษา สำรวจทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มเติมในลุ่มน้ำอื่น ๆ ด้วย”**

ผลการดำเนินงาน

โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาฯ ตั้งอยู่ในพื้นที่ราชพัสดุ ซึ่ง กองพลพัฒนาที่ ๑ รับผิดชอบการใช้ประโยชน์พื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๓๒,๙๐๕ ไร่ ส่วนงานอำนวยการดำเนินการโดยโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการในพื้นที่ ๔๙ ไร่ ภายในประกอบด้วย ศาลาข้อมูลธรรมชาติและเส้นทางศึกษาธรรมชาติ โดยเปิดให้บริการตามแผนงานการบริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีของโครงการฯ ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนทั่วไปที่สนใจศึกษาธรรมชาติ พร้อมบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามภารกิจสำคัญ โดยในปี ๒๕๖๓ โครงการฯ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานของโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาฯ มีประชาชนในพื้นที่เป้าหมายได้รับประโยชน์โดยมีหมู่บ้านอยู่ในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านผาปก บ้านห้วยผาก บ้านตะโกล่าง ตำบลสวนผึ้ง และบ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี และหมู่บ้านรอบพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๔ หมู่บ้าน คือ บ้านบ้านบ่อ บ้านทุ่งแฝก ตำบลสวนผึ้ง และบ้านท่ามะขาม บ้านห้วยแห้ง ตำบลตะนาวศรี โดยการดำเนินงานจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และขยายผลองค์ความรู้รวมถึงเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ สัตว์ป่า และเป็นสถานที่ฝึกอบรมการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ให้แก่เกษตรกร เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีผู้เข้าเยี่ยมชมโครงการฯ จำนวน ๓๘ คณะ ๓,๐๘๔ คน

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๒๘ และเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ ความโดยสรุปว่า ให้ดำเนินการศึกษาวิธีการปรับปรุงบำรุงดินที่เสื่อมโทรมให้สามารถใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกได้ รวมทั้งทดสอบ วางแผน และจัดระบบปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยดำเนินการในลักษณะเป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้มีพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๗ ครั้ง ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๔ ได้มีพระราชดำริสรุปความว่า ในส่วนที่ดินนายสี วรรณเทวี ที่ได้น้อมเกล้าฯ ถวาย ให้ดำเนินการทดลองปลูกพืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และนำมาเปรียบเทียบกับพื้นที่เดิมของโครงการฯ ส่วนที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาที่ซื้อไว้ให้ปล่อยไว้ตามธรรมชาติเพื่อเก็บข้อมูล และเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๔ ทรงรับที่ดินของ นางสาววรรณา พูนผล ที่น้อมเกล้าฯ ถวาย และได้พระราชทานที่ดินให้มูลนิธิชัยพัฒนาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานของโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ โดยพิจารณาให้พัฒนาปรับปรุงเป็นสระเก็บกักน้ำเพื่อรักษาความชุ่มชื้นและสำหรับสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในอนาคต ส่วนพื้นที่ที่เหลือควรปล่อยไว้ตามสภาพธรรมชาติเพื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ของโครงการฯ ที่ได้มีการพัฒนาไปแล้ว

ผลการดำเนินงาน

เดิมพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินตื้น เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายและปนกรวดหิน มีชั้นดานแข็งอยู่ด้านล่างลึกประมาณ ๔๐ เซนติเมตรจากผิวดินบนมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก มีการชะล้างพังทลายของหน้าดินสูงจนเกิดการสูญเสียหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ พื้นที่บางแห่งมีการขุดลูกรังไปขาย ทำให้พื้นที่บางส่วนไม่เหมาะสมที่จะใช้ทำการเกษตร ขาดแคลนน้ำเนื่องจากดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำและมีแหล่งน้ำน้อย เมื่อโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ เข้ามาดำเนินการโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินงานสนองพระราชดำริ มีกรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างบูรณาการ ร่วมกันศึกษาวิจัยและสาธิตทดสอบวิธีการฟื้นฟูปรับปรุงดินที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพสร้างรูปแบบและส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก โดยปล่อยให้พื้นที่ป่าฟื้นคืนสภาพเองตามธรรมชาติ ทำให้เกิดการเรียนรู้การจัดการดิน น้ำ ป่าไม้ อย่างถูกต้องยั่งยืน สามารถเผยแพร่ความสำเร็จไปสู่เกษตรกรได้ และในปี ๒๕๖๓ โครงการฯ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.สามารถส่งเสริม อบรม ขยายผลการพัฒนาไปสู่เกษตรกรหมู่บ้านใกล้เคียงสามารถส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน

๒.เป็นต้นแบบให้แก่ราษฎรในการฟื้นฟูปรับปรุงดินที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำและการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก ปล่อยให้พื้นที่ป่าฟื้นคืนสภาพเองตามธรรมชาติ

๓.เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ เพื่อพัฒนาความรู้ในการพัฒนาสภาพพื้นที่ และอาชีพทางการเกษตร โดยในปี ๒๕๖๓ มีผู้มาศึกษาดูงานภายในโครงการฯ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน คณะนักเรียน นักศึกษา คณะครู และเกษตรกร ประมาณ ๒๒๔,๔๐๐ คน

โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแห้ง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๑ ได้มีพระราชดำริให้กรมชลประทาน ทำการศึกษา วางโครงการ และพิจารณาก่อสร้างโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่น้ำจันทบุรี เพื่อจัดหาน้ำช่วยเหลือสวนผลไม้ในเขตอำเภอต่างๆ ของจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมักขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งเป็นประจำทุกปี

พื้นที่ก่อนดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแห้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแห้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริปัจจุบันอยู่ระหว่างเตรียมการเบื้องต้น และคาดว่าจะดำเนินการลงพื้นที่ก่อสร้างได้ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จอ่างเก็บน้ำห้วยแห้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะมีความจุประมาณ ๓.๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งสามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรในพื้นที่ตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ จำนวน ๓,๙๗๒ ไร่ และในพื้นที่ตำบลตะปอน อำเภอขลุง จำนวน ๓๒๘ ไร่ พร้อมทั้งช่วยเหลือในด้านอุปโภค-บริโภค แก่ราษฎรในตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ จำนวน ๓๗๐ ครัวเรือน และราษฎรตำบลตะปอน อำเภอขลุง จำนวน ๔๐ ครัวเรือน

๒.ราษฎรในพื้นที่ตำบลพลิ้ว อำเภอแหลมสิงห์ และตำบลตะปอน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จะมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โครงการอ่างเก็บน้ำแซร์ออ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลแซร์ออ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแซร์ออ อาคารบังคับน้ำในลำน้ำเดิมท้ายอ่าง พร้อมปรับปรุงโครงการชลประทานขนาดเล็กเดิมในเขตตำบลแซร์ออ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๘.๒/๑๔๗๙๑ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๔ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลแซร์ออ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ บริเวณบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ ๙ ตำบลแซร์ออ เพื่อช่วยเหลือราษฎรซึ่งขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภคและทำการเกษตร

ผลการดำเนินงาน

สำนักงาน กปร. ได้สนับสนุนงบประมาณให้กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้าง อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง กว้าง ๘ เมตร สูง ๑๑.๐๕ เมตร ยาว ๓๕๐ เมตร ความจุของอ่างเก็บน้ำประมาณ ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานรวมทั้งสิ้นประมาณร้อยละ ๙๕ โดยในส่วนของการขออนุญาตใช้พื้นที่ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (IEE) ให้ สำนักงานโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาอีกครั้ง หากเห็นชอบแล้ว จะนำไปประกอบการขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกสูงต่อกรมป่าไม้ ต่อไป

ถนนเข้าโครงการ

งานอาคารระบายน้ำล้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

•เป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ๒.๐๙ ล้านลูกบาศก์เมตร ใช้สำหรับการเกษตรและอุปโภค-บริโภค ให้กับราษฎรในเขตพื้นที่โครงการ ประมาณ ๖๓๙ ครัวเรือน

•สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ๕,๐๖๕ ไร่ ในเขตพื้นที่ตำบลแซร์ออ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

•เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด ให้สามารถทำการประมงเพื่อเป็นรายได้เสริม

งานอาคารและที่ทำการบ้านพัก

งานทำนบดินเขื่อนหลัก

โครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบ และระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่นายอำนาจ ปานทิพย์ และราษฎรตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขอพระราชทานความช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร เนื่องจากขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรเป็นประจำทุกปี (หนังสือสำนักพระราชวัง ที่ รล ๐๐๐๘.๑/๒๓๖๑๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทาน ดำเนินการก่อสร้างแก้มลิงพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำ ในพื้นที่บ้านห้วยมะปรางค์ หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย กิจกรรมก่อสร้างทำนบดิน ขนาดความกว้าง ๔ เมตร ความสูง ๕ เมตร ความยาวโดยรอบ ๗๙๐ เมตร ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๔๐ กิจกรรมท่อ OUTLET ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๗๕ (สามารถใช้งานได้แล้ว) กิจกรรมท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิม ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๗๕ (สามารถใช้งานได้แล้ว) กิจกรรมขุดลอกแก้มลิง ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๕๐ และกิจกรรมก่อสร้างระบบส่งน้ำ ผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๑๕ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานภาพรวมทั้งโครงการคิดเป็นร้อยละ ๔๐ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๔

กิจกรรมก่อสร้างทำนบดิน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตรให้แก่ราษฎรในพื้นที่ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๔ บ้านห้วยมะปรางค์ หมู่ที่ ๘ บ้านคอกม้า หมู่ที่ ๙ บ้านหนองพลับ และหมู่ที่ ๑๓ บ้านจั่นเสือ ราษฎรจำนวน ๔๙๙ ครัวเรือน ๑,๕๖๕ คน โดยมีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ได้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

๒.ราษฎรจำนวน ๔ หมู่บ้านในตำบลห้วยยาง มีแหล่งเก็บกักน้ำสำรองในลักษณะแก้มลิง ส่งผลให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๓.เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและทำกิจกรรมของราษฎรในพื้นที่

โครงการฝายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฝายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก ความกว้าง ๔ เมตร ความยาว ๒๐ เมตร ความสูง ๓ เมตร พร้อมขุดเปิดหน้าดินด้านหน้าและท้ายฝาย และระบบท่อส่งน้ำพร้อมอุปกรณ์ประกอบ ความยาวทั้งสิ้น ๔,๘๖๘ เมตร ปัจจุบันผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๘๕ จะแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓

การก่อสร้างฝายทดน้ำวังครกฯ

ท่อส่งน้ำพร้อมอุปกรณ์ประกอบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำให้แก่ราษฎรในพื้นที่ตำบลบ้านคา สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ให้แก่ราษฎรหมู่ที่ ๗, ๘ และ ๑๓ ตำบลบ้านคา พื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๕๑๕ ไร่ ราษฎร ๑๖๔ ครัวเรือน จำนวน ๔๙๒ คน และส่งน้ำไปเติมอ่างเก็บน้ำบ้านบึงใต้และอ่างเก็บน้ำบ้านพุขี้เหล็ก สามารถช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรบริเวณอ่างเก็บน้ำดังกล่าวได้เพิ่มขึ้น ๖๐๐ ไร่

โครงการพัฒนาพื้นที่โดยรอบวัดญาณสังวราราม วรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ความโดยสรุปว่า ให้พิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำบริเวณคลองบ้านอำเภอ เพื่อประโยชน์ในการกสิกรรมของราษฎรในพื้นที่ และสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาของวัดญาณสังวรารามฯ พร้อมทั้งส่งเสริมด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณพื้นที่โครงการให้เป็นวนอุทยานรักษาป่าและสัตว์ป่า

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปยังวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร และพระราชทานพระราชดำริ ความโดยสรุปว่า ให้มีการพัฒนาที่ดินบริเวณติดต่อกับวัดญาณ สังวรารามวรมหาวิหาร เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาการเกษตร ประกอบด้วย แหล่งน้ำ วนอุทยานเพื่อการรักษาป่าไม้ สัตว์ป่า และราษฎรในพื้นที่สามารถประกอบอาชีพทางการเกษตรได้ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่โดยรอบวัดญาณสังวรารามได้น้อมนำหลักบวร คือ บ้าน วัด โรงเรียน ซึ่งเป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ได้มีการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรของราษฎรในพื้นที่ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า การส่งเสริมดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านการพัฒนาอาชีพการเกษตร ได้มีการออกหน่วยให้ความรู้ในเรื่องการทำการเกษตรให้แก่ประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการทำเกษตร เช่น ผลิตภัณฑ์สารเร่ง พด. น้ำหมักชีวภาพ และฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องแนวทางและผลสำเร็จของโครงการฯ รวมถึงวิธีการทำการเกษตร ให้แก่คณะศึกษาดูงานที่ได้เข้ามาเรียนรู้ในโครงการ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของตนเอง

ด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการสร้างความปลอดภัยให้แก่สัตว์ป่าในพื้นที่แสดงแนวเขตที่ชัดเจน และลดปัญหาการกระทบกระทั่งกันกับประชาชนรอบพื้นที่ โดยการปรับปรุงแนวรั้วตาข่ายให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ และจัดตั้ง ชุดปฏิบัติการช่วยเหลือสัตว์ป่า สำหรับสัตว์ป่าที่พลัดหลง โดยนำมาฟื้นฟูสภาพร่างกายก่อนที่จะปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ พร้อมทั้งจัดฝึกอบรมเยาวชน พิมพ์สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีการพัฒนา สถานที่เพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้สนใจ ที่จะศึกษาในเรื่องของความสำเร็จของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยได้มีการจัดสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวรเพื่อผู้สูงอายุในการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลแก่ประชาชน ซึ่งมุ่งเน้นดูแลสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ และพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุให้สามารถดูแลตนเองได้เป็นอย่างดีมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์ผู้สูงอายุในเรื่องความรู้ของสิ่งแวดล้อมและอุปกรณ์เสริมสำหรับผู้สูงอายุแก่คณะบุคลากรสาธารณสุข

ประโยชน์ที่ได้รับ

โครงการได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร โดยการพัฒนาทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ และพัฒนาแหล่งน้ำให้พอเพียงต่อการอุปโภค - บริโภคและทำการเกษตรของราษฎร พร้อมทั้งได้อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าให้กลับมามีความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังได้มีการให้ความรู้ด้านการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยแก่ผู้สูงอายุและประชาชน ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๓ โครงการได้จัดการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจรวมกว่า ๑,๘๓๙ คน เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในที่ดินของตนเองได้อย่างเหมาะสม

โครงการห้วยองคต
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๓ ความโดยสรุปว่า ให้ดำเนินการพัฒนาฟื้นฟูพื้นที่บริเวณตำบลหนองปรือ อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี (ปัจจุบันอยู่ในอำเภอหนองปรือ) ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอย่างดี โดยขอให้ประสานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขุดสระน้ำ ปลูกป่า ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และมีพระราชดำริเพิ่มเติมให้จัดหาที่ดินจำนวนหนึ่งเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวและพระราชทานชื่อโครงการว่า **“โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”** ทรงเน้นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยให้ราษฎรได้อยู่อาศัยทำกินร่วมกับการคงอยู่ของธรรมชาติอย่างเกื้อหนุนกัน คือ ไม่ทำลายซึ่งกันและกัน ตามหลักการฟื้นฟูและสร้างสมดุลในระบบนิเวศ ทำให้ทุกชีวิตมีความผาสุกและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผลการดำเนินงาน

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีพื้นที่ประมาณ ๒๐,๖๒๕ ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขาพระฤาษี – เขาบ่อแร่ แปลงที่ ๒ โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ขอใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้เพื่อจัดทำโครงการตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ - ๒๕๖๔ ครอบคลุมพื้นที่ ๔ หมู่บ้าน คือ หมู่ ๓ บ้านห้วยแม่ระวาง หมู่ ๔ บ้านม่วงเฒ่า หมู่ ๕ บ้านบารมี หมู่ ๗ บ้านห้วยองคต มีการดำเนินงานสนองพระราชดำริจากส่วนราชการ ภาคเอกชนและราษฎร โดยการจัดตั้งเป็นคณะทำงาน มีกรมการปกครอง เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับทุกภาคส่วนเพื่อบูรณาการแผนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ในปี ๒๕๖๓ มีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

๑.งานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

• พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (อสทป.) ตำบลสมเด็จเจริญ โดยผู้แทนชุมชนในพื้นที่ จำนวน ๕๐ คน ร่วมกันดูแลรักษาป่า จัดทำแนวป้องกันไฟและดับไฟป่าในพื้นที่โครงการห้วยองคตฯ จัดชุดปฏิบัติการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด เพื่อป้องกันปราบปรามและจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดกฎหมายป่าไม้ โดยการตรวจยานพาหนะและบุคคลออกลาดตระเวนตรวจตราเพื่อป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ สร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นของป่าต้นน้ำบริเวณวัดถ้ำเนรมิต และกิจกรรมการปลูกป่า สร้างพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน

•ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดบำรุงดิน โดยการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ปอเทือง จำนวน ๑,๕๐๐ กิโลกรัม ให้แก่พื้นที่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๓๐๐ ไร่ ในพื้นที่หมู่ที่ ๒ บ้านเขาหินตั้ง ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

•ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและปุ๋ยชีวภาพ โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและปุ๋ยชีวภาพ การเก็บตัวอย่างดิน สาธิตการผลิตสารไล่แมลง พด.๗ สาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและสนับสนุนวัสดุสำหรับผลิต สนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนที่ดิน ให้กับเกษตรกร

๒. งานพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต

•โครงการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการห้วยองคตฯ โดยตำรวจตระเวนชายแดน ออกปฏิบัติการตรวจรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการฯ ด้านการรักษาป่าไม้ การป้องกันยาเสพติด และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จำนวน ๒๗๗ ครั้ง

•โครงการห้องเรียนชุมชนตามแนวพระราชดำริ (ห้องเรียนกลางแจ้ง) โดยจัดเยาวชนนักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่ จำนวน ๓ โรงเรียน รวม ๙๐ คน เข้าค่ายพักแรม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ศึกษาเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ กองอำนวยการโครงการฯ และไปศึกษาดูงาน ณ วัดทิพย์สุคนธาราม อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี และศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตและจิตวิญญาณชาวนาไทย (นาเฮียใช้) ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ราษฎรในพื้นที่โครงการห้วยองคตฯ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้านที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย การศึกษา สุขภาพอนามัย อาชีพ การคมนาคม การติดต่อสื่อสาร มีวัฒนธรรมในท้องถิ่น และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งยังส่งผลให้ราษฎรพื้นที่ใกล้เคียงได้รับการบริการจากรัฐ การอำนวยความสะดวกทุกด้าน ตลอดจนสภาพป่าไม้เดิมที่ถูกทำลายเป็นบริเวณกว้าง ส่งผลกระทบถึงสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ปัจจุบันได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยเป็นพื้นที่ปลูกสวนป่าและพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๔,๐๓๐ ไร่ ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ ก่อให้เกิดความหวงแหน ส่งผลให้สภาพป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความยั่งยืนตลอดไป รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับราษฎรในหมู่บ้านรอบโครงการฯ และผู้สนใจทั่วไปได้เข้าไปศึกษาดูงานและนำความรู้ไปปรับใช้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ในปี ๒๕๖๓ มีคณะบุคคลต่าง ๆ สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่ จำนวน ๒๐ คณะ ๑,๓๖๕ คน

โครงการปรับปรุงเพิ่มระดับเก็บกักคำปลากั้ง (หนองกระดูกช้าง) พร้อมระบบกระจายน้ำในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บุณฑริก - ยอดมน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตำบลโนนก่อ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศาสตราจารย์ดอกเตอร์ เนวิน สคริมชอว์ บ้านเจริญชัย ตำบลคอแลน อำเภอบุณฑริก จังหวัดอุบลราชธานี ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ ให้พิจารณาจัดหาน้ำให้แก่ ศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชุมชนป่าหญ้าคา ตำบลโนนก่อ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี และราษฎรบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งให้พิจารณาปลูกพืชอาหารช้างป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า บุณฑริก - ยอดมน เพื่อป้องกันไม่ให้ช้างป่าบุกรุกเข้ามาในเขตชุมชนและโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทาน ดำเนินการจัดทำแก้มลิงเพื่อเก็บกักน้ำในบริเวณร่องน้ำคำปลากั้ง หรือหนองกระดูกช้าง พื้นที่ ๒ ไร่ ความจุ ๑๖,๑๒๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมปรับปรุงอาคารชลประทานเพื่อเพิ่มระดับเก็บกักน้ำ และก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยสถานีสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๒ ระบบ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๓

ขุดลอกแก้มลิงพร้อมจัดทำทางลาดเพื่อให้สัตว์ป่าเดินขึ้น-ลง ไปกินน้ำได้สะดวกยิ่งขึ้น

งานปรับปรุงอาคารชลประทาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ และเป็นแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าบุณฑริก - ยอดมน รวมทั้งเป็นแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มเติมให้แก่ราษฎรชุมชนป่าหญ้าคา จำนวน ๑๔๐ ครัวเรือน ๔๒๐ คน นักเรียนและครูของศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชุมชนป่าหญ้าคา จำนวน ๘๐ คน และส่งน้ำไปสนับสนุนแปลงเรียนรู้ของโครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริบ้านป่าหญ้าคา พื้นที่ ๔๐ ไร่

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยลอย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยลอย ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยลอย ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรตำบลวังทอง ซึ่งประสบความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ตามที่นายอินตา มั่งมูล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังทองได้ขอพระราชทานความช่วยเหลือ

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานดำเนินการอ่างเก็บน้ำโดยก่อสร้างทำนบดิน ขนาดกว้าง ๘.๐๐ เมตร สูง ๒๐.๐๐ เมตร ยาว ๑๗๑.๐๐ เมตร ขนาดความจุ ๕๐๑,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมก่อสร้างทางระบายน้ำล้นแบบรางเทขนาดสันทางระบายกว้าง ๑๒.๐๐ เมตร ก่อสร้างท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายพร้อมท่อแยก ความยาวรวม ๑๑๑ เมตร พร้อมคลองส่งน้ำดาดคอนกรีต ความยาว ๒๐ เมตร รวมทั้งก่อสร้างคลองส่งน้ำระบายลงสู่ระบบส่งน้ำเดิม (คลองส่งน้ำดาดคอนกรีต) ซึ่งระบบคลองส่งน้ำ มีความยาวประมาณ ๘๐๐ เมตร ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรในฤดูฝน ๑,๒๐๐ ไร่ และในฤดูแล้ง ๒๘๐ ไร่ และสามารถส่งน้ำอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎร ๕ หมู่บ้านในตำบลวังทอง จำนวน ๗๖๗ ครัวเรือน รวม ๒,๔๖๘ คนรวมทั้งพื้นที่บริเวณใกล้เคียง ทั้งยังบรรเทาปัญหาอุทกภัยทางด้านท้ายน้ำที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวของราษฎร รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด ตลอดจนสามารถสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่บริเวณโครงการได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ราษฎรมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โครงการซ่อมแซมสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติ ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร

บ้านโต๊ะแดง หมู่ที่ ๖ ตำบลปูโย๊ะ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

๑.เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรโครงการส่งน้ำและคลองระบายน้ำ บ้านโคกกูแว ตำบลพร่อน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

...พรุเราต้องเก็บไว้ เพราะมีความสำคัญ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ต้องห้ามไม่ให้บุกรุกเข้าไป คราวนี้เราทำโครงการที่โคกในเขาจะบุกเข้าไปไม่ได้อีกแล้ว เพราะจำกัดบริเวณเขาในพรุเราก็ส่งเสริมเอาไม้พรุเพิ่มประสิทธิภาพ อย่างตามข้างทางนี้สวยมาก เห็นไม้ต่าง ๆ ไม้หลาวชะโอนก็มี...

...ควรกำหนดขอบเขตป่าพรุให้แน่นอน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ อันจะทำให้สภาพแวดล้อมเสียหมด

๒.สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการฯ ดังนี้

• เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ บริเวณแปลงนาข้าวบ้านโคกอิฐ - โคกใน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส สรุปความว่า

...ให้บริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุโต๊ะแดงโดยเอื้อประโยชน์แก่ป่าและไม่เกิดผลกระทบต่อชุมชน...

• เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส สรุปความว่า

...เนื่องจากพื้นที่พรุถูกทำลายบางส่วน เห็นควรให้ทุกหน่วยงานประสานกัน เพื่อจัดทำการแบ่งเขตการใช้ที่ดิน (Zoning) ตามที่ได้จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดขอบเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่พรุไว้แล้ว...

• เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร จังหวัดนราธิวาส สรุปความว่า

๑) การจัดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาสให้ดำเนินการให้เป็นรูปธรรม

๒) ให้พิจารณาใช้พื้นที่ตามขอบเขตที่กำหนด ตามเขตการใช้ที่ดิน ซึ่งได้แก่ เขตพัฒนา เขตอนุรักษ์ และเขตสงวน

• เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ณ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา สรุปความว่า

...ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าพรุโต๊ะแดง โดยเฉพาะการป้องกันปัญหาไฟไหม้ป่าพรุโต๊ะแดง ที่ส่งผลให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน หากทุกส่วนราชการให้ความร่วมมือในการป้องกันไม่ให้ไฟไหม้ป่าพรุโต๊ะแดงได้อย่างต่อเนื่อง ก็จะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติป่าพรุโต๊ะแดงอุดมสมบูรณ์ได้อย่างยั่งยืน...

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการซ่อมแซมสะพานทางเดินพร้อมราวจับจากป่าเดียวไประยะทาง ๓๔๐ เมตร โดยการจัดหาไม้เนื้อแข็ง (ไม้นาคบุตร) มาสับเปลี่ยน พร้อมทั้ง ซ่อมแซมซุ้มพักระหว่างทาง จำนวน ๔ ซุ้ม ได้แก่ ซุ้มลำดับที่ ๒ ๓ ๔ และ ๕ ให้มีสภาพแข็งแรงและพร้อมใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะทำให้สะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธรของศูนย์วิจัยและศึกษาธรรมชาติป่าพรุสิรินธร มีสภาพพร้อมใช้งานและสามารถรองรับการเข้ามาใช้บริการของราษฎรได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นการสนับสนุนกิจกรรมการปลูกจิตสำนึก และสร้างการเรียนรู้ระบบนิเวศของป่าพรุโต๊ะแดง เพื่อช่วยเสริมสร้างการตระหนักและความร่วมมือในการอนุรักษ์ ดูแลรักษาป่าพรุโต๊ะแดงตามแนวพระราชดำริได้อย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ระหว่างดำเนินการซ่อมแซมสะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติฯ

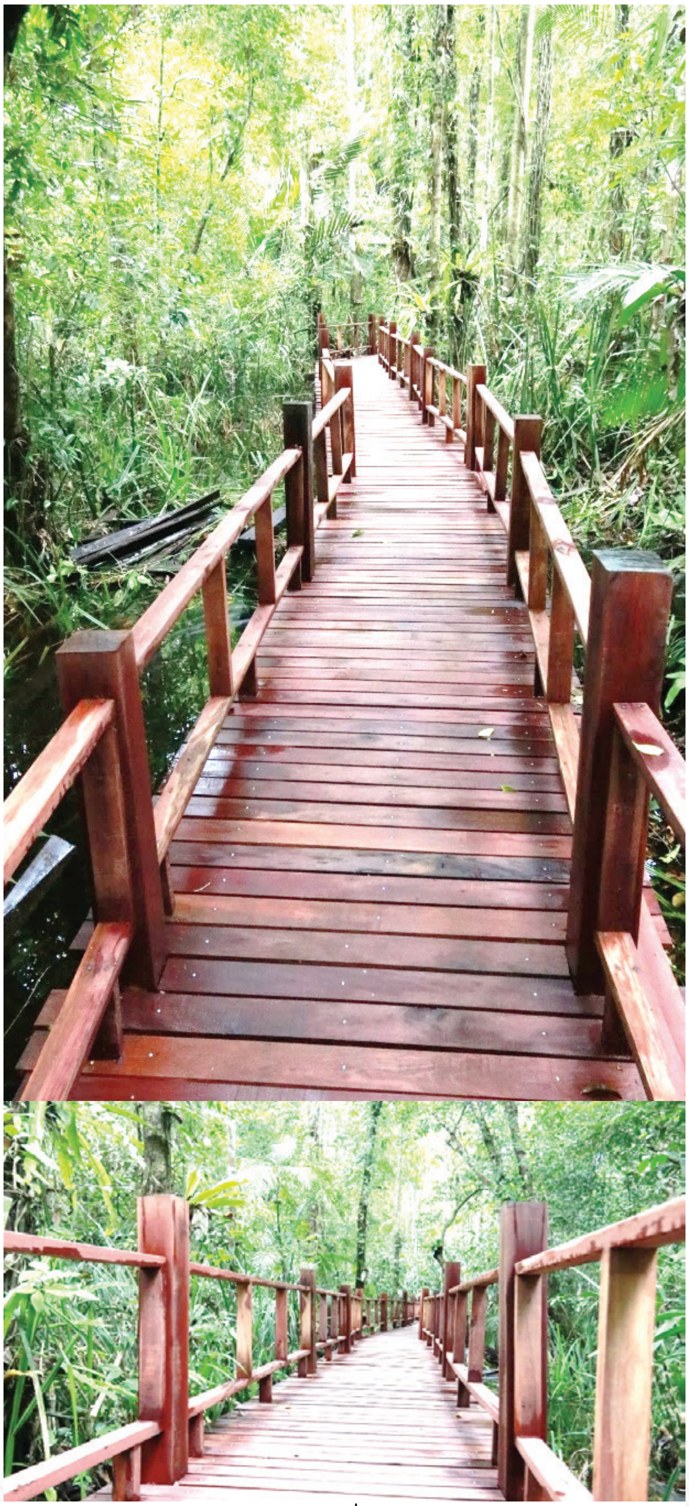

สะพานทางเดินศึกษาธรรมชาติฯ บริเวณที่ดำเนินการซ่อมแซมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

บ้านปากคลอง หมู่ที่ ๓ ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

เรื่องเดิม

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ประมาณ ๔,๒๐๐ ไร่ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗ ตามที่จังหวัดกระบี่น้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ สัตว์ป่าและสัตว์น้ำ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศของป่าทุ่งทะเลให้ยั่งยืน (ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๙/พิเศษ ๑๓๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๓๗)

ผลการดำเนินงาน

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล จังหวัดกระบี่ ร่วมกับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.กิจกรรมฝึกอบรมการเลี้ยงผึ้งโพรงและการทำผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้งโพรง จำนวน ๑ รุ่น ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ กันยายน ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าอบรมจำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข และราษฎรที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งทำให้ราษฎรสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปพัฒนาการเลี้ยงผึ้งโพรงให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น รวมถึงสามารถนำน้ำผึ้งโพรงไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในชุมชน

๒.กิจกรรมฝึกอบรมการทำและออกแบบผลิตภัณฑ์จากเตยปาหนัน จำนวน ๑ รุ่น ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าอบรมจำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข และราษฎรที่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งทำให้ราษฎรสามารถนำความรู้ที่ได้ ไปพัฒนาและต่อยอดการทำผลิตภัณฑ์จากเตยปาหนัน ช่วยสร้างงาน สร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในชุมชน

๓.กิจกรรมปลูกเตยปาหนันเพื่อส่งเสริมอาชีพแนวพระราชดำริการจักรสานเตยปาหนัน จำนวน ๕๐ ไร่ ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่โดยรอบโครงการฯ มีแปลงปลูกเตยปาหนันเพิ่มขึ้น และมีวัสดุเพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มจักสานเตยปาหนัน

๔.โครงการเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า จำนวน ๒ รุ่น ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล โดยรุ่นที่ ๑ ฝึกอบรม ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ กันยายน ๒๕๖๓ และรุ่นที่ ๒ ฝึกอบรม ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓ รุ่นละ ๖๐ คน ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนจากสถาบันการศึกษาต่างๆ หรือสถาบันการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่อาศัยอยู่ในท้องที่อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ รอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ อายุระหว่าง ๑๓ - ๒๕ ปี ไม่จำกัดเพศ มีความประพฤติเรียบร้อย มีความสนใจและตั้งใจเข้ารับการฝึกอบรม และได้รับการอนุญาตให้เข้ารับการฝึกอบรมจากผู้ปกครองและสถานศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.สามารถอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนระบบนิเวศของผืนป่าให้คงความอุดมสมบูรณ์

๒.สามารถลดปัญหาความขัดแย้งของราษฎรทั้งในและนอกพื้นที่ในการเข้ามาบุกรุกยึดถือครอบครองป่าเก็บหาของป่าภายในโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล

๓.ช่วยยกระดับรายได้ของราษฎรให้พออยู่พอกิน สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเน้นให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วม

๔.ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ ได้รับประสบการณ์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน รวมถึงเป็นการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับเยาวชนที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน

ดำเนินการปลูกเตยปาหนัน ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทุ่งทะเล

โครงการเยาวชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้มีคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเร่งรัด รวมทั้งแก้ไขปัญหา อุปสรรค ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ยังไม่ได้ดำเนินการหรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และให้ดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวควบคู่กันไปให้มีความเหมาะสม โดยให้ลำดับความสำคัญเร่งด่วนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของรัชกาลที่ ๙ ก่อน

๑.๒ ต่อมา พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี ได้ลงนามในคำสั่งสำนักงานองคมนตรี ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๒) เพื่อสนองพระราชกระแสดังกล่าวข้างต้น

โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ดังนี้

• นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี	เป็นประธาน
• พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี	เป็นรองประธาน
• นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี	เป็นรองประธาน
• พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี	เป็นรองประธาน
• นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี	เป็นรองประธาน
• พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี	เป็นรองประธาน
• พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี	เป็นรองประธาน
• ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ๑๓ หน่วยงาน	เป็นกรรมการ
• เลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑.๓ ต่อมา ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในระดับพื้นที่นั้น โดยมี

พื้นที่ภาคเหนือ

- นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคเหนือ

พื้นที่ภาคกลาง

- พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคกลาง
- พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี เป็นรองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคกลาง

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี เป็นประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี เป็นรองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

พื้นที่ภาคใต้

- พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี เป็นประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ภาคใต้
- พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี เป็นรองประธานอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ภาคใต้

โดยมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นอนุกรรมการ และรองเลขาธิการ กปร. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๒. ผลการดำเนินงาน

๒.๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นมาคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน ๘๘ โครงการ และเป็นโครงการด้านการพัฒนาแหล่งน้ำทั้งหมด แบ่งเป็น

- โครงการที่พระราชทานพระราชดำริโดยตรง จำนวน ๒๖ โครงการ
- โครงการที่เกิดจากราษฎรขอพระราชทานความช่วยเหลือ (ฎีกา) ซึ่งทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้วจำนวน ๖๒ โครงการ

๒.๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ คณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้มีการประชุมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโดยสรุปดังนี้

๒.๒.๑ การประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๒.๒.๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เดินทางไปประชุมติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในระดับพื้นที่ ดังนี้

ภาคเหนือ จำนวน ๑๕ ครั้ง ติดตามงาน จำนวน ๓๕ โครงการ

ภาคกลาง จำนวน ๘ ครั้ง ติดตามงาน จำนวน ๑๗ โครงการ

การติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๖ ครั้ง ติดตามงาน จำนวน ๑๗ โครงการ

ภาคใต้ จำนวน ๓ ครั้ง ติดตามงาน จำนวน ๘ โครงการ

๒.๓ คณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- โครงการที่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ จำนวน ๕๓ โครงการ
- โครงการที่อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อม สามารถขับเคลื่อนได้ จำนวน ๒๔ โครงการ
- โครงการที่ติดปัญหา จำนวน ๑๑ โครงการ

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคกลาง

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ องคมนตรีได้ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๑๐ ครั้ง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ : ระหว่างวันที่ ๓-๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และ จังหวัดชลบุรี ได้แก่

- ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงจันทบุรี ณ สนามบินท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
- โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงรัชชโลทรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงจันทบุรี ณ สนามบินท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

๑.เห็นควรให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรจัดทำโครงการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงสนามบินเนินพลอยแหวนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพร้อมรองรับโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยปรับปรุงทางขึ้น – ลง ของเครื่องบินให้มีความยาว ๑,๕๐๐ เมตร จากเดิมที่มีแผนปรับปรุงให้มีความยาว ๑,๓๐๐ เมตร

๒.เห็นควรให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรได้ประสานขอใช้งานระบบไฟรันเวย์แบบเคลื่อนย้ายได้จากกองทัพอากาศเพื่อเพิ่มความปลอดภัยขณะนำเครื่องบินขึ้น–ลง ในช่วงที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอทั้งในช่วงเวลากลางคืนและในช่วงเช้าตรู่

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหลวงรัชชโลทรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี

๑.เมื่อคลองส่งน้ำฝั่งซ้ายและฝั่งขวาก่อสร้างแล้วเสร็จจะมีประเด็นเกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต้องมีการพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.กระทรวงมหาดไทยและท้องถิ่นควรมีบทบาทร่วมกับกรมชลประทานในการกำกับดูแลการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเพาะปลูกอย่างพอเหมาะ เพราะเป็นหน่วยงานหลักในพื้นที่

๓.การเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำคลองหลวง รัชชโลทรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำโดยการเสริมสันเขื่อนให้สูงขึ้น เป็นวิธีการที่สามารถดำเนินการได้ง่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพของอ่างเก็บน้ำ ซึ่งเห็นควรพิจารณาให้มีการดำเนินการโดยเร็ว เพราะความต้องการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกมีสูงทั้งจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และชุมชน รวมถึงแรงงานจำนวนมากจากนอกพื้นที่

ครั้งที่ ๒ : วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่

- โครงการที่ทรงรับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรณีฎีกา นายอำนาจ ปานทิพย์ และราษฎรตำบลห้วยยาง อำเภอห้วยยาง อำเภอทับสะแก ขอพระราชทานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลห้วยยาง

•โครงการบรรเทาอุทกภัยอำเภอบางสะพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

๑.ขอแสดงความยินดีกับประชาชนชาวตำบลห้วยยางที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ รับโครงการก่อสร้างแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งจะช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตและประโยชน์สุขของประชาชน

๒.เนื่องจากแหล่งน้ำส่วนใหญ่รวมถึงแก้มลิงต่างๆ ในพื้นที่อำเภอทับสะแก และพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีสภาพตื้นเขิน จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันพิจารณาเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในฤดูแล้ง

๓.ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมเจ้าท่าและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาวางแผนในการบริหารจัดการขุดลอกบริเวณปลายคลองบางสะพานที่มีสภาพตื้นเขินอยู่บ่อยครั้ง ให้มีศักยภาพในการระบายน้ำช่วงฤดูน้ำหลาก

๔.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่กำลังพิจารณาดำเนินการโครงการก่อสร้างแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำฯ ดำเนินการด้วยความรวดเร็วและต่อเนื่อง รวมถึงให้ความสำคัญกับคุณภาพของงาน เช่น คุณภาพน้ำและท่อส่งน้ำต้องมีความเหมาะสม ปริมาณน้ำต้องเพียงพอกับความต้องการ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาถึงแนวทางอื่นเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาต่อยอดโครงการต่อไป

๕.ขอขอบคุณชาวตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก และประชาชนอำเภอบางสะพาน ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกับภาครัฐเป็นอย่างดี เช่น การบริจาคที่ดินเพื่อก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นประโยชน์ของส่วนรวม จึงทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ประชาชนสามารถร่วมให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะกับภาครัฐได้ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๖.เมื่อการก่อสร้างโครงการก่อสร้างแก้มลิงห้วยยางแพรกขวาพร้อมอาคารประกอบและระบบส่งน้ำฯ แล้วเสร็จ ขอให้ประชาชนช่วยกันดูแลรักษาให้มีสภาพดีอยู่เสมอและพัฒนาโครงการให้มีความยั่งยืนต่อไป

ครั้งที่ ๓ : วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒
นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้แก่

โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคกลาง

ครั้งที่ ๔ : ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ มกราคม ๒๕๖๓

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และกาญจนบุรี ได้แก่

- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเดื่ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเดื่ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยป่าไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยท่าเดื่ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนิคมกระเสียว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.องคมนตรีได้เชิญพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้ที่ประชุมได้ทราบ "เนื่องจากในปี ๒๕๖๓ นี้ คาดการณ์ว่าฤดูฝนทิ้งช่วงทำให้ปริมาณน้ำที่กักเก็บมีไม่เพียงพอที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการตามแผนมาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้งที่กำหนดไว้”

๒.เนื่องจากปัจจุบันเกิดสถานการณ์ภัยแล้ง สภาพอากาศแปรปรวน ประกอบกับกรมฝนหลวงและการบินเกษตรประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรนักบิน ทำให้บุคลากรไม่เพียงพอต่อการมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น จึงขอให้หน่วยงานติดตามปัญหาภัยแล้ง ปรับอัตรากำลังและค่าตอบแทนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานให้เหมาะสมแก่บุคลากรด้วย

๓.ขอให้เกษตรกรเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการใช้น้ำชลประทาน เนื่องจากแผ่นดินและแหล่งน้ำเป็นของทุกคน ไม่มีใครคนใดคนหนึ่งเป็นเจ้าของ เราใช้จิตอาสาที่ใจเราช่วยกันทำ ไม่จำเป็นต้องรอทางราชการ ชาวบ้านระดมเงิน ระดมแรงช่วยกันขุดลอกได้ อย่างไรก็ตาม ขอให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายก อบต. ระดมกำลังร่วมกันขุดลอกคลอง และให้ส่วนราชการเข้ามาสนับสนุน ในส่วนของงบประมาณที่จะดำเนินการด้วย

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ให้ส่งเสริมเด็กและเยาวชนในพื้นที่เข้ามาศึกษาเส้นทางศึกษาธรรมชาติของโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยการจัดทำเป็นแผนงานในแต่ละปี เพื่อให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่รู้จักอนุรักษ์และหวงแหนป่าในท้องถิ่นของตนเอง

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคกลาง

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยป่าไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

๑.ขอให้กรมชลประทานฟื้นฟูกลุ่มผู้ใช้น้ำของอ่างเก็บน้ำ และฝายทดน้ำแต่ละแห่งในโครงการพัฒนาลุ่มน้ำห้วยตะเพินที่ก่อสร้างแล้วเสร็จให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งให้มีการรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อร่วมกันบริหารจัดการน้ำและแบ่งปันน้ำให้แก่กันในลักษณะของลุ่มน้ำ

๒.ขอให้กรมชลประทานปักป้ายหรือทำสัญลักษณ์ในการแสดงขอบเขตของโครงการให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่

๓.กรณีที่ราษฎรในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ขอให้กองทัพบกสนับสนุนกำลังพล เพื่อช่วยเหลือราษฎรในการขนย้ายสิ่งของต่างๆ ไปยังที่พักแห่งใหม่

๔.ขอให้หน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด ร่วมกันทำงานแบบบูรณาการในการพิจารณาส่งเสริมอาชีพในด้านการเกษตรให้แก่ราษฎร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้นตามลำดับ

ครั้งที่ ๕ : วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ
พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี ได้แก่

•โครงการฝายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

•โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

•แปลงเกษตรของ นางนิศรา สุขสีขาว สมาชิกกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน อ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการฝายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านคา อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

๑.ขอให้ทุกหน่วยงานร่วมกันดูแลรักษาโครงการฝายทดน้ำวังครกพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งโครงการเพื่อสาธารณประโยชน์อื่นๆ อย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม

๒.ขอให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญในการรวมกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้ง่ายในการบริหารจัดการทั้งด้านน้ำ การส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการเกษตร รวมถึงการหาตลาดสำหรับขายสินค้าด้านการเกษตร

๓.ขอให้ราษฎรกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการฯ แต่ละครัวเรือน พิจารณาก่อสร้างบ่อน้ำขนาดเล็กตามความเหมาะสม เก็บกักน้ำไว้ใช้ในกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการกระจายน้ำอย่างทั่วถึง โดยขอให้หน่วยงานในพื้นที่ให้การสนับสนุนด้วย

๔.ขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชนในพื้นที่ ดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม และให้การสนับสนุนในการบริหารจัดการการดำเนินงานของกลุ่มผู้ใช้น้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั่วถึง และมีความยุติธรรม รวมทั้งเร่งรัดแก้ไขปัญหาผู้ใช้น้ำบางรายใช้น้ำอย่างเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น

๕.ขอให้กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเร่งรัดการดำเนินงานโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ทันต่อฤดูน้ำหลากที่จะมาถึงในปีนี้

๖.ขอให้กรมชลประทานพิจารณาการตั้งชื่อโครงการต่างๆ ให้มีความชัดเจน ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

๑.ขอให้กลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่ใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ อย่างคุ้มค่า ประหยัด และพอเพียง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่อื่นต่อไป

๒.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาศึกษาความเป็นได้

ในการนำระบบโซล่าเซลล์หรือพลังงานทดแทนอื่นมาใช้ในการสูบน้ำ เพื่อเป็นทางเลือกในการประหยัดค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ต้องให้กลุ่มผู้ใช้น้ำชำระค่าใช้จ่ายอย่างเป็นธรรมด้วย

แปลงเกษตรของ นางนิศรา สุขสีขาว สมาชิกกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.ขอชื่นชมเกษตรกรกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดฯ ที่มีการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าและแบ่งปันน้ำกันใช้อย่างมีระบบ ทำให้มีผลผลิตที่ได้รับมีคุณภาพสามารถขายผลผลิตได้ในราคาดี มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจริง

๒. ให้เกษตรกรที่ได้รับน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยมะหาดฯ โดยใช้ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานทดแทน เพื่อจะได้ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้น้ำด้วยระบบให้น้ำแบบฉีดฝอย (Sprinkler) และติดตั้งมิเตอร์วัดน้ำ

ครั้งที่ ๖ : ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี ได้แก่

• การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำโจนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

• โครงการอ่างเก็บน้ำใสน้อย-ใสใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสะพานหิน อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

การบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำโจนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑.โครงการพัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนทั้งสิ้น ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำโจนที่ ๑๖ มีผู้ลักลอบนำขยะสารเคมีมาทิ้ง ทำให้น้ำเน่าเสีย ดังนั้น ขอให้ประชาชนช่วยกันเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ของราชการด้วย

๒.ให้กรมชลประทานพิจารณาเสริมคันกั้นน้ำระหว่างบ่อยืมดินที่ปนเปื้อนขยะสารเคมีและอ่างเก็บน้ำ ลุ่มน้ำโจนที่ ๑๖ เพื่อป้องกันน้ำที่ปนเปื้อนสารเคมีล้นลงมาในอ่างฯ เมื่อเกิดฝนตก

๓.จังหวัดฉะเชิงเทราน่าจะขอรับบริจาคตู้คอนเทนเนอร์เก่าจากเอกชนเพื่อมาใส่ดินที่ปนเปื้อนไว้ก่อน จะได้ประหยัดงบประมาณได้บ้าง ทั้งนี้ต้องหารือในข้อกฎหมายให้ชัดเจนว่าสามารถทำได้หรือไม่

๔.หากมีการล่าช้าผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราสามารถทำหนังสือถึงประธานกรรมการบริหารโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยผลักดันในการใช้เงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมในการกำจัดขยะสารเคมีที่ปนเปื้อนดังกล่าว

๕.ขอให้กรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในลุ่มน้ำโจนอีก ๘ อ่าง ที่เหลือ ตามแนวพระราชดำริที่ได้วางไว้จำนวน ๑๘ อ่าง เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำให้กับราษฎร

๖.ขอให้ราษฎรช่วยกันดูแลอ่างเก็บน้ำและระบบต่างๆ และช่วยกันบำรุงรักษา หากมีจุดที่ชำรุดเสียหายขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อให้รีบมาแก้ไข เพื่อที่จะได้มีปริมาณน้ำใช้เพียงพอ

โครงการอ่างเก็บน้ำใสน้อย-ใสใหญ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสะพานหิน อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี

๑.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพระราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งได้ดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำเร็จไปแล้วจำนวน ๔๘ โครงการ

๒.การดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำใสน้อย-ใสใหญ่ฯ ควรยึดตามแนวทางเดียวกับการดำเนินโครงการห้วยโสมงอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นหลัก โดยจะเห็นได้ว่าเมื่อโครงการห้วยโสมงฯ เกิดขึ้นแล้ว สามารถสร้างประโยชน์ต่อประชาชนและสัตว์ป่าได้เป็นอย่างมาก

๓.การดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำใสน้อย-ใสใหญ่ฯ หรือโครงการใดๆ ควรพิจารณาความคุ้มค่าของโครงการ ซึ่งแต่ละโครงการมีทั้งคุณและโทษ ดังนั้น ต้องพิจารณาถึงผลดีและผลเสียประกอบกันว่า ผลประโยชน์ที่ได้จะคุ้มค่ากับสิ่งที่ต้องเสียไปหรือไม่

๔.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูล และประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจต่อประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำใสน้อยใสใหญ่ฯ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้เข้ามามีส่วนร่วมของการดำเนินโครงการตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นของโครงการ เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

๕.ขอให้กรมชลประทานพิจารณา นำโดรนขึ้นบินสำรวจพื้นที่เบื้องต้น รวมทั้งประสานกับกองทัพอากาศ บินถ่ายภาพทางอากาศมุมสูง สำรวจพื้นที่บริเวณที่จะสร้างอ่างเก็บน้ำใสน้อย-ใสใหญ่ฯ เพื่อนำข้อมูลมาประมวลและนำไปประกอบการวางแผนการบริหารจัดการน้ำต่อไป

๖.ขอให้กรมชลประทาน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชพร้อมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ เช่น จำนวนสัตว์ป่า ปริมาณน้ำใต้ดิน บนดิน พื้นที่ป่า ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดหลังจากมีโครงการห้วยโสมงฯ เกิดขึ้นแล้ว

๗.ขอให้กรมชลประทานเร่งหาแนวทางดำเนินการระบบชลประทานฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของโครงการห้วยโสมงฯ ที่ล่าช้ากว่าแผนงาน ให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้โดยเร็ว

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคกลาง

ครั้งที่ ๗ : วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ โครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง จังหวัดเพชรบุรี **ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้**

๑.กรณีจุดตัดคลองระบายน้ำ D๙ กับทางรถไฟ ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง ซึ่งไม่สามารถระบายน้ำได้เต็มศักยภาพ ขอให้กรมชลประทาน การรถไฟแห่งประเทศไทย จังหวัดเพชรบุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานเร่งรัดการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้ทันกับฤดูน้ำหลากที่จะมาถึงในปีนี้

๒.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชนทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง จังหวัดเพชรบุรี ถึงประโยชน์ของโครงการที่จะมีต่อส่วนรวม โดยทางราชการจะต้องดำเนินการช่วยเหลือประชาชนที่เสียสละพื้นที่ หรือได้รับความเดือดร้อนจากโครงการฯ อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ชุมชนต่าง ๆ ควรมีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็ก เช่น บ่อพักน้ำ ไว้สำหรับการอุปโภคบริโภคในยามจำเป็นด้วย

๓.ขอให้กรมชลประทานเร่งรัดดำเนินการประสานงานและทำความเข้าใจกับบริษัท ชลประทานซีเมนต์ จำกัด อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี กรณีการดำเนินงานโครงการบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีตอนล่าง จังหวัดเพชรบุรี ในบริเวณคลอง D๑ ช่วงที่มีแผนงานจะเชื่อมต่อกับคลองโรงปูน เพื่อให้สามารถดำเนินการโครงการฯ ได้อย่างต่อเนื่อง

๔.ขอให้กรมชลประทานใช้ข้อมูลย้อนหลังของปริมาณน้ำในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำมาใช้ในการคำนวณปริมาณน้ำ จะทำให้ได้ทราบถึงสถานการณ์น้ำในอนาคต

ครั้งที่ ๘ : วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการ **"ต่อยอด ชีวิตวิถีใหม่ ไปกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ"**

ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคกลาง

ครั้งที่ ๙ : วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ

พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำพระปรงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

๑.ขอให้กรมชลประทานจัดทำฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เป็นรูปธรรมโดยเฉพาะผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากอ่างเก็บน้ำ เช่น มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเมื่อเทียบกับน้ำต้นทุนของอ่างเก็บน้ำพระปรงฯ รวมถึงรายได้จากด้านการท่องเที่ยวซึ่งถือเป็นผลประโยชน์หนึ่งที่ได้รับจากโครงการอ่างเก็บน้ำพระปรงฯ และอื่นๆ ที่เกิดขึ้นหลังจากการพัฒนาแหล่งน้ำในทุกพื้นที่

๒.เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำพระปรงฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้โครงการอ่างเก็บน้ำพระปรงฯ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ประชาชนรู้จักในวงกว้าง เพื่อเพิ่มช่องทางให้ราษฎรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากรายได้จากการทำการเกษตรเพียงอย่างเดียว

๓.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดกระบวนการการดำเนินงานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยสะโตนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาการขาดแคลนน้ำสำหรับการทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคของราษฎรในพื้นที่

๔.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการใช้พื้นที่ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขอให้เร่งดำเนินการขออนุญาตให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยเฉพาะโครงการอ่างเก็บน้ำพระปรง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ที่มีพื้นที่โครงการอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และการขอใช้พื้นที่ดังกล่าวกำลังจะสิ้นสุดลง จึงขอให้กรมชลประทานเร่งดำเนินการขอใช้พื้นที่ให้เป็นไปตามกฎหมายที่ถูกต้องต่อไป

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคกลาง

ครั้งที่ ๑๐ : ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี และ
พลอากาศเอก จอม รุ่งสว่าง องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

• โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตะกึงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

• โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยกระพร้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

• โครงการฝายทดน้ำบ้านหนองแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ตะกึงพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

๑.โครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้มีมาก และต่อไปการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะมุ่งเน้นให้หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้เข้ามาร่วมกันต่อยอดการพัฒนาตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนต่อไป

๒.การพัฒนาแหล่งน้ำ ควรมีการต่อยอดพัฒนาโดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ราษฎรสามารถผลิตผลผลิตที่มีคุณภาพ และขายผลผลิตได้ราคาดี

๓.ควรมีการติดตามโดยต้องเก็บข้อมูล การนำน้ำไปใช้ผลผลิตที่เกิดขึ้นภายหลังจากมีโครงการเป็นอย่างไร มีปริมาณเท่าไหร่ ราษฎรเปลี่ยนพฤติกรรมการปลูกพืชหรือไม่ เช่น จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เป็นพืชแบบผสมผสาน

๔.ควรมีการจัดตั้งกลุ่มในการบริหารจัดการน้ำให้มีความเข้มแข็ง และพัฒนาต่อยอด

๕.ให้ราษฎรช่วยกันดูแล แบ่งปันน้ำกัน ให้ราษฎรที่อยู่ท้ายน้ำได้ใช้น้ำด้วยและใช้น้ำอย่างประหยัด

๖.ให้ความรู้เกษตรกรในรูปแบบการทำระบบน้ำแบบประหยัด (แอร์แว) เช่นเดียวกับที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส เพื่อช่วยประหยัดน้ำ ลดการใช้น้ำอย่างฟุ่มเฟือย

๗. เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ พื้นที่ว่างบริเวณอาคารที่ทำการอาจปรับพื้นที่เป็นพื้นที่ส่วนกลางให้ราษฎรใช้ออกกำลังกาย เช่น สนามฟุตบอล วอลเล่ย์บอล และเปตอง ทั้งนี้ควรมีอาคารขนาดเล็กไว้พักกันฝนด้วย

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยกระพร้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

๑.ให้กรมชลประทานช่วยดูแลระบบนิเวศในอ่างเก็บน้ำห้วยกระพร้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้ดี

๒.แม้ว่าจะมีอ่างเก็บน้ำ มีน้ำ แต่ก็ต้องใช้น้ำอย่างประหยัด ไว้เผื่อคนข้างหลังหรือด้านท้ายน้ำในอนาคตจะค่อย ๆ พัฒนา ทั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใย และให้คณะอนุกรรมการฯ เข้ามาติดตามและต่อยอดโครงการฯ ต่อไป

โครงการฝายทดน้ำบ้านหนองแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

๑.โครงการฝายทดน้ำบ้านหนองแดงฯ และโรงสูบน้ำเมื่อมีน้ำแล้วต้องใช้น้ำอย่างประหยัดและคุ้มค่า

๒.ให้กรมชลประทานพิจารณาขุดลอกฝายทดน้ำบ้านหนองแดงฯ และฝายทดน้ำบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ราษฎรสามารถใช้น้ำได้เต็มศักยภาพ

๓.โครงการฝายทดน้ำบ้านหนองแดงฯ เป็นโครงการที่เกือบสมบูรณ์แล้ว ราษฎรต้องช่วยเหลือตัวเองด้วย เช่น การทำร่องน้ำ จากนี้ขอให้ช่วยกันพัฒนาต่อไป

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ องคมนตรีได้ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๗ ครั้ง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ : วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ
นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่

•โครงการขุดลอกหนองภะคะวัมพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยเรือ ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

•โครงการแก้มลิงหนองซุงพร้อมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยผักขะ ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการขุดลอกหนองภะคะวัมพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยเรือ ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

๑.โครงการขุดลอกหนองภะคะวัมฯ นับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการแรก ๆ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีพระราชประสงค์ที่จะช่วยเหลือราษฎรให้มีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และมีความกินดีอยู่ดียิ่งขึ้น

๒.ขอให้มีการตั้งกลุ่มบริหารจัดการน้ำ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ราษฎรตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยนอกจากจะเป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคสำหรับราษฎร หมู่ ๙ แล้ว ยังสามารถเป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับราษฎรที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงด้วย

โครงการแก้มลิงหนองซุงพร้อมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยผักขะ ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ

๑.โครงการแก้มลิงหนองซุงพร้อมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ดังนั้น จึงขอให้ราษฎรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยกันดูแลรักษาให้เกิดการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบระดับเก็บกักและความจุที่แท้จริงหลังจากดำเนินการขุดลอก ตามที่มีราษฎรให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการขุดลอกที่อาจจะไม่เป็นไปตามแผนงาน และขอให้กรมชลประทานดำเนินการปรับปรุงพร้อมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรต่อไป

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ครั้งที่ ๒ : วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร เนื่องในวันครบรอบวันก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ **“๓๗ ปี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน สืบสาน รักษา ต่อยอด ศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”** ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ ๓ : วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ

นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย ได้แก่

- ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำเลยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านสวนปอ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑.ขอให้พิจารณาเรื่องการเสริมประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำต่างๆ ทั้งการหาแหล่งน้ำมาเติม และการเพิ่มความจุ เนื่องจากการเก็บกักน้ำเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดปัจจัยหนึ่ง โดยสามารถน้อมนำแนวพระราชดำริเรื่องอ่างพวงมาใช้ในการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำขนาดต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ

๒.พื้นที่ในจังหวัดเลยได้มีการก่อสร้างฝายไว้เป็นช่วง ๆ ตลอดลำน้ำ นับเป็นประโยชน์อย่างมากเนื่องจากเป็นแหล่งน้ำที่ราษฎรสามารถพึ่งพาได้ และควรทำการสำรวจให้ทั่วถึงทุกชุมชน โรงเรียน และสถานที่สำคัญต่างๆ มิให้ขาดน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ ขอให้พิจารณากิจกรรมต่างๆ ระหว่างลำน้ำเนื่องจากจะมีผลอย่างมากต่อปริมาณน้ำในลำน้ำ

๓.การพัฒนาโครงการต่าง ๆ นั้น ขอให้พิจารณาถึงภาพรวมและความเชื่อมโยงกันระหว่างโครงการต่างๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเสริมประสิทธิภาพกัน รวมถึงเรื่อง Benefit-Cost ratio และการเสริมความมั่นคงด้านแหล่งน้ำ ดังนั้น ขอให้ทุกฝ่ายช่วยกันคิดและวางแผนร่วมกันต่อไป

โครงการอ่างเก็บน้ำน้ำเลยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านสวนปอ ตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

๑.ให้กรมชลประทานดำเนินการศึกษาความเหมาะสมในการเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำน้ำเลยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและศักยภาพในการช่วยเหลือราษฎรที่อยู่ท้ายลำน้ำ

๒.ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการดำเนิน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีอยู่แล้วให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางการสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อไป

ครั้งที่ ๔ : วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ

นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองคาย ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยไฮอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

๑.ให้กรมชลประทานศึกษาและเก็บข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับแม่น้ำโขง เช่น ระดับน้ำ ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อระดับน้ำในแม่น้ำโขง เพื่อนำมาพิจารณาบริหารจัดการน้ำในจังหวัดหนองคายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๒.ให้กรมชลประทานดำเนินการศึกษาความเหมาะสมในการเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำห้วยไฮอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและศักยภาพในการส่งน้ำสนับสนุนราษฎร

๓.ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และปริมาณน้ำต้นทุนของอ่างเก็บน้ำห้วยไฮอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและดูแลการใช้น้ำตามความเหมาะสม ต่อไป

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ครั้งที่ ๕ : วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓
นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ
นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่

•โครงการอ่างเก็บน้ำลำนางรองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

•โครงการอ่างเก็บน้ำลำจังหันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

•ประตูระบายน้ำบ้านเทพพยัคฆ์ ตำบลตาจง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำลำนางรองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาศึกษาและข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับลุ่มน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้พิจารณาในทุกมิติ ดูทั้งระบบของลุ่มน้ำให้เกิดการเชื่อมโยงกัน เพื่อช่วยเหลือราษฎรในเขตพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้ หากพื้นที่ที่จะดำเนินการโครงการอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ขอให้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

โครงการอ่างเก็บน้ำลำจังหันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสำโรงใหม่ อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ขอให้กรมชลประทานดำเนินการศึกษาความเหมาะสมในการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำในแต่ละแห่งอย่างรอบคอบ ควรพิจารณาถึงปริมาณน้ำต้นทุนและศักยภาพของอ่างเก็บน้ำในการส่งน้ำสนับสนุนให้กับราษฎร รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของราษฎร และหากมีขั้นตอนการดำเนินงานที่เกิดผลกระทบกับราษฎรในพื้นที่ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรด้วยเหตุผลเป็นหลัก

ประตูระบายน้ำบ้านเทพพยัคฆ์ ตำบลตาจง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

ขอให้กรมชลประทานพิจารณาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำลำปะเทียอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้มีความจุเพิ่มมากขึ้น และปรับปรุงประตูระบายน้ำบ้านเทพพยัคฆ์ ตำบลตาจง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและการผันน้ำในลำน้ำลำปะเทีย ที่ผันน้ำมาจากอ่างเก็บน้ำลำปะเทียฯ และอ่างเก็บน้ำลำจังหันฯ ไปยังอ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มากเพื่อช่วยเหลือราษฎรด้านท้ายน้ำที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ

ครั้งที่ ๖ : วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ
นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่

•โครงการขุดลอกแก้มลิงกุดเชียงบังพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลผักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

•โครงการซ่อมแซมและขุดลอกอ่างเก็บน้ำแก้งม่วงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคำนาดี อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการขุดลอกแก้มลิงกุดเชียงบังพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลผักแว่น อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอให้กรมชลประทาน ดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำสองฝั่งลำน้ำชี ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากเป็นพื้นที่ต้นน้ำของลำน้ำชีและมีปริมาณน้ำมาก แต่ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการก่อสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ได้ จึงเห็นควรให้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในลักษณะ "**อ่างพวง**" กระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ส่วนตอนล่างทำเป็นแก้มลิง โดยอาจมีการซื้อที่ดินเพิ่มเติมเพื่อให้มีปริมาณเก็บกักมากที่สุด

โครงการซ่อมแซมและขุดลอกอ่างเก็บน้ำแก้งม่วงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคำนาดี อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอให้จังหวัดร้อยเอ็ด ประสานงานกับ สำนักงาน กปร. นำราษฎรที่ได้รับประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำแก้งม่วง ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ และชีวิตความเป็นอยู่ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ ๗ : วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓
นายจรัลธาดา กรรณสูต องคมนตรี และ
นายอำพน กิตติอำพน องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่

- โครงการผันน้ำไปเติมอ่างเก็บน้ำบึงกระโตน (ขุดลอกอ่างเก็บน้ำโศกผึ้ง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลประทาย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา
- โครงการขุดลอกลำห้วยใหญ่พร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลมะค่า อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
- โครงการขุดสระเก็บน้ำบ้านถั่วแปปพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลมะค่า อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการผันน้ำไปเติมอ่างเก็บน้ำบึงกระโตน (ขุดลอกอ่างเก็บน้ำโศกผึ้ง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลประทาย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอให้กรมชลประทานคิดคำนวณการคาดการณ์ปริมาณน้ำโดยคำนึงถึงปริมาณน้ำฝนที่จะตก หากหมดเร็วก่อนสิ้นเดือนตุลาคม เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำทำได้ถูกต้อง

โครงการขุดลอกลำห้วยใหญ่พร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลมะค่า อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ขอให้กรมชลประทาน พิจารณาเพื่อศักยภาพการเก็บน้ำของอ่างเก็บน้ำบึงกระโตน โดยปรับปรุงฝายหัวสะพานให้สูงขึ้น พร้อมขุดลอกคลองชักน้ำที่ตื้นเขินและปรับปรุงขยายท่อส่งน้ำที่ผ่านถนนให้น้ำไหลสะดวกมากยิ่งขึ้น ระหว่างแนวคลองส่งน้ำให้จัดทำแก้มลิงในพื้นที่สาธารณประโยชน์

โครงการขุดสระเก็บน้ำบ้านถั่วแปปพร้อมอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลมะค่า อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ขอให้กรมชลประทานสำรวจจัดทำแผนการพัฒนาในลุ่มน้ำบริเวณใกล้เคียงทั้งหมดเพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มศักยภาพ และให้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ภาคเหนือ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ องคมนตรีได้ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๑๕ ครั้งพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ : ระหว่างวันที่ ๒-๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่

- ประชุม ณ ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์
- อ่างเก็บน้ำห้วยขอนแก่น อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำก้อ ตำบลน้ำก้อ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

๑.แนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะสั้น ให้กองทัพบกและกรมชลประทานร่วมกันวางแผนการดำเนินการขุดสระเก็บน้ำในค่ายพ่อขุนผาเมือง เพื่อเป็นการลดการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง โดยให้กรมชลประทานเข้าไปสำรวจพิจารณาความเหมาะสม แล้วเสนอต่อจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อสนับสนุนงบประมาณต่อไป

๒.แนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะยาว ให้การประปาส่วนภูมิภาคปรับแผนโครงการจัดหาน้ำ จากเดิมทำระบบประปาโดยใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยท่าพล และอ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลามาทำระบบประปาโดยการใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยขอนแก่นเนื่องจากมีน้ำต้นทุนเพียงพอและเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว

๓.ให้จังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว (Time Frame) ส่งให้สำนักงาน กปร. เพื่อความสะดวกในการติดตามงาน

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

ครั้งที่ ๒ : ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา ได้แก่

•ชุดเฝ้าตรวจชายแดนบ้านฮวก (กองร้อย ตชด. ๓๒๖) ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

•อ่างเก็บน้ำห้วยไฟอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลภูซาง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

•โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยรูอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปง จังหวัดพะเยา

•โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่บ้านหนองห้า อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ครั้งที่ ๓ : ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒
นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

•สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ห้วยแม่เกี๋ยง ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

•ฐานปฏิบัติการบ้านม่วงป๊อก กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓๕ อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

•โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านดงเย็น ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ให้หัวหน้าโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านนาศิริอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โน้มน้าวให้ชาวบ้านที่มีที่ดินทำกินบนยอดเขา ลงมาทำกินบนพื้นราบ

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

ครั้งที่ ๔ : ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดน่าน ได้แก่

- ฐานปฏิบัติการนาขวาง (ตชด.ที่ ๓๒๕๑) จังหวัดน่าน
- สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
- สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านสะจุก-สะเกี้ยง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

๑.เรื่องการปลูกกาแฟ จากการติดตามงานโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์มาตลอด คิดว่าการส่งเสริมการปลูกกาแฟดำเนินการมาถูกทางแล้ว เพราะปัจจุบันตลาดกาแฟกว้างขวางมาก แต่เรื่องการตลาดเรายังสู้ประเทศเวียดนามไม่ได้ เพราะประเทศเวียดนามส่งออกกาแฟไปยุโรปมากที่สุดในโลก แสดงให้เห็นชัดเจนว่าการจัดการเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งตัวอย่างของโครงการหลวงที่สามารถทำข้อตกลงร่วมกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยร้านกาแฟ Cafe Amazon ที่ให้การสนับสนุนโดยรับซื้อเมล็ดกาแฟโดยตรงจากมูลนิธิโครงการหลวง ถือเป็นรูปแบบความร่วมมือที่สามารถช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

๒.เรื่ององค์กรบริหารโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามแนวพระราชดำริ เนื่องจากโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริและโครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ มีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง แต่มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณาคือ ยังไม่มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ซึ่งแตกต่างจากโครงการหลวงที่การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ ดังนั้น

ขอให้ สำนักงาน กปร. นำไปพิจารณาว่าทั้ง ๒ โครงการนี้ควรจะมีองค์กรบริหารในรูปแบบใด จึงจะมีความเหมาะสม เพื่อที่จะดำรงรักษาโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ให้คงอยู่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนสืบต่อไป

ครั้งที่ ๕ : ระหว่างวันที่ ๙-๑๐ มกราคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

- ฐานตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาหวาย อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- สถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแปกแซม อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านดอยดำ อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

สถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแปกแซม อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

องคมนตรีได้ชื่นชมผู้ใหญ่บ้านแปกแซม เรื่องการดำเนินการจัดการขยะ และการบริหารจัดการมลพิษทางอากาศ ซึ่งหมู่บ้านแห่งนี้มีการบริหารจัดการที่ดีแล้ว ขอให้ดำเนินการต่อไป ซึ่งในระยะต่อไปขอให้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ โดยคำนึงถึงภูมิสถาปัตย์ คงอัตลักษณ์ของชนเผ่าไว้ ให้ผู้ที่มีความรู้

เฉพาะทางด้านสถาปัตยกรรมช่วยชี้แนะ ทั้งนี้ชุมชนอาจตั้งข้อกำหนด ให้ชุมชนมีส่วนร่วมโดยสมัครใจ ใช้หลังคา สีทาบ้านโทนธรรมชาติ เพื่อให้สอดรับกับธรรมชาติบนพื้นที่ภูเขา

โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ บ้านดอยดำ อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ให้ปลัดจังหวัดเชียงใหม่ ดูแลราษฎรในพื้นที่โครงการที่ยังไม่ได้รับบัตรประจำตัวประชาชน โดยดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับของกฎหมาย

ครั้งที่ ๖ : ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ มกราคม ๒๕๖๓
นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ได้แก่

• สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหยวกป่าโซ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

• จุดตรวจป้องกันปราบปรามยาเสพติดและอาชญากรรมบ้านนาโต่ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

• โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๕ ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

• สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านธารทอง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหยวกป่าโซ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ให้กรมป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกัน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าบริเวณบ้านห้วยหยวกป่าโซ ให้อุดมสมบูรณ์ดังเดิม

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านธารทอง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ให้กรมชลประทาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมศิลปากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาแนวทางเพื่อบูรณาการที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณหนองหล่ม อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ให้เป็นแหล่งซุ่มน้ำและเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดต่อไป

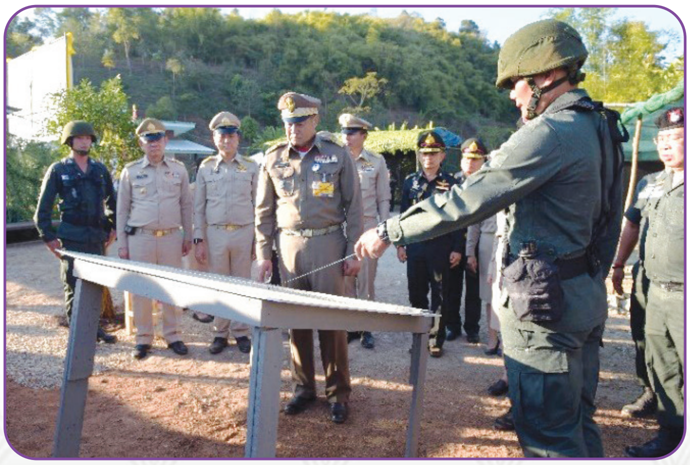

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

ครั้งที่ ๗ : วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่

• โครงการประตูระบายน้ำบ้านป่าซ่าน ตำบลพร้าว อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก (ขนาดกลาง)

• โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำล้องปูพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ (ขนาดเล็ก)

• โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยมะหุ่งพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลนาขุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ (ขนาดเล็ก)

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ในปี ๒๕๖๓

ที่ประชุมเห็นชอบโครงการประตูระบายน้ำป่าซ่าน พร้อมอาคารประกอบ (ระยะที่ ๒) อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และโครงการแก้มลิงดอนยาว พร้อมอาคารประกอบ จังหวัดนครสวรรค์ ให้กรมชลประทานเสนอของบประมาณจากสำนักงาน กปร. เพื่อดำเนินการต่อไป

โครงการที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. ในปี ๒๕๖๔

• โครงการห้วยมะหุ่งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ขอให้กรมชลประทานตรวจสอบและประมาณการแผนงานงบประมาณใหม่ เพื่อความเหมาะสม

• สำหรับโครงการพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทานที่จะเสนอของบประมาณจากสำนักงาน กปร. ทุกครั้งควรมีแผนงานอนุรักษ์ฟื้นฟูป่า และให้ราษฎรได้มีส่วนร่วมควบคู่กันไปด้วย

ครั้งที่ ๘ : วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่

• สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านป่าคา ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

๑.ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนารูปแบบการเกษตรผสมผสานแบบยั่งยืนและนวัตกรรมการปรับปรุงคุณภาพดิน (ป่าคาโมเดล PA-KA Model) ของสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านป่าคา จะเป็นพื้นที่ตัวอย่างให้แก่สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงอื่นๆ ต่อไป

๒.ควรส่งเสริมให้ราษฎรปลูกมะระแม้ว(ซาโยเต้)มันเทศ และพืชอื่นๆ แทนการปลูกข้าวโพด เพื่อความหลากหลายของผลผลิตและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์ในอนาคต

๓.การก่อสร้างฝายห้วยน้ำอุ่นพร้อมระบบส่งน้ำ ให้กรมชลประทานวางขอบเขตแนวท่อส่งน้ำและถังพักน้ำให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถส่งน้ำถึงพื้นที่การเกษตรของราษฎร โดยไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

การประชุมติดตามความก้าวหน้าโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.สรุปผลการดำเนินงานติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เขตพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๔๖ โครงการ

๒.ผลการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสุโขทัย จังหวัดแพร่ และจังหวัดตาก จำนวน ๒๐ โครงการ

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ให้กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาแนวทางขับเคลื่อนโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อให้ราษฎรมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับทำการเกษตรในฤดูแล้ง และลดปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน เช่น ราษฎรที่มีพื้นที่การเกษตรตั้งแต่ ๑๐ ไร่ขึ้นไป สามารถขุดสระน้ำในเขตพื้นที่ของกรมชลประทานได้

ครั้งที่ ๙ : วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดตาก ได้แก่

- ฐานปฏิบัติการนกแล กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๔๕ ตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก
- โครงการอนุรักษ์สภาพป่าแม่ตื่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานี โกวิท ปัญญาตรง ๑ (บ้านแสมไทย) ตำบลแม่ตื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ฐานปฏิบัติการนกแล กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๔๕ ตำบลแม่ระมาด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

องคมนตรีและคณะได้มอบถุงพระราชทานให้แก่กำลังพลจากกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนฐานที่ ๓๔๕ จากนั้น พบปะและพูดคุยกับเหล่ากำลังพลสรุปได้ว่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำถุงยังชีพพระราชทานมามอบให้แก่พี่น้องกำลังพลด้วยทรงห่วงใยและทรงคำนึงถึงว่า ด้วยเมื่อเหตุการณ์ตามแนวชายแดนมีความสงบ คนในเมืองหรือคนทั่วไปอาจจะลืมไปว่ายังคงมีพี่น้องตำรวจตระเวนชายแดนและทหารราบที่ยังคงปฏิบัติงานตามแนวชายแดน เพื่อรักษาพื้นที่ของประเทศไม่ให้มีการรุกราน แม้ว่าบางครั้งจะมีการกระทบกระทั่งกับกองกำลังจากฝ่ายตรงข้ามบ้างเป็นครั้งคราว แต่ขอให้พวกเราได้น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และขอให้ภาคภูมิใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของลูกผู้ชายตามที่ได้รับมอบหมาย ในโอกาสนี้ขออวยพรให้ทุกท่านมีความสุขความเจริญมีสุขภาพแข็งแรงและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็งต่อไป

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

ครั้งที่ ๑๐ : วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

• กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓๔ อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

• สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ห้วยเมืองงาม อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ห้วยเมืองงาม อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

๑.ให้พิจารณาตรวจสอบคุณภาพน้ำและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ให้พอเพียงตลอดทั้งปี

๒.ให้ติดตามความก้าวหน้าและพิจารณาการให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรในพื้นที่โครงการอย่างรอบคอบและเหมาะสม

ครั้งที่ ๑๑ : วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงราย ได้แก่

• กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒๗ ค่ายกิ่วทัพยั้ง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

• สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านปางขอน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านปางขอน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

๑.ควรมีการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค และพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน เช่น ช่องทางการจัดจำหน่าย Online เป็นต้น

๒.ให้พิจารณาการปรับปรุงถนนทางเข้าโครงการของสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านห้วยหญ้าไซ อำเภอแม่สรวย และถนนภายในสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ บ้านปางขอน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาคเหนือ

ครั้งที่ ๑๒ : ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน ได้แก่

• โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านนาเกียน ตำบลนาเกียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

• โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านป่าตึงงาม (อ่างเก็บน้ำห้วยกอลุง) พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านป่าตึงงาม หมู่ที่ ๓ ตำบลตะเคียนปม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

• โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยป่ากล้วยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านป่าก่อ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตะเคียนปม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านนาเกียน ตำบลนาเกียน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

ให้พิจารณาทบทวนแผนแม่บทและติดตามความก้าวหน้าโครงการปรับปรุงถนนวงแหวนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เชื่อม ๔ ตำบล อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมให้สำนักงาน กปร. จัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพผู้รับผิดชอบโครงการฯ ให้ชัดเจนเพื่อเร่งรัดการดำเนินโครงการให้มีการดำเนินการก่อสร้างถนนให้ครบทุกสาย รวมทั้งจัดทำสรุปความก้าวหน้าโครงการฯ เพื่อนำเรียนองคมนตรี และจัดทำรายงานถวายสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไป

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยป่ากล้วยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านป่าก่อ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลตะเคียนปม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

๑.ให้พิจารณาแนวทางการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านการอุปโภค บริโภค และการวางแผนชนิดพืชที่จะทำการเพาะปลูกเพื่อให้เกิดรายได้สูงสุด พร้อมแผนการรองรับความเสี่ยงในด้านราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวนของราคาตลาด โดยการปลูกพืชชนิดอื่นเพื่อทดแทนพืชชนิดเดิมที่เกิดปัญหาทางการตลาด เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านรายได้ของครัวเรือน

๒.ให้หาแนวทางการเพิ่มพื้นที่ป่าเพื่อให้มีพื้นที่รองรับน้ำฝนได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำได้ตลอดทั้งปี โดยได้เสนอแนวทาง ๒ ประการ คือ ๑.การป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า ๒.ส่งเสริมการปลูกป่าทดแทน เพื่อให้พื้นที่รองรับน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ โดยให้ศึกษาโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ข้าวต้มท่าสุดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพ ราษฎรมีน้ำใช้เพียงพอตลอดทั้งปี ส่งผลให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ครั้งที่ ๑๓ : ระหว่างวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

• ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคเหนือ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ และติดตามสถานการณ์น้ำ ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

•โครงการปรับปรุงถนนวงแหวนที่เชื่อมระหว่างตำบลอมก๋อย ตำบลนาเกียน ตำบลสบโขง และตำบลยางเปียง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

• โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวงอุดมธารา ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวงอุดมธารา ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

๑.ขอให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนให้คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของน้ำเป็นสำคัญ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร **"น้ำคือชีวิต"** ไม่ใช่เพียงแต่ใช้สำหรับอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่รวมถึงเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การส่งออกล้วนมาจากผลผลิตทางการเกษตรเป็นสำคัญ จึงขอให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนบูรณาการร่วมกันเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และเกิดความมั่นคงยั่งยืน

๒.ขอให้กรมชลประทานพิจารณาเร่งรัดการดำเนินงานก่อสร้างอุโมงค์ผันน้ำให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ตลอดจนพิจารณาจัดทำแผนงานเพื่อบริหารความเสี่ยง

๓.ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแนวทางช่วยเหลือราษฎร เรื่องเส้นทางคมนาคมบริเวณท้ายเขื่อนแม่กวง ระยะทางประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร

ครั้งที่ ๑๔ : วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดพะเยา ได้แก่

• โครงการทำนบดินห้วยนกเค้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

• โครงการปรับปรุงคลองผันน้ำร่องสักและโครงการก่อสร้างฝายร่องขุยพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการปรับปรุงคลองผันน้ำร่องสักและโครงการก่อสร้างฝายร่องขุยพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลบ้านปิน อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

๑.ให้กรมชลประทานพิจารณาปรับปรุงอ่างเก็บน้ำร่องสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งได้ก่อสร้างมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ เพื่อให้สามารถเพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บได้มากขึ้น พร้อมปรับปรุงระบบส่งน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร และพิจารณาปรับปรุงระบบส่งน้ำเพิ่มเติมจากฝายร่องสักร่องขุย

๒.หากมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่สามารถจะต่อยอดจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้เกิดประโยชน์กับราษฎรในอนาคต ขอให้มีการสอบถามความต้องการของราษฎรในพื้นที่และให้กรมชลประทานพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อดำเนินการต่อไป

ครั้งที่ ๑๕ : วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓

นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือ ในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง ได้แก่

- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยลอยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยลอย ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเฮี้ยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านวังทอง ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยลอยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยลอย ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

องคมนตรีได้พบปะพูดคุยกับข้าราชการและประชาชนสรุปได้ว่า **เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงงานในภูมิภาคต่างๆ และแม้จะทอดพระเนตรพื้นที่ด้วยพระองค์เอง แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะทรงนึกเอาเองว่าจะวางโครงการตรงนั้น ตรงนี้ แต่จะทรงสอบถามจากผู้เฒ่า ผู้แก่ในพื้นที่ เพื่อให้รู้แน่ชัดว่าน้ำในพื้นที่มาจากตรงไหน แล้วจึงวางโครงการร่วมกัน บางครั้งก็มีลายพระหัตถ์กำกับไว้ในแผนที่ วันนี้ที่โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยลอยอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงความร่วมมือร่วมใจระหว่างผู้เสียสละพื้นที่กับผู้ได้รับประโยชน์ที่เกื้อหนุนกันอย่างดี รวมถึงการดำเนินงานและจัดการอย่างถูกต้อง จึงสามารถเก็บน้ำได้ถึงร้อยละ ๙๘ และเป็นโชคดีที่เราได้รับอิทธิพลจากพายุโนอึลซึ่งเราได้รับผลดีมากกว่าผลเสียเพราะไม่ได้รุนแรงเกินไป และหวังว่าก่อนหมดฤดูฝนจะมีพายุเข้ามาช่วยเพิ่มปริมาณน้ำให้แก่เขื่อนสำคัญให้มีน้ำเพิ่มขึ้น**

ที่เล่ามาทั้งหมดนี้ เพื่อต้องการให้ราษฎรได้เข้าใจวิธีการทรงงาน ซึ่งที่นี้เป็นตัวอย่างที่ดี เป็นไปตามคำสอนของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงสอนให้คนที่ได้รับประโยชน์ต้องช่วยเหลือคนที่เสียสละ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ช่วยกันทำให้โครงการนี้เกิดขึ้นและประสบผลสำเร็จด้วยดี

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเฮี้ยพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านวังทอง ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

องคมนตรีได้พบปะพูดคุยกับข้าราชการและประชาชนสรุปได้ว่า **พวกเราที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ราบ หากสังเกตไปบนภูเขาสูงก็คงจะเห็นว่ามีกลุ่มเมฆหมอกปกคลุมอยู่ตามแนวเขา ยกตัวอย่างเช่น ดอยอินทนนท์ ดอยปุยที่มีระดับความสูงประมาณ ๑,๖๐๐ เมตรเหนือระดับ น้ำทะเลปานกลาง เราจะเห็นเมฆคลอเคลียกับภูเขาอยู่ตลอด เนื่องจากมีความชุ่มชื้นมากเพราะเป็นพื้นที่ต้นน้ำ ซึ่งที่ดอยอินทนนท์เป็นต้นน้ำของแม่น้ำแม่กลางและแม่น้ำปิง โดยไปรวมกัน เป็นแม่น้ำเจ้าพระยาที่ชาวต่างชาติเรียกว่าเป็น River Of The King ที่มีต้นน้ำมาจากพื้นที่ชุ่มน้ำประมาณ ๘ ไร่ แต่ว่ามีน้ำซับตลอดปี**

ที่อ่างเก็บน้ำห้วยเฮี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แม้จะมีพื้นที่รับน้ำเพียง ๓.๒ ตารางกิโลเมตร ซึ่งถือว่าน้อยมาก แต่ถ้าคณะกรรมการและกลุ่มผู้ใช้น้ำร่วมกันสำรวจป่าและปลูกป่าเสริมเพื่อรักษาพื้นที่รับน้ำให้มีความสมบูรณ์ น้ำก็จะไหลลงอ่างเก็บน้ำได้เต็มที่ หากทำแบบนี้อีก ๒-๓ ปี ก็น่าจะมีปริมาณน้ำกว่าร้อยละ ๙๐ ในสมัยนี้การสร้างอ่างเก็บน้ำเป็นเรื่องยาก เพราะพื้นที่ถูกแผ้วถางไปบ้างแล้ว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รับสั่งว่า หากพี่น้องยังไม่พร้อมก็ไม่ต้องบังคับ ให้รอความยินยอมพร้อมใจ รอให้ปัญหาหมดก่อน ให้ทำโครงการที่พร้อมเสียก่อน ดังนั้น จึงยังมีพระราชดำริที่พระราชทานไว้แต่ยังไม่ได้ดำเนินการ ซึ่งพวกกระผมจึงมาร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ เพื่อเร่งทำความเข้าใจกับประชาชนเพื่อให้โครงการที่ไม่มีข้อติดขัดสามารถดำเนินการได้สำเร็จ และขอฝากเรื่องการปลูกพืช ขอให้เกษตรจังหวัด ช่วยคิดว่า

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคเหนือ

เราจะเพิ่มผลผลิตด้วยน้ำต้นทุนจากอ่างเก็บน้ำแห่งนี้ได้อย่างไร และอย่าปลูกพืชเชิงเดี่ยว เพราะการปลูกแบบผสมผสาน จะช่วยให้มีรายได้หลายทาง ท้ายนี้ขอพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองให้พี่น้องทุกท่านประสบความสุข

ภาคใต้

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ องคมนตรีได้ติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๔ ครั้ง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ : ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคเหนือในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่

- ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ณศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
- โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
- โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกรุงหยัน อำเภอทุ่งใหญ่

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้

๑.ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำข้อคิดเห็นและมติจากที่ประชุมในครั้งนี้ ไปดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้ให้ประสบผลสำเร็จ

๒.ขอให้ทุกหน่วยงานยึดหลักดำรงความมุ่งหมายโดยดำเนินงานตามกรอบเวลาที่ได้วางแผนไว้ ทั้งนี้ หากส่วนไหนสามารถเร่งรัดให้การปฏิบัติงานเร็วขึ้นได้จะเป็นการดี

๓.การสร้างความเข้าใจให้ตรงกันและเป็นเอกภาพกับราษฎรเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่หน่วยราชการทุกภาคส่วน ต้องเร่งชี้แจงทำความเข้าใจ เพื่อให้ราษฎรทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตลอดจนการชี้แจงให้ราษฎรได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศของโลก การเกิดภัยแล้ง การประสบภัยน้ำท่วมซึ่งอาจจะมีความรุนแรงและไม่สามารถคาดการณ์ได้

๔.การบูรณาการทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้เป็นหนึ่งเดียวกัน รวมทั้ง การแสวงหาความร่วมมือจากทั้งส่วนราชการ เอกชน และราษฎร

๕.การระมัดระวังและป้องกันกลุ่มคนจากนอกพื้นที่เข้ามาสร้างปัญหา ยุยง และบิดเบือนข้อมูล เกี่ยวกับการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคใต้

๑.พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช เพื่อช่วยเหลือราษฎรเมืองนครศรีธรรมราชที่ประสบภัย ซึ่งพระราชทานตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๑ ลักษณะโครงการคล้ายกับโครงการบรรเทาอุทกภัยของจังหวัดชุมพร เพราะสภาพแวดล้อมของโลกเปลี่ยนไปมาก บางปีน้ำท่วมจึงต้องมีการเตรียมความพร้อม ภาคใต้อาจจะต้องประสบปัญหาภัยแล้ง จำเป็นต้องมีพื้นที่สำหรับกักเก็บน้ำไว้สำหรับราษฎรเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ

๒.พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งพระราชปณิธานเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยขอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเสียก่อน จึงจะเริ่มดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีเดินทางมาเพื่อติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการฯ อันจะยังคุณประโยชน์สุขให้กับราษฎรของพระองค์อย่างยั่งยืนต่อไป

๓.ขอให้ผู้นำท้องถิ่นชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎร เพื่อให้ราษฎรทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของโครงการฯ ตลอดจนการชี้แจงให้ราษฎรได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศของโลก การเกิดภัยแล้ง การประสบภัยน้ำท่วม ซึ่งอาจจะมีความรุนแรง

๔.ขอให้ราษฎรมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง ประสบความสำเร็จทุกประการ

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกรุงหยัน อำเภอทุ่งใหญ่

๑.พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปณิธานที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานไว้ให้ประสบผลสำเร็จ โครงการใดชำรุดต้องเร่งซ่อมแซมให้แล้วเสร็จเสียก่อน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนให้กับราษฎร จึงจะทรงเริ่มดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวต่อไป ซึ่งโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสังข์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้องคมนตรีเดินทางมาเพื่อติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการสืบสาน รักษาต่อยอด การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๒.ขอให้ราษฎรทุกคนได้น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ทรงห่วงใยราษฎรทุกหมู่เหล่า และทรงมีพระมหากรุณาธิคุณในการพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้กับราษฎรของพระองค์ เพื่อเป็นการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ดังนั้น ขอให้ทุกคนประกอบอาชีพที่สุจริต คิดดี พูดดี ทำดี

๓.ขอให้ทุกภาคส่วนชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรเกี่ยวกับพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระราชประสงค์ให้ราษฎรอยู่กันอย่างมีความสุข รู้รักสามัคคี ตลอดจนช่วยกันรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น จากนั้น กล่าวขอบคุณหน่วยงาน ผู้นำท้องถิ่น และราษฎร ที่มาต้อนรับ และขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ทุกท่านเคารพ ขอให้ทุกท่านมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง โชคดี อย่าเจ็บ อย่าจน

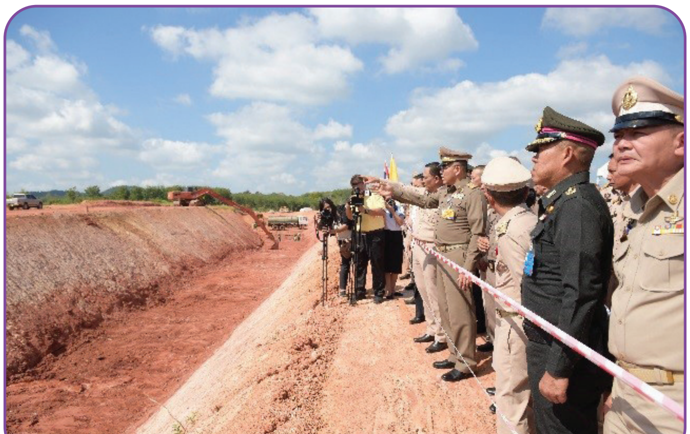

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคใต้

ครั้งที่ ๒ : ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคใต้ ในเขตพื้นที่จังหวัดสตูล ได้แก่

• โครงการระบบประปาโรงเรียนอนุบาลมุสลิมสตูล อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลฉลุง อำเภอเมือง

• โครงการสวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พื้นที่ส่วนที่ ๑) **"สวนป่าสิริกิติ์"** อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสตูล

• โครงการก่อสร้างระบบประปาบ้านผัง ๑๖ พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง

• โครงการฝายคลองท่าแพรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการระบบประปาโรงเรียนอนุบาลมุสลิมสตูลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลฉลุง อำเภอเมือง

โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเรื่องน้ำ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช บรมนาถบพิตร ทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และดำเนินการแล้วเสร็จในสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การเดินทางมาติดตามในครั้งนี้เพื่อต้องการทราบว่าการดำเนินงานดังกล่าวได้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนตามพระบรมราโชบายที่ได้พระราชทานไว้หรือไม่ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ได้ร่วมกันดำเนินงานสนองพระราชดำริให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ และจากการรับฟังบรรยายสรุปก็ทำให้ทราบว่า โครงการฯ ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดประโยชน์ตามที่ร้องขอ นักเรียนได้ใช้ประโยชน์มีน้ำอุปโภคบริโภค ที่ถูกสุขลักษณะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยเยาวชน โดยมุ่งหวังให้โรงเรียนเป็นแหล่งสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ให้เด็กนักเรียนมีการศึกษาที่ดี มีการศึกษาสูงๆ ซึ่งเด็กๆ จะโตเป็นผู้ใหญ่และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตต่อไป โรงเรียนแห่งนี้ประสบปัญหาความเดือดร้อนเรื่องน้ำ โดยได้รับพระราชทานความช่วยเหลือ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงขอฝากให้น้องๆ เด็กๆ ได้ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยขอให้ทุกคนคิดดี ทำดี เป็นคนดีของบ้านเมือง ซึ่งพระองค์ท่านทรงปรารถนาให้บ้านเมืองสงบสุข ทุกคนมีสุขภาพอนามัย ที่แข็งแรง และท้ายสุดนี้ ขอฝากให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านได้ช่วยกันดูแล บำรุงรักษา ให้โครงการฯ สามารถก่อประโยชน์ได้อย่างยาวนานต่อไป

โครงการสวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ(พื้นที่ส่วนที่๑)"สวนป่าสิริกิติ์" อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.การดำเนินงานโครงการฯ เห็นสมควรให้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อบูรณาการโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่าสวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้ (สวนป่าสิริกิติ์) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง๒ พื้นที่ในเขตจังหวัดสตูล จังหวัดสงขลา จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ในภาพรวมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒.เห็นควรให้สำนักงาน กปร. เป็นแกนหลักในฐานะเป็นผู้ประสานการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า สวนป่าพระนามาภิไธยภาคใต้ (สวนป่าสิริกิติ์) โดยจัดประชุมหารือร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเพื่อกำหนดแผนงานและกิจกรรม ขับเคลื่อนโครงการดังกล่าวทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรอบพื้นที่โครงการฯ ตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ ซึ่งคนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างเกื้อกูลกัน

๓.ขอให้สำนักงาน กปร. นำข้อสรุปของการดำเนินงานดังกล่าวนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่อไป

๔.พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทรงรับสั่งให้ช่วยกันดูแลรักษาธรรมชาติไว้ให้ลูกหลาน และเป็นประโยชน์แก่ประชาชน หากปล่อยไว้จะเกิดปัญหาการบุกรุก รวมทั้งเพื่อใช้เป็นพื้นที่สร้างแหล่งน้ำในการเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งให้แก่ประชาชน จึงขอให้ทุกคน ทุกหน่วยงานช่วยกันทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ในการร่วมกันรักษาป่าไม้

โครงการก่อสร้างระบบประปาบ้านผัง ๑๖ พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง

๑.พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยราษฎรในพื้นที่ภาคใต้ จึงได้มอบหมายให้องคมนตรีมาดูแลและรับทราบปัญหาของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน โดยโครงการฯ นี้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการแรกที่เกิดขึ้น

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคใต้

ในภาคใต้ ในสมัยรัชกาลที่ ๑๐ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมอบหมายให้องคมนตรีและคณะมาติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานโครงการฯ รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการโครงการฯ

๒.พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปณิธาน สืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้องคมนตรีสืบสานงานของรัชกาลที่ ๙ ให้แล้วเสร็จก่อน พร้อมทั้งให้ติดตามโครงการของรัชกาลที่ ๙ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จให้มีสภาพที่สมบูรณ์ เกิดประโยชน์กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน พระองค์ท่านต้องการเห็นประชาชนมีความสุข อยู่ร่วมกันอย่างสามัคคี และขอให้สอนลูกหลานจงภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๓.ขอให้ราษฎรจังหวัดสตูลที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ จงภูมิใจและช่วยกันดูแลบำรุงรักษาโครงการฯ พร้อมทั้งดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้น เพื่อก่อเกิดประโยชน์กับราษฎรในพื้นที่อย่างยั่งยืนตลอดไป

โครงการฝายคลองท่าแพรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน

องคมนตรีได้กล่าวขอบคุณหน่วยงานและราษฎรที่มาต้อนรับ และองคมนตรีได้กล่าวฝากผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ให้ช่วยกันสร้างความเข้าใจกับราษฎร ให้ร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ตัดไม้ทำลายป่า ขอให้ยึดหลักของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เรื่องความพอดี โดยภาครัฐผู้มีหน้าที่ขอให้พูดคุยทำความเข้าใจกับราษฎรโดยให้อยู่ภายใต้หลักของกฎหมาย ให้ทุกคนตระหนักถึงความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และขอฝากให้ราษฎรทุกท่านช่วยกันดูแล และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ถ้าเราไม่ทำลายธรรมชาติ ธรรมชาติก็จะไม่ทำลายเรา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงตรัสเสมอว่าการพัฒนาจะต้องยึดหลักความสมดุล คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการเดินทางมาในครั้งนี้ ขอถือโอกาส สร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือจากราษฎร ผู้นำชุมชนทุกท่าน ในการรักษาดูแลทรัพยากรธรรมชาติ สร้างจิตสำนึกให้ลูกหลานตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ขนมธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติไทย สำหรับโครงการฝายคลองท่าแพรอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ ได้ก่อให้เกิดประโยชน์นานัปการแก่ราษฎร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานที่จะทรงสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่ได้มีพระปฐมบรมราชโองการ ความว่า **“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”** ขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและราษฎรช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้เกิดประโยชน์คุณูปการต่อไป

การติดตามงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยองคมนตรีในพื้นที่ต่างๆ

ภาคใต้

ครั้งที่ ๓ : วันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓
พลเอก กัมปนาท รุดดิษฐ์ องคมนตรี และ
พลเอก เฉลิมชัย สิทธิสาท องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคใต้ ในเขตพื้นที่จังหวัดพัทลุง ได้แก่

• โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านเหมืองตะกั่วพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านเหมืองตะกั่ว หมู่ที่ ๑ ตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง

• โครงการอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโหล๊ะหาร หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านเหมืองตะกั่วพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเห็น ความเดือดร้อนในการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร ตามที่ราษฎรในพื้นที่ตำบลหนองธงได้ขอพระมหากรุณาทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา และเป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการของราษฎรในพื้นที่ จึงทรงมีพระมหากรุณารับโครงการฯนี้ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อหาทางช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้กับราษฎร

๒.กรมชลประทานได้ดำเนินการโครงการฯ โดยคำนึงถึงผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ราษฎร จึงจะได้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง แต่สามารถสนับสนุนน้ำอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตรได้อย่างเพียงพอ สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง และน้ำท่วมในฤดูฝนได้อย่างยั่งยืน

๓.บริเวณโดยรอบพื้นที่บ้านเหมืองตะกั่วมีอ่างเก็บน้ำที่แล้วเสร็จ จำนวน ๒ แห่งแต่สภาพพื้นที่มีปัญหาการส่งน้ำต่ำกว่าจึงไม่สามารถส่งน้ำให้ได้ โดยระบบ gravity ซึ่งหากจะส่งน้ำต้องใช้ระบบสูบน้ำ ซึ่งจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม

๔.ขอให้ชาวเหมืองตะกั่ว มีจิตใจที่มั่นคง มีความกล้าที่จะยืนยันว่า ต้องการให้มีการดำเนินการโครงการอ่างเก็บน้ำบ้านเหมืองตะกั่วพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ ไม่ใช่มีการดำเนินการโครงการตามความต้องการของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

๕.ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอให้ราษฎรชาวเหมืองตะกั่วอยู่ด้วยความรักความสามัคคีเป็นปึกแผ่น และมีความสุข คิดดีเป็นคนดีของบ้านเมืองดูแลรักษาพื้นที่ให้ดีต่อไป

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโหล๊ะหาร หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน

๑.พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงห่วงใยและมีความปรารถนาจะช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎร โดยทรงมีพระราชดำริในเรื่องนี้มาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี จนสามารถดำเนินการก่อสร้างได้ ซึ่งใช้เวลาก่อสร้างกว่า ๖ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ – ๒๕๔๓ ทั้งนี้เนื่องด้วยพระอัจฉริยภาพที่ทรงเล็งเห็นประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากโครงการอ่างเก็บน้ำคลองป่าบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และในวันนี้ก็ปรากฏเป็นความจริงในเชิงประจักษ์เป็นเวลากว่า ๒๐ ปีมาแล้ว

๒.หากไม่มีแหล่งน้ำเก็บกักในพื้นที่ ราษฎรในพื้นที่จะไม่มีน้ำใช้ในฤดูแล้ง และเมื่อฤดูฝนก็จะเกิดน้ำป่าไหลหลากอย่างรวดเร็วไหลลงท่วมบ้านเรือนราษฎร หลังจากมีอ่างเก็บน้ำ

คลองป่าบอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำให้มีแหล่งเก็บกักน้ำส่งมาให้ราษฎรในพื้นที่ได้อุปโภค บริโภค รวมทั้งได้ทำการเกษตรเลี้ยงครอบครัวเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ราคายางพาราตกต่ำราษฎรหันมาปลูกสละ และปลูกพืชผสมผสานมากขึ้นก็ต้องมีการใช้น้ำมากขึ้นตามลำดับ จึงขอให้ส่วนราชการได้ร่วมมือกับราษฎรจัดการการใช้น้ำที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

๔.ให้กรมชลประทานหาแนวทางเพิ่มศักยภาพการใช้อ่างเก็บน้ำคลองป่าบอนฯ ในลักษณะอ่างพวง โดยผันน้ำจากพื้นที่สูงลงมาสู่พื้นที่ต่ำ แล้วหาที่เก็บกักน้ำเพื่อให้ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ซึ่งได้ดำเนินการมาแล้วในหลายพื้นที่ในภาคเหนือ

๕.พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชปณิธานสืบสาน รักษา ต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยให้องคมนตรีดำเนินการขับเคลื่อนงานของรัชกาลที่ ๙ ให้แล้วเสร็จก่อน พร้อมทั้งให้ติดตามโครงการของรัชกาลที่ ๙ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จให้มีสภาพที่สมบูรณ์สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ เกิดประโยชน์กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน พระองค์ท่านต้องการเห็นประชาชน อยู่ร่วมกันอย่างสามัคคีและมีความสุข

ครั้งที่ ๔ : ระหว่างวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๓
พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี

เดินทางไปติดตามการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ภาคใต้ ในเขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ได้แก่

• ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น/ข้อสังเกต โดยสรุปได้ดังนี้

ขอให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พิจารณาสนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่พระราชทานฯ ให้แก่โรงเรียนในโครงการกองทุนการศึกษา เขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔ โรงเรียน ได้แก่ ๑)โรงเรียนบ้านมูโนะ ตำบลมูโนะ อำเภอสุไหงโก-ลก ๒) โรงเรียนบ้านบูเกะตา ตำบลโละจูด อำเภอแว้ง ๓) โรงเรียนนิคมพัฒนา ๑๐ ตำบลมาโมง อำเภอสุคิริน และ ๔) โรงเรียนบ้านสาเมาะ ตำบลบองอ อำเภอระแงะ

ผลิตภัณฑ์ที่งานโรคติดต่อและการสาธารณสุขได้ส่งเสริมให้ราษฎรในพื้นที่ได้ทำไว้ใช้สำหรับป้องกันการเกิดโรคจากแมลงในพื้นที่ เช่น สเปรย์ไล่ยุง ยาหม่องทากันยุงและสมุนไพรไล่ยุง เป็นต้น ถือเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ราษฎรและนักเรียนนักศึกษาน่าจะนำไปต่อยอด เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนของตนเองต่อไป

สำนักงานกปร.ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๓ เพื่อให้มีข้อมูลในการดำเนินการสนองพระราชดำริให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

๑.การประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

๑) การสำรวจข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

๒) การติดตามและสำรวจข้อมูลโครงการจัดตั้งหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓) การประเมินผลการดำเนินงานโครงการไม้ดอกเมืองหนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านปิยมิตร จังหวัดยะลา

๔) การประเมินผลศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ

๒.การติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย

๑) การติดตามผลลัพธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริประจำปี จำนวน ๑๑ โครงการ

๒) การติดตามผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริในการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ๔ แห่ง ประกอบด้วย

- พิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสัก จังหวัดลพบุรี
- พิพิธภัณฑ์เขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก
- พิพิธภัณฑ์เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก
- พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.โครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เริ่มขึ้นในปี ๒๕๔๖ โดย สำนักงาน กปร. มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีตัวชี้วัดการพัฒนาที่มีมาตรฐาน และมีความน่าเชื่อถืออย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ครอบคลุมการพัฒนาในทุกๆ ด้าน โดยตัวชี้วัดการพัฒนามี ๕ ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาดิน ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการพัฒนาป่าไม้ ด้านการพัฒนาการเกษตร และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

การดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ คณะทำงานตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ติดตามลงพื้นที่ติดตามการเก็บข้อมูล รวม ๗ แห่ง โดยต้องยกเลิกการติดตาม ๒ แห่งเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID ๑๙ ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และโครงการพัฒนาพื้นที่ห้วยลานฯ ระหว่างวันที่ ๑๖–๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒
- ครั้งที่ ๒ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๔ มกราคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ระหว่างวันที่ ๒๙-๓๐ มกราคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๔ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๕ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๖ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการโครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ห้องกรุงเทพบอลรูม โรงแรมรอยัลซิตี้ กรุงเทพนฯ เพื่อให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ แห่ง และศูนย์สาขาทั้ง ๓ แห่ง นำเสนอผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการจัดทำตัวชี้วัดฯและเป็นโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำตัวชี้วัดได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน โดยจะดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานทั้ง ๕ ด้านเพื่อจัดทำรายงานผล และติดตามการนำข้อมูลเข้าระบบสารสนเทศฐานข้อมูลติดตามตัวชี้วัดโครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.การจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร.ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลโดยมีการจัดทำระบบการติดตามการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ นำร่อง โดย กองติดตามประเมินผลได้ประสานข้อมูลจากกรมชลประทาน

เพื่อรายงานการใช้ประโยชน์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในปี ๒๕๖๓ และนำข้อมูลเข้าระบบเพื่อใช้ในการติดตามการใช้ประโยชน์ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและจะดำเนินการในส่วนที่เหลือในปีงบประมาณต่อไป

การสำรวจข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริใน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

การสำรวจข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานเบื้องต้นโครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลด้านการศึกษา สาธารณสุข รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่โครงการ และติดตามผลการดำเนินงานเบื้องต้นของโครงการ เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานของโครงการต่อไป โดยมีวิธีการประกอบด้วย การศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ปี ๒๕๔๓ – ๒๕๖๐ และการเก็บข้อมูลในพื้นที่ โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ มีกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ประกอบด้วย

(๑)เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๗ ราย

(๒)ประชาชนในพื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย

- กลุ่มที่ ๑ ประชากรในพื้นที่โครงการฯ ๑,๘๐๐ ไร่ จำนวน ๑๒๑ ราย
- กลุ่มที่ ๒ ประชากรในพื้นที่ขยายผลโครงการฯ จำนวน ๒๒ ราย
- กลุ่มที่ ๓ ชนเผ่ามละบริในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๑๖ ราย

โครงการศูนย์ภูฟ้าพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ก่อกำเนิดขึ้นตามแนวพระราชดำริในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ครั้งเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร และทอดพระเนตรบ่อเกลือสินเธาว์ บ้านบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทรงเห็นสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ด้อยโอกาสทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม จึงมีพระราชดำริให้โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าดำเนินการช่วยเหลือการพัฒนาในพื้นที่อำเภอบ่อเกลือ โดยเริ่มพัฒนาที่โรงเรียนประถมศึกษาก่อนเป็นอันดับแรก แล้วขยายไปยังศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา **“แม่ฟ้าหลวง”** และทรงขยายงานพัฒนาด้านอื่นๆ ในเวลาต่อมางานโครงการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่จึงมีชื่อเรียกรวมกันว่า **“โครงการภูฟ้าพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”** มีพื้นที่ดำเนินการ ๑,๘๑๒ ไร่ ๓ งาน ๗๘ ตารางวา ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน โดยหน่วยงานต่างๆ ได้ร่วมกันดำเนินงานสนองพระราชดำริมาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คุณภาพชีวิตของราษฎร การศึกษา สาธารณสุข รวมถึงการพัฒนาแหล่งน้ำ การประกอบอาชีพทั้งการเพาะปลูกและปศุสัตว์ พร้อมทั้งการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างต้นแบบการพัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาไปสู่ประชาชนในพื้นที่

ผลจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น

ด้านการศึกษา ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ ส่วนใหญ่ไม่สามารถ อ่านออก เขียนได้ คนที่มีการศึกษาก็ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา อันเนื่องมาจากการขาดโอกาส ขาดความพร้อม ไม่สามารถเข้าไปรับการศึกษานอกพื้นที่ได้ ส่วนใหญ่จะพบในกลุ่มของประชาชนในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๑๒๑ ราย ซึ่งเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพื่อจะได้นำความรู้มาพัฒนาตนเองได้ต่อไป

ด้านคุณภาพชีวิต ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง มีภาระหนี้สิ้น ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ส่วนบางรายมีพื้นที่ทำกินในพื้นที่โครงการฯ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีการเข้าป่าเพื่อเก็บหาของป่ามาเป็นอาหารและขาย เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในส่วนของผู้ที่มีแปลงทำการเกษตร ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ และไม่มีตลาดรองรับในการจำหน่ายผลผลิต ส่วนใหญ่เกษตรกรจะนำมาขายให้กับโครงการฯ แต่โครงการฯ ไม่สามารถรองรับผลผลิตได้มากนัก ทำให้ผลผลิตบางส่วนของเกษตรกร

ไม่สามารถนำไปจำหน่ายยังแหล่งอื่นได้ และเกษตรกรยังไม่รู้จักวิธีการแปรรูปที่ถูกต้อง ไม่มีการรวมกลุ่ม มีลักษณะต่างคนต่างทำ ประกอบกับการส่งเสริมของส่วนราชการในด้านต่างๆ ยังไม่มีความต่อเนื่องและไม่มีการติดตามผล ทำให้การแก้ปัญหาไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน เกษตรกรขาดองค์ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องจึงทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้

ด้านสาธารณสุข ประชาชนส่วนใหญ่มีร่างกายที่แข็งแรงขึ้น ไม่มีปัญหาเรื่องสุขภาพ โดยภาพรวมในพื้นที่ยังคงมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเข้าไปให้ความรู้ด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง และ พบเพียงบางส่วนที่ป่วยเป็นโรคประจำตัว เช่น ความดัน เบาหวาน โรคพิษสุราเรื้อรังที่เกิดจากพฤติกรรมของประชาชนเอง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมในเรื่องของทักษะเกี่ยวกับสาธารณสุขในการดูแลตนเองภายในครอบครัวเพิ่มขึ้น และรณรงค์ถึงโทษของการดื่มสุราอย่างต่อเนื่องเพื่อลดปัญหาของประชาชนที่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง นอกจากนี้ในเรื่องของน้ำสะอาดสำหรับดื่มยังมีไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงควรจัดหาทางแก้ไขให้มีการผลิตน้ำดื่มที่มีคุณภาพเพื่อป้องกันปัญหาน้ำดื่มไม่เพียงพอ เพื่อลดรายจ่ายของราษฎรไม่ต้องไปซื้อน้ำบริโภคที่มีราคาแพงอีกด้วย

ด้านสิ่งแวดล้อม ถนนในพื้นที่ยังไม่สะดวก บางพื้นที่การเดินทางค่อนข้างลำบากเนื่องจากถนนชำรุด ในเรื่องของไฟฟ้าส่วนใหญ่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ต้องใช้ไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ และพบปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค - บริโภค และการทำการเกษตรเป็นอย่างมาก ปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอ ควรมีการพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และปรับปรุงการบริหารจัดการน้ำเข้าแปลงอย่างเป็นระบบ ในส่วนของทรัพยากรป่าไม้พบว่ามีป่าไม้เพิ่มขึ้นประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและปลูกป่าทำให้พื้นที่ป่าสมบูรณ์ขึ้นสามารถเข้าไปหาของป่ามาดำรงชีพได้

การติดตามผลลัพธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๑ โครงการ

การติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริประจำปี มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจาก กปร. ระหว่างปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๘ และดำเนินการแล้วเสร็จมีการใช้ประโยชน์แล้ว รวม ๑๑ โครงการครอบคลุมทุกภาค โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๓ ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน ๒๙ คน และใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและประชาชนผู้ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ จำนวน ๔๐๔ คน

โครงการที่ติดตามผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการ รวม ๑๑ โครงการ ใน ๓ ประเภท ประกอบด้วย

(๑) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๙ โครงการ คือ ๑) โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่าหลวงฯ จังหวัดนครราชสีมา ๒) โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนหญ้านาง จังหวัดนครราชสีมา ๓) โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยมะแกง จังหวัดเชียงราย ๔) โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำช่องหามกายพร้อมก่อสร้างระบบส่งน้ำ จังหวัดตาก ๕) โครงการแก้มลิงพรุเตียว จังหวัดสงขลา ๖) โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหัวควน จังหวัดพัทลุง ๗) โครงการอาคารอัดน้ำห้วยตายุทธ จังหวัดชุมพร ๘) โครงการฝายห้วยยวนไทร จังหวัดชุมพร ๙) โครงการทำนบดินห้วยใน จังหวัดชุมพร

(๒) ด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการแก้ไขปัญหาช้างป่าตามแนวพระราชดำริบ้านป่าเด็ง จังหวัดเพชรบุรี

(๓)ด้านบูรณาการและอื่น ๆ จำนวน ๑ โครงการ คือ โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์ จังหวัดเชียงราย

ผลการติดตามที่สำคัญสรุปดังนี้ ด้านความครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ โครงการทั้งหมดได้ดำเนินกิจกรรมครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ โครงการมีการใช้ประโยชน์ได้ตามแผนที่กำหนด ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำมีโครงสร้างพื้นฐานของโครงการมีสภาพสมบูรณ์ จำนวน ๘ โครงการ โดยมี ๑ โครงการ คือ โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนหญ้านาง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าอุปกรณ์ของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเสียหายเนื่องจากถูกขโมยทำให้ไม่สามารถใช้งานได้ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาหางบประมาณมาซ่อมแซม ทางด้านโครงการด้านสิ่งแวดล้อมและโครงการด้านบูรณาการและอื่นๆ ไม่มีกิจกรรมการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากโครงการได้สมบูรณ์ มีเพียงโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนหญ้านาง จังหวัดนครราชสีมา ที่ปัจจุบันไม่สามารถใช้งานได้

เนื่องจากชำรุด และโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่าหลวง จังหวัดนครราชสีมาพบว่า ในปี ๒๕๖๒ ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เนื่องจากแหล่งน้ำต้นทุนมีปริมาณน้อย ทำให้ท่อสูบน้ำลงไปไม่ถึง ด้านความพึงพอใจ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมี ๑ โครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านหัวควนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง

ข้อเสนอแนะในภาพรวม ประกอบด้วย การดำเนินงานโครงการหากประสบปัญหาความเสื่อมสภาพหรือการใช้ประโยชน์ได้น้อยลงควรมีการตรวจสอบและหาแนวทางแก้ไข หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่อง โครงการในลักษณะร่วมกันหลายหน่วยควรติดตามผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของโครงการเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป และควรมีการติดตามหรือการรายงานถึงผลสัมฤทธิ์ของโครงการฯ ให้สำนักงาน กปร. ได้ทราบอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการด้านการพัฒนาแหล่งน้ำนั้นควรจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำก่อนมีโครงการฯ และสนับสนุนให้กลุ่มมีความพร้อมในการบริหารจัดการน้ำ กรณีที่มีการถ่ายโอนนั้น หลังจากถ่ายโอนโครงการฯ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว กรมชลประทานควรเป็นหน่วยงานพี่เลี้ยงช่วยดูแลบำรุงรักษาระยะหนึ่งเนื่องจากโครงการอาจเกิดปัญหาที่เกินกำลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และควรเร่งหาแนวทางแก้ไขปัญหาโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโนนหญ้านางฯ จังหวัดนครราชสีมา และโครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านท่าหลวงฯ จังหวัดนครราชสีมา โดยเร็ว

การติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คู่มือโครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สำนักงาน กปร. ให้ความสำคัญกับการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินงานที่จะผลักดันให้องค์กรสามารถบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และครอบคลุมถึงบุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ที่มีส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน กปร.

๑.๑.ด้านอัตรากำลัง

มีการบริหารอัตรากำลังแบบเต็มกรอบ ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่จำนวนทั้งสิ้น ๒๓๑ คน ประกอบด้วย ข้าราชการจำนวน ๑๓๒ คน ลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๒ คนพนักงานราชการ จำนวน ๕๘ คน และเจ้าหน้าที่จ้างเหมาบริการจำนวน ๑๙ คน

๑.๒.ด้านการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง

• มีการเลื่อนระดับข้าราชการประเภทต่างๆ และมีการประเมินเงินประจำตำแหน่งที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการได้ตรงตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน ก.พ. และดำเนินการทันทีเมื่อข้าราชการมีคุณสมบัติครบ

• มีการสรรหาข้าราชการและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลระดับปฏิบัติการ จำนวน ๑ อัตรา และเรียกบรรจุข้าราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนระดับปฏิบัติการ จำนวน ๓ อัตรา บรรจุเพิ่มเติมได้เต็มตามกรอบอัตรากำลังของสำนักงาน กปร.

• มีการสรรหาพนักงานราชการและเลือกสรรพนักงานราชการทั่วไปในตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน (ด้านวิเทศสัมพันธ์) จำนวน ๑ อัตรา ตำแหน่งพนักงานประจำสำนักงาน จำนวน ๑ อัตรา ตำแหน่งนายช่างศิลป์ จำนวน ๑ อัตรา

๑.๓.การดำเนินการระบบข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง (HiPPS)

สำนักงานกปร.ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำกรอบการสั่งสมประสบการณ์และดำเนินการสรรหาและคัดเลือกข้าราชการเข้าสู่ระบบผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง เพื่อพัฒนาข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง (HiPPS) จนถึงระดับชำนาญการพิเศษ และในปี ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง รุ่นที่ ๑๖ ซึ่งมีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย

๑.๔ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ

• ด้านค่าตอบแทน มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนให้เป็นธรรมมากขึ้นและมีการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ในรอบ ๑ ปี ๒๕๖๓ มีการประเมินผลและเลื่อนเงินเดือนได้อย่างรวดเร็วและไม่มีข้อผิดพลาด สำหรับในรอบ ๒ ปี ๒๕๖๓ มีการประเมินผลและเลื่อนเงินเดือนลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ เสร็จเรียบร้อยและไม่มีข้อผิดพลาด เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.

• เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก เครื่องราชย์อิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเหรียญจักรพรรดิมาลา ประจำปี ๒๕๖๓ ให้แก่ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ จำนวนทั้งสิ้น ๙๐ ราย แบ่งเป็น ชั้นสายสะพาย จำนวน ๑๖ ราย ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย จำนวน ๖๙ ราย และเหรียญจักรพรรดิมาลา จำนวน ๕ ราย รวมทั้งเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ จำนวน ๒๖ ราย

• ดำเนินการตรวจสุขภาพประจำปี ๒๕๖๓ ให้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ข้าราชการบำนาญ และพนักงานราชการ จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๒ ราย โดยใช้บริการจากหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) จังหวัดสมุทรสาคร

• มอบประกาศเกียรติคุณและแสดงมุทิตาจิตให้แก่ผู้เกษียณอายุราชการ ประจำ ปี ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ซึ่งมีผู้เกษียณอายุราชการ จำนวน ๒ ราย

๒.การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๒.๑ การพัฒนาบุคลากรภายในสำนักงาน กปร.

๑)โครงการสัมมนาประจำปีมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกันเกี่ยวกับนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของสำนักงาน กปร. และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการทำงาน ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างโครงการทุกระดับ โดยจัดขึ้นในวันที่ ๓ – ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ โรงแรม T SIX ๕ จังหวัดชลบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๐๖ ซึ่งจากการประเมินผลการจัดกิจกรรมความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฯ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ยที่ ๓.๘๔

๒) การส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอก สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการส่งข้าราชการ และพนักงานราชการเข้ารับการฝึกอบรมตามสถาบันต่างๆ ในหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นโดยส่วนหนึ่งเป็นการตกลงร่วมกันระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๑๑ หลักสูตร ๒๔ คน และอีกส่วนหนึ่งเป็นหลักสูตรหลักสำหรับพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารหรือข้าราชการ จำนวน ๘ หลักสูตร โดยมีหลักสูตรที่สำคัญ เช่น การป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ ๖๑ ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ ๒๔ และนักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ ๒๔ เป็นต้น ซึ่งจากการสรุปแบบประเมินผลการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๕ ขึ้นไป เห็นว่าหลักสูตรที่เข้ารับการอบรมช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด จึงสรุปได้ว่าการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ในปี ๒๕๖๓ เป็นไปตามแผนการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นการพัฒนาที่เป็นประโยชน์และมีผลคุ้มค่าอย่างยิ่ง

๓)โครงการทุนอบรมในต่างประเทศ ในปี ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการคัดเลือกบุคลากรเพื่อรับทุนต่างประเทศ ๑ หลักสูตร ๑ คน ได้แก่ หลักสูตรกลยุทธ์เพื่อสร้างและนำองค์กรที่มีความหลากหลาย The Strategies for Building and Leading Diverse Organization

๒.๒ การพัฒนาบุคคลภายนอก

๑) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน ทั้งภาคราชการ เอกชน สถาบันการศึกษาและนักวิชาการ ชุมชน และประชาชน โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนเป็นวงจร นับตั้งแต่การสร้าง/สั่งสมองค์ความรู้และฐานข้อมูลที่จำเป็น การสร้างเครือข่าย การหาตัวแบบของความความสำเร็จในบริบทต่างๆ ที่มีความหลากหลาย การอบรมให้ความรู้ที่เหมาะสมต่อแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ จัดหลักสูตรการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ หลักสูตร คือ

หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๙ โดยสำนักงาน กปร.ร่วมกับสำนักสิริพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้บริหารซึ่งมีบทบาทในการกำหนดนโยบายของหน่วยงานองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ หลักการทรงงานและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยประสานเชื่อมโยงกับความรู้ด้านวิชาการบริหารการพัฒนา และความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อม โดยการศึกษาดูงานการพัฒนาตามแนวพระราชดำริภายในประเทศ มีการจัดฝึกอบรมแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

• หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๙ จัดอบรมตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕๖ คน

• หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๙ (ช่วงปลาย) จัดอบรมตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๓ โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ

จำนวน ๕๒ คน ซึ่งจากการประเมินผลการจัดกิจกรรมความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการฯ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ยที่ ๔.๑๖

โครงการสัมมนาประจำปี

โครงการสัมมนาประจำปี

หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๙

หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๙ (ช่วงปลาย)

ผลการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ของกองประชาสัมพันธ์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ตุลาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๓) มีดังนี้

๑.การผลิตหนังสือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ ประกอบด้วย

๑.๑ จัดพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติ **“๑๐ ทศมราชา พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์”** เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

๑.๒ จัดพิมพ์หนังสือใหม่ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้
- หนังสือที่ระลึกครบรอบ๒๕ปีโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว(หลัก๒๒) สปป.ลาว โดยจัดพิมพ์ทั้งภาษาไทยและภาษาลาว จำนวนอย่างละ ๓,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

๑.๓ จัดพิมพ์ปรับปรุงเนื้อหาใหม่ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้
- หนังสือ “กษัตริย์นักพัฒนา” จำนวน ๘,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ฉบับภาษาไทย จำนวน ๒๐,๐๐๐ เล่ม

๑.๔ จัดพิมพ์ซ้ำ จำนวน ๓ เล่ม ดังนี้
- หนังสือ“จากนภา ผ่านภูผา สู่มหานที” จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ฉบับการ์ตูน ๒ ภาษา **“ความสุขของแผ่นดิน”** จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ฉบับการ์ตูน ๒ ภาษา **“ราชินีศรีแผ่นดิน”** จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือ **“ทฤษฎีใหม่ ชีวิตที่พอเพียง”** จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม
- หนังสือ **“ถนนทุกสาย มุ่งสู่ประชาชน”** จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม
- จัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับภาษาอังกฤษ “The Philosophy of Sufficiency Economy The Greatest Gift form the King” จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม
- จัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับภาษาอังกฤษ “Royal Development Study Centres” จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

๑.๕ จัดทำวารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขนาด A4 จำนวน ๔ ฉบับ/ปี ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ เล่ม พร้อม E-Book จำนวน ๕๐๐ แผ่น และจัดส่งไปรษณีย์ ๗,๐๐๐ เล่ม/ฉบับ

๒. สื่อโทรทัศน์ จำนวน ๒ รายการ ดังนี้

๒.๑.สารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติชุด "ร้อยไทยด้วยดวงใจ" ออกอากาศทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย และสถานีโทรทัศน์ NBT ในวันสำคัญตามวาระต่าง ๆ ช่วงเวลาหลังข่าวในพระราชสำนัก และเผยแพร่ทางสื่อออนไลน์ PPTV,CH5,Nation ประกอบด้วย

- สารคดีสั้นเฉลิมพระเกียรติ ความยาว ๒ นาที จำนวน ๗ ตอน
- สารคดีผลสำเร็จของโครงการ ความยาว ๕ นาที จำนวน ๗ ตอน

๒.๒.สารคดีเชิงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ชุด **"สืบสานสร้างสุขปวงประชา"** ความยาว ๓ นาที จำนวน ๔๐ ตอน ออกอากาศทุกวันศุกร์ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕

๓. สื่อวิทยุกระจายเสียง

จำนวน ๑ รายการ ได้แก่ รายการทางสถานีวิทยุ ชุด **"สืบสานงานพัฒนา"** ทางสถานีวิทยุ สวพ. FM ๙๑ ประกอบด้วย

- ผลิตและเผยแพร่รายการวิทยุ ความยาว ๒๐ นาที (สัมภาษณ์สดทางโทรศัพท์) จำนวน ๖๐ ตอน
- ผลิตและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ ความยาวไม่น้อยกว่า ๒ นาที จำนวน ๒๐ ข่าว
- ผลิตและเผยแพร่สปอตประชาสัมพันธ์ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๑๐ ตอน

๔. สื่อหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทางสื่อหนังสือพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ใน ๓ รูปแบบ ประกอบด้วย ข่าว จำนวน ๓๐ ข่าว บทความ จำนวน ๑๐ เรื่อง สกู๊ปพิเศษ หรือบทความเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๑ เรื่อง

๕.การส่งเสริมและขยายผลให้แก่สถาบันการศึกษา เด็ก เยาวชน และเจ้าหน้าที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๑๐ ภายใต้ชื่อ **"เยาวชนอาสาอนุรักษ์ผืนป่า พัฒนาสายน้ำ สร้างอาชีพอย่างยั่งยืน"** ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยนำเยาวชนจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ จำนวน ๘๐ คน ร่วมศึกษาเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ภายในศูนย์ศึกษา

การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมรับฟังการบรรยายพิเศษ เรื่อง สำนักงาน กปร. กับการสนองพระราชดำริ ความเป็นมาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ การบริหารจัดการน้ำของเขื่อนแม่กวงอุดมธารา อำเภอดอยสะเก็ด โครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหางดง นอกจากนี้ เยาวชนได้ร่วมกันทำกิจกรรมจิตอาสาตามแนวพระราชดำริ ณ โรงเรียนบ้านโป่งกุ่ม อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสานสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการน้อมนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ด้วย

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. จัดพิธีมอบรางวัลการประกวด เยาวชนอาสาสานต่อพระราชดำริ จำนวน ๑๐ รางวัล ซึ่งเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) รุ่นที่ ๑๐ ได้นำแนวคิดและความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการฯ ไปพัฒนาต่อยอดหรือเพิ่มเติมโครงการของทีม โดยทีมชนะเลิศได้รับถ้วยรางวัลพร้อมทุนการศึกษา จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ และ ๒ ได้รับถ้วยรางวัลพร้อมทุนการศึกษา รางวัลละ ๒๕,๐๐๐ บาท รางวัลชมเชยจำนวน ๗ รางวัล ได้รับโล่รางวัลพร้อมทุนการศึกษา ทีมละ ๑๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ ยังได้ติดตามความสำเร็จของเยาวชนที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ ตั้งแต่รุ่นที่ ๑-๙ โดยสำรวจจากประวัติของเยาวชนที่เคยผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการฯ ในแต่ละรุ่น ซึ่งกระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ ที่ได้น้อมนำแนวพระราชดำริหรือองค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ (RDPB Camp) มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในปัจจุบันก่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง/ครอบครัว/สถาบันการศึกษา/ชุมชน/สิ่งแวดล้อม/สังคม ปรากฏผลเป็นที่ประจักษ์หลากหลายโครงการด้วยกัน ได้แก่

(๑) นายวรวิทย์ วงษ์เล็ก อายุ ๒๘ ปี นักสิ่งแวดล้อมเจ้าของโครงการ Trash Lucky เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๓ มีความสนใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อม จึงได้ศึกษาเรื่องของการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืนตามแนวพระราชดำริในหลวงรัชกาลที่ ๙ เมื่อมีโอกาสได้ทำธุรกิจของตนเองจึงได้คิดโครงการเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและได้เข้าร่วมโครงการ Startup ของธนาคารออมสิน จึงเกิดโครงการนี้ขึ้นมาอย่างเป็นรูปธรรม “Trash Lucky” เป็นสตาร์ทอัพที่เกิดขึ้นโดยคนกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจต้องการให้ท้องทะเลและมหาสมุทรไร้ขยะ โดยเป้าหมายคือ การทำให้คนไทยสามารถจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อธรรมชาติ

นายวรวิทย์ วงษ์เล็ก
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ 3

อายุ 28 ปี
นักสิ่งแวดล้อมเจ้าของโครงการ Trash Lucky

(๒) นายธีรวัฒน์ สาลีผล อายุ ๒๔ ปี ประกอบอาชีพ "ชาวนา" เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๕ โดยสืบสานการทำนาต่อจากบิดามารดาที่บ้านเกิดอำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี สร้างแรงผลักดันตนเองด้วยการทำให้เห็นว่าขุมทรัพย์ที่แท้จริง อาชีพที่แท้จริง **"อยู่ที่บ้านเรา"** จากที่นา ๑ งาน ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพิ่มที่นามาเป็น ๑๗ ไร่ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สร้างตราสินค้า **"เด็กปลูกข้าว"** ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว เผยแพร่ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ในการทำนาแบบอินทรีย์ให้แก่ผู้ที่สนใจ

(๓) ว่าที่ร้อยตรี วีระบูลย์กิตติ ชุมพรผ่อง อายุ ๒๘ ปี นักวิชาการศึกษา ศูนย์ศาสตร์พระราชาและนวัตกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตรและอาหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๖ นักพัฒนา-จิตอาสา ผู้มีพ่อหลวงเป็นแรงบันดาลใจ ซึ่งนอกจากทำหน้าที่สอนเด็กในฐานะพ่อพิมพ์ของชาติแล้ว ยังอุทิศตัวเป็นจิตอาสาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างยั่งยืน

(๔) นายมานะวุฒิ ทองส่งโสม อายุ ๒๘ ปี ข้าราชการครู เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๔ และนายชัชวาล ทองส่งโสม อายุ ๒๓ ปี นักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๗ สองพี่น้องแห่งสวนบุญตรี-ไร่ทักสม ตำบลท่าขนาน อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าค่ายมาประยุกต์ใช้กับพื้นที่ของครอบครัว โดยใช้เกษตรทฤษฎีใหม่จัดสรรแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วน ๆ ทั้งพื้นดิน พื้นน้ำ ที่อยู่อาศัย จนสามารถทำให้มันเป็นรูปธรรมจับต้องได้ และเป็นที่รู้จักของผู้คน และต้องการให้สวนบุญตรี-ไร่ทักสม แห่งนี้ ได้เป็นศูนย์การเรียนรู้เต็มรูปแบบ เพื่อให้บุคคลภายนอกหรือบุคคลที่สนใจ ได้เข้ามาเรียนรู้การดำเนินชีวิตภายใต้แนวคิด เกษตรทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสืบสานแนวพระราชดำริให้มีความยั่งยืนสืบไป

(๕) นายเจนณรงค์ ศรีทา อายุ ๒๒ ปี นักศึกษาและเกษตรกร เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนรู้งานสืบสานพระราชดำริ รุ่นที่ ๘ นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้กับสวนของตนเองเจ้าของโครงการศรีทาออร์แกนิกฟาร์มบ้านนาแขมตำบลนาแขมอำเภอเมือง จังหวัดเลย และยังได้จัดตั้ง **"ศรีทา Bamboo Land ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง"** ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเผยแพร่การเรียนรู้เรื่อง **"ไผ่"** และ **"เกษตรแบบผสมผสาน"** อย่างครบวงจร สร้างวิสาหกิจชุมชน เพื่อช่วยเหลือและสร้างรายได้ให้กับคนในหมู่บ้าน

๖. สื่อนิทรรศการ

กองประชาสัมพันธ์ ได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการที่สำคัญ ๆ จำนวน ๑๑ ครั้ง ประกอบด้วย

๑) วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ นำนิทรรศการ ชุด **"เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก"** ในงานสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ เดอะซีซั่นส์ มอลล์ ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

๒) วันที่ ๗-๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ นำนิทรรศการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมจัดแสดงในงานเกษตรภาคเหนือ ครั้งที่ ๙ นวัตกรรมเกษตรอัจฉริยะสำหรับคนรุ่นใหม่ Smart Agricultural Innovation for Next Generation ของคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ เฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบพระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่

๓) วันที่ ๑-๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ สำนักงาน กปร. ร่วมกับมูลนิธิสวนหลวง ร.๙ จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ภายใต้ชื่อ **"สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา"** ในงาน **"พรรณไม้งามอร่ามสวนหลวง ร.๙"** ครั้งที่ ๓๒ ณ บริเวณภายในหอรัชมงคล สวนหลวง ร. ๙ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

๔) วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ นำนิทรรศการภายใต้ชื่อ **"สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา"** ร่วมจัดแสดงในงานนิทรรศการ **"ผืนป่าและแผ่นดินที่พ่อสร้าง"** ในโอกาสครบรอบ ๓๔ ปี โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

๕) วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ร่วมจัดกิจกรรมเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ถนนราชวิถี และศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง (ศปร.) กองบัญชาการกองทัพไทย ถนนแจ้งวัฒนะ โดยสำนักงาน กปร. นำนิทรรศการ ชุด ๒

กษัตริย์นักพัฒนา หัวข้อ **“สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา”** และชุด **“เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก”** ร่วมจัดแสดงในงาน

๖) วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนนิทรรศการ ชุด **“เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก”** เพื่อร่วมจัดแสดงในกิจกรรมวันวิชาการ (Open House) ณ โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม ถนนสาธุประดิษฐ์ เขตสาธร กรุงเทพฯ

๗) วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ จัดแสดงนิทรรศการ ชุด **“เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก”** ร่วมจัดแสดงในพิธีเปิดโครงการศึกษาอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๙ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.

๘) วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓ จัดแสดงนิทรรศการเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.

๙) วันที่ ๒-๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดแสดงนิทรรศการผลการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ระหว่างสำนักงาน กปร. และสำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ

๑๐) วันที่ ๙-๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ จัดแสดงนิทรรศการ ชุด **“สำนักงาน กปร. สนองพระราชดำริ ร่วมสืบสาน รักษา ต่อยอด”** เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงาน กปร. ครบรอบ ๓๙ ปี ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.

๑๑) วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ จัดแสดงนิทรรศการ ชุด **“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** ในงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม พิธีมอบโล่ เกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติ กิจกรรมวันแห่งคุณธรรม ณ อาคารรัฐสภา (สผ.) เกียกกาย อาคารสุขประพฤติ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กรุงเทพฯ

ผลการดำเนินงาน

กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ได้ดำเนินงานตามแผนงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สรุปได้ดังนี้

๑. การประชุมขับเคลื่อนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้จัดการประชุมหารือศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. กรุงเทพฯ โดยมี นายดนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. เป็นประธานการประชุมฯ และมีผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาฯ ผู้บริหารโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาฯ พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมฯ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำหลักเกณฑ์การขออนุญาตใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์พระราชทานของศูนย์ศึกษาฯ และศูนย์สาขาฯ ตลอดจนได้ทราบความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานโครงการในโอกาสนี้ด้วย

๑.๒ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ได้ติดตามการดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัย ณ พื้นที่โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี ทั้งนี้ ได้ให้ข้อแนะนำในการปรับปรุงแปลงทดลอง สาธิต และเสนอแนะให้มีการจัดทำฐานข้อมูลระเบียนงานศึกษา ทดลอง วิจัย พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัยระยะต่อไปในโอกาสนี้ด้วย

๑.๓ ช่วงเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้จัดการประชุมหารือกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง จำนวน ๕ ครั้ง โดยการประชุมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Microsoft Teams ในโอกาสนี้

ผู้บริหาร สำนักงาน กปร. ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ ช่วงของการประชุมออนไลน์ดังกล่าวด้วย รวม ๔ พื้นที่ ได้แก่ ๑) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ๒) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ ๓) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ และ ๔) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ สำหรับประเด็นสำคัญในการประชุมหารือเป็นการติดตามและรับทราบปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ตลอดจนวางแนวทางการขับเคลื่อนดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ให้สอดรับกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ได้จัดการประชุมหารือกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาฯ อีกโอกาสหนึ่งด้วย

๑.๔ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้จัดการประชุมหารืออนุกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ อาคารสำนักงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. กรุงเทพฯ โดยมีนางสาวอุศนีย์ ธูปทอง รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธานการประชุมฯ และมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมฯ ทั้งนี้ที่ประชุมได้พิจารณากรอบแนวทางการดำเนินงานศึกษาทดลอง วิจัยของศูนย์ศึกษาฯ ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และให้การสนับสนุนแผนการดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัยด้วย

๒. โครงการภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เข้าร่วมกิจกรรมของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่ได้จัดงาน **“มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๖๓”** (Thailand Research Expo ๒๐๒๐) ครั้งที่ ๑๕ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒ – ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ ภายใต้แนวคิด **“วิจัยเพื่อพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่นคั่ง และยั่งยืน”** โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานเปิดงานดังกล่าว

ในโอกาสนี้ สำนักงาน กปร. และ วช. ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการนำองค์ความรู้จากผลการวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม มีระยะเวลา ๓ ปี โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมและสนับสนุนการนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติ ได้แก่ ศูนย์ศึกษาฯ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เป็นศูนย์สาขาของศูนย์ศึกษาฯ และศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริของ สำนักงาน กปร. พร้อมนี้ ได้ร่วมจัดนิทรรศการฯ ในหัวข้อเรื่อง **"นิทรรศการชุมชนเข้มแข็งด้วยวิจัยและนวัตกรรม"**

๓. โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.

๓.๑ การติดตามสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร.

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (กศข.) มีแผนติดตามสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. จำนวน ๘ แห่ง ซึ่งได้เดินทางลงพื้นที่ จำนวน ๓ แห่ง และได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการติดตามเป็นการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์และโทรศัพท์สัมภาษณ์ สำหรับศูนย์เรียนรู้อีก ๕ แห่ง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) โดยสรุปผลการติดตาม ดังนี้

๑) กลุ่มเกษตรกรรมยั่งยืนอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ปัจจุบันมีนายคำพันธ์ เหล่าวงษี เป็นประธานกลุ่ม มีสมาชิกประมาณ ๕๐ คน แต่ละคนทำแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่สร้างอาหารให้พอมีพอกินก่อนเป็นลำดับแรก ส่วนที่เหลือค่อยนำไปจำหน่าย มีการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์ข้าว และมีความพร้อมในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมด้านเกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรยั่งยืน โดยในปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานจำนวนคนประมาณ ๑๒๐ คน ส่วนใหญ่เป็นผู้เข้าร่วมโครงการอบรมของหน่วยงานภาครัฐ

๒) บริษัท โสมภาสเอ็นจิเนียริ่ง (๒๐๐๕) จำกัด จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทธุรกิจขนาดกลาง ดำเนินธุรกิจรับผลิตและประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีนายสมพงษ์ พวงเวียง เป็นประธาน ซึ่งมีการบริหารองค์กรแบบถ้อยทีถ้อยอาศัยและยืดหยุ่น โดยพนักงานสามารถนำงานกลับไปทำที่บ้านเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้คนในครอบครัว มีร้านค้าสหกรณ์เพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภค-บริโภคให้แก่พนักงาน จัดตั้งกองทุนเงินออมของบริษัทฯ นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้พนักงานปลูกข้าวและปลูกพืชผักสวนครัวภายในพื้นที่ของโรงงานเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารให้แก่พนักงานและพบว่าบริษัท ได้รับผลกระทบจากการย้ายฐานการผลิตของบริษัทคู่ค้า ทำให้มีงานน้อยลง ทั้งนี้ บริษัทฯ มีความตระหนักรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ จึงย้ำเตือนให้พนักงานวางแผนชีวิตอย่างรอบคอบ และสร้างภูมิคุ้มกันด้านอาชีพรองรับไว้ด้วย ในปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานประมาณ ๕๐ คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ และยังได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เดือนละ ๒-๓ ครั้ง เช่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๓) นายแสนหมั้น อินทรไชยา จังหวัดอุดรธานี ศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทประชาชนทั่วไป เริ่มฟื้นฟูชีวิตด้วยการเกษตรแบบผสมผสานและสร้างความเข้าใจร่วมกับสมาชิกในครอบครัวโดยการปรับวิถีการดำเนินชีวิตใหม่หลังจากผ่านพ้นปัญหานาล่มจากภัยน้ำท่วมในปี ๒๕๒๒ นอกจากนี้ยังได้ทำงานชุมชนรวมกลุ่มสร้างอาชีพให้กับคนในหมู่บ้าน เช่น การ

ออมเงิน โรงสีข้าวชุมชน ร้านค้าสวัสดิการของชุมชน ต่อมาในปี ๒๕๖๐ ได้ขยายพื้นที่การเกษตรในที่ดินแปลงใหม่ จำนวน ๘๐ ไร่ เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับผู้ศึกษาดูงานได้เรียนรู้เกษตรแบบผสมผสานที่สอดคล้องกับภูมิสังคมและเน้นการพึ่งตนเอง โดยแบ่งพื้นที่เป็นส่วนๆ ส่วนที่ ๑ ปลูกข้าว ส่วนที่ ๒ สระน้ำ ส่วนที่ ๓ ปลูกไม้เศรษฐกิจ ส่วนที่ ๔ ปลูกต้นยูคาลิปตัส ส่วนที่ ๕ ปลูกหญ้าเนเปียร์สำหรับเลี้ยงสัตว์ ส่วนที่ ๖ เลี้ยงสัตว์ เช่น วัว แพะ เป็ด ไก่ และสุกร และส่วนที่ ๗ บ้านและพื้นที่ใช้สอยอื่นๆ ในปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานจำนวนคนประมาณ ๘๐ คน ส่วนใหญ่เป็นผู้เข้าร่วมโครงการอบรมของหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ยังได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เดือนละ ๑-๒ ครั้ง

๔) นายประมาณ ประสงค์สันติ จังหวัดกาญจนบุรี ศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทประชาชนในพื้นที่ห่างไกลเป็นเกษตรกรที่ปลูกพืชผักหลากหลายตามฤดูกาลและเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านรายได้ มีความความรู้ความชำนาญด้านการทำบัญชีครัวเรือนและต้องการเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ผู้เข้าศึกษาดูงานเป็นเพื่อนบ้านจากชุมชนใกล้เคียงที่มีปัญหาด้านการทำเกษตร และเป็นวิทยากรบรรยายให้แก่หน่วยงานภาครัฐเป็นครั้งคราว

๕) บริษัท พรทิพย์ (ภูเก็ต) จำกัด จังหวัดภูเก็ต ศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทธุรกิจขนาดย่อมเป็นบริษัทฯ ผลิตและจำหน่ายอาหารทะเลแห้งแปรรูป มีนายวิรวัฒน์ เปี่ยมวิวัตติกุล เป็นประธานบริษัท และมีพนักงาน จำนวน ๕๒ คน มีทีมงานต้อนรับและให้ความรู้กับผู้เข้าศึกษาดูงานด้านการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงาน การใช้ชีวิตประจำวัน และด้านการผลิต การควบคุมคุณภาพ เทคนิคการบริการและการตลาด อีกทั้งให้ผู้เข้าศึกษาดูงานเข้าเยี่ยมชมการทำงานของพนักงานในโรงงานและการแสดงสินค้าอีกด้วย ในรอบปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานประมาณ ๓๕๐ คน ส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป นักเรียน/นักศึกษา หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งได้รับเชิญจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้เป็นวิทยากร มากกว่า ๓ ครั้ง

๖) ชุมชนบ้านบางโรงจังหวัดภูเก็ตศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ มีนายสำราญ คงนาม เป็นผู้นำชุมชนบ้านบางโรง มีทีมงานต้อนรับ นำเที่ยว และมีวิทยากรให้ความรู้ด้านทรัพยากร ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ชุมชนบ้านบางโรงได้ศึกษา/ทดลองการทำธนาคารปูม้า เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรปูม้า ในรอบปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานประมาณ ๒๕๐ คน ส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป นักเรียน/นักศึกษา รวมทั้งได้รับเชิญให้บรรยายกับหน่วยงานภาครัฐและชุมชนใกล้เคียงให้เป็นวิทยากร ประมาณ ๓ ครั้ง

๗) กลุ่มสตรีผลิตภัณฑ์ของใช้ในครัวเรือน จังหวัดเพชรบุรี ศูนย์เรียนรู้ฯ ประเภทธุรกิจขนาดย่อม มีนางปิ่นรัตน์ ตันหยง เป็นประธานกลุ่ม มีทีมงานให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และนำชมการสาธิตการทำผลิตภัณฑ์ของใช้ในครัวเรือน นอกจากนี้มีการศึกษา ทดลอง พัฒนา และสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ โดยกลุ่มฯ ตั้งเป้าหมายสร้างผลิตภัณฑ์อย่างน้อยปีละ ๑ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สบู่จากใบตำลึง เหงือกปลาหมอ ทองพันชั่ง และใบบัวบก ซึ่งสามารถใช้กับคนที่แพ้เหงื่อตัวเองและรักษาสิวได้ ในรอบปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานประมาณ ๑๒๐ คณะ ๑๕,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป เกษตรกร นักเรียน/นักศึกษา หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งได้รับเชิญจากหน่วยงานภาครัฐและชุมชนใกล้เคียงให้เป็นวิทยากร ประมาณ ๕ ครั้ง

๘) นายผล มีศรี จังหวัดพะเยา ศูนย์เรียนรู้ฯ

กลุ่มเกษตรกรรมยั่งยืนอำเภอกันทรวิชัย จ.มหาสารคาม

บจก. โสมภาสเอ็นจิเนียริ่ง (๒๐๐๕) จ.มหาสารคาม

นายแสนหมั้น อินทรไชยา จ.อุดรธานี

ประเภทประชาชนในพื้นที่ห่างไกล มีความรู้ ความชำนาญด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ด้านต้นทุนอาชีพ และมีฐานเรียนรู้สำหรับสาธิตให้กับผู้เข้าศึกษาดูงาน เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกไม้ผล การเลี้ยงสัตว์ การทำปุ๋ยหมัก และการทำปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการติดต่อแลกเปลี่ยน/แนะนำข้อมูลให้กับผู้ที่เคยมาศึกษาดูงานจากจังหวัดเชียงรายและหมู่บ้านใกล้เคียง อาทิ แนะนำการแบ่งพื้นที่การปลูกและจัดระบบน้ำ ในรอบปี ๒๕๖๒ มีผู้เข้าศึกษาดูงานประมาณ ๑๗ คณะ ๑,๒๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร นักเรียน/นักศึกษา หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งได้รับเชิญจากหน่วยงานภาครัฐและชุมชนใกล้เคียงให้เป็นวิทยากร ประมาณ ๓ ครั้ง

๓.๒ การถอดองค์ความรู้ในประเด็น “เป็น อยู่ พอ... อย่างไร ในช่วงโควิด-19”

สำนักงาน กปร. ได้เชิญชวนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน กปร. บอกเล่าข้อคิด/เกร็ดความรู้ และประสบการณ์การรับมือในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ในประเด็น “เป็น อยู่ พอ... อย่างไร ในช่วงโควิด-๑๙” ขณะนี้ได้รับข้อมูลจากศูนย์เรียนรู้ จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่

๑) กลุ่มเกษตรกรรมยั่งยืนอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ๒) นายแสนหมั้น อินทรไชยา จังหวัดอุดรธานี ๓) นายบุญเป็ง จันต๊ะภา จังหวัดเชียงราย ๔) กลุ่มสหกรณ์การเกษตรทฤษฎีใหม่บ้านถ้ำ จำกัด จังหวัดพะเยา ๕) บริษัทบาธรูมดีไซน์ ไอ-สปา จำกัด และ ๖) บริษัท ซองเดอร์ ไทยออร์กานิคฟูด จำกัด โดยได้สรุปถอดองค์ความรู้และเผยแพร่ตามช่องทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน กปร. แล้ว ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ยืนยันได้ว่าผู้ที่ปรับใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถอยู่รอดและทนทานต่อความยากลำบากในภาวะวิกฤต

๔. โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

๔.๑ การประชุมโครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ขับเคลื่อนโครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดประชุมหารือระหว่างสำนักงาน กปร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอนามัย และการประปาส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมชั้น ๓ มูลนิธิชัยพัฒนา กรุงเทพฯ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงการจัดทำข้อมูลแผนงาน โครงการ งบประมาณ และผลการตรวจสอบคุณภาพตัวอย่างน้ำในโรงเรียนและศูนย์การเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนโครงการร่วมกัน

๔.๒ การจัดทำและขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายรายงานข้อมูลและบทวิเคราะห์โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ด้านแผนงานโครงการ งบประมาณ และด้านผลตรวจสอบคุณภาพน้ำ

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ สำนักงาน กปร. ได้ทูลเกล้าถวายรายงานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงทราบข้อมูลและบทวิเคราะห์โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ด้านแผนงานโครงการ

งบประมาณ และด้านผลตรวจสอบคุณภาพน้ำ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำนักงาน กปร. รวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอนามัย และการประปาส่วนภูมิภาค และนำมาจัดทำเป็นชุดข้อมูลรวมเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในการวางแผนระดมความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวได้อย่างตรงจุดและเกิดประสิทธิผลต่อไป

๔.๓ การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการสำรวจสถานการณ์และพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำบริโภคในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยกรมอนามัย

สำนักงาน กปร. ได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ให้แก่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินโครงการสำรวจสถานการณ์และพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำบริโภคในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมหลัก ได้แก่ ๑) การสำรวจข้อมูล/สถานการณ์คุณภาพน้ำบริโภค ๒)การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการดูแล เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ และ ๓) การตรวจเยี่ยม เสริมพลังและให้คำแนะนำกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยมีพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ แห่ง ในเขตพื้นที่ ๓๓ จังหวัด ทั่วทุกภูมิภาค แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ส่งผลต่อการเดินทางและการประชุมอบรมในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ดังนั้น กรมอนามัยจึงขอปรับเปลี่ยนกิจกรรมเป็นการจัดซื้อคลอรีนเม็ด ๖๕% ขนาด ๓ กรัม เพื่อรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคฯ ในพื้นที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ซึ่งอยู่บริเวณแนวตะเข็บชายแดนของประเทศไทย

รายงานข้อมูลและบทวิเคราะห์
โครงการจัดการน้ำดื่มสะอาดในโรงเรียน
ตำรวจตระเวนชายแดน
ด้านแผนงาน โครงการ งบประมาณ
และด้านผลตรวจสอบคุณภาพน้ำ

๕. ความร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง

การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหน่วยงานเครือข่าย มีลักษณะโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลาย แต่มีเป้าหมายร่วมคือการสร้างความรู้ ความเข้าใจและต่อยอดนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติปรับใช้ในการดำเนินชีวิต หรือเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจกระทำการใดๆ สำนักงาน กปร. จึงมีบทบาทในการสนับสนุนองค์ความรู้และขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้แก่กลุ่มเป้าหมายของโครงการฯ โดยเฉพาะการนำใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรับมือกับสภาวะวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ซึ่งมีความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

๕.๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขับเคลื่อนงานด้วยกลไกของคณะอนุกรรมการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมุ่งเน้น ๑) ถอดบทเรียนความสำเร็จปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ใน ๕ มิติ คือ พัฒนาคน พัฒนาสิ่งแวดล้อม พัฒนาความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ สร้างสังคมสันติและยุติธรรม และหุ้นส่วนการพัฒนา ๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อสมัยใหม่ เช่น Infographic และ facebook "D-พอ Design" ๓) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในภาคชุมชนท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชนและ๔)การติดตามประเมินผล และได้กำหนดกรอบการทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ด้าน ได้แก่ การจัดการองค์ความรู้ การเผยแพร่องค์ความรู้แก่ทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ และการพัฒนาเครือข่าย โดยยึดหลักให้กลุ่มเป้าหมายรู้จัก/รู้จำ (รับรู้และจดจำได้) รู้จริง (ถ่ายทอดได้) และรู้แจ้ง (เข้ามาเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา) ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนพฤติกรรมและกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิต

๕.๒ ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและความมั่นคง กองบัญชาการกองทัพไทย ดำเนินโครงการประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกองทัพไทย ประจำปี ๒๕๖๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการทหาร ตำรวจ ครอบครัว และประชาชนทั่วไป ได้มีส่วนร่วมในการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเพื่อส่งเสริมยกย่องและเชิดชูเกียรติกำลังพล กองบัญชาการกองทัพไทย เหล่าทัพ และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ตลอดจนครอบครัวและประชาชนทั่วไปที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต จนประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๓ มูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ดำเนินงานโครงการพี่นำน้องรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ ปี พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้เยาวชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรน้ำและน้อมนำแนวพระราชดำริไปปรับใช้ในการจัดการทรัพยากรน้ำของโรงเรียนและ/หรือชุมชน เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการได้มีความรู้ความเข้าใจและนำเทคโนโลยีไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เรื่องการจัดการทรัพยากรน้ำของโรงเรียนและ/หรือชุมชน รวมทั้งขยายความร่วมมือเรื่องการจัดการทรัพยากรน้ำในภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และชุมชน โดย กศข. ร่วมกับกองประสานงานพื้นที่โครงการ ๑-๔ สนับสนุนบุคลากรเดินทางลงพื้นที่ตรวจผลงานให้คะแนนและให้คำแนะนำแก่กลุ่มเยาวชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริอย่างถูกต้องครบถ้วน

๕.๔ หอการค้าไทย ขับเคลื่อนด้วยกลไกของคณะกรรมการเศรษฐกิจพอเพียงและลดความเหลื่อมล้ำ หอการค้าไทย เพื่อส่งเสริมภาคธุรกิจน้อมนำใช้เศรษฐกิจพอเพียงสู่ความยั่งยืน และสร้างความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หอการค้าไทยมีแนวทางต่อยอดโครงการ ๑ ไร่ ๑ แสน เป็นโครงการ ๑ ไร่ ๑ ล้าน สำหรับธุรกิจที่มีความพร้อม โดยเป็นการดำเนินธุรกิจแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิต การแปรรูป (ใช้นวัตกรรม) และการตลาด รวมทั้งการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่วมเสนอแนวทางการต่อยอดการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างกระจายรายได้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เน้นการจัดการระบบนิเวศธุรกิจ (business ecosystems) โดยเชิญภาคธุรกิจ เช่น กลุ่มมิตรผล ปตท. ธนาคารกรุงไทย SCG และ CPAll ภาครัฐและมหาวิทยาลัยในพื้นที่เป้าหมาย ร่วมกำหนดแนวทางความร่วมมือและผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ชัดเจนเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๕.๕ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สำนักงาน กปร. ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา สนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาหนังสือการสร้างวัฒนธรรมองค์กรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนโดยเลขาธิการกปร.ร่วมเป็นที่ปรึกษาโครงการฯ และมีอาจารย์ณัฐสรณ์ เกตุประภากร อาจารย์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เป็นหัวหน้าโครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดสรุปบทเรียนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรจากองค์กรที่เป็นต้นแบบในการปรับประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น SCG บริษัท แปลนครีเอชั่นส์ จำกัด บริษัท บาธรูม ดีไซน์ ไอ-สปา จำกัด และบริษัท ซองเดอร์ ไทยออกานิคฟูด จำกัด ซึ่งจะเป็นเครื่องมือให้แก่องค์กรต่างๆ ศึกษาปรับใช้พัฒนาองค์กรให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ของสำนักงาน กปร. เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานในการเผยแพร่องค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงาน ฯ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ

• การเตรียมการจัดประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๗

สำนักงาน กปร. ได้ประกาศเลื่อนการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๗ ซึ่งเดิมมีกำหนดจัดขึ้น ณ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) โดยได้รับความเห็นชอบจากมูลนิธิชัยพัฒนาและเครือข่ายหญ้าแฝกนานาชาติ (The Vetiver Network International: TVNI) ทั้งนี้ สำนักงานฯ กำลังอยู่ระหว่างการหารือเพื่อพิจารณาห้วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดงาน กำหนดการรับสมัครผลงานเพื่อนำเสนอและชิงรางวัล รวมทั้งรูปแบบการจัดประชุมฯ ที่เหมาะสมและจะแจ้งความก้าวหน้า ทางเว็บไซต์ www.icv-7.com ต่อไปในการนี้ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์กำลังดำเนินการจัดทำวีดิทัศน์สำหรับฉายในการประชุม ฯ ร่วมกับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

• โครงการพัฒนาเกษตรอย่างยั่งยืน ณ ราชอาณาจักรเลโซโท

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงาน กปร. ได้ร่วมกันดำเนินโครงการความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนขึ้นระหว่างราชอาณาจักรเลโซโทและราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนเตรียมการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ซึ่งจะดำเนินการใน ๒ พื้นที่ ได้แก่ แปลงสาธิตการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสฉลิงสิริราชสมบัติ ๖๐ ปี ณ เมืองแมทเซียง และศูนย์สาธิตแห่งใหม่ ณ เมืองโคเอเต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนาการดำเนินงานด้านเกษตรที่ยั่งยืนซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต รายได้ ความมั่นคงในชีวิตของชาวเลโซโทโดยประยุกต์แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการเกษตรทฤษฎีใหม่

๒. การศึกษาดูงานและการบรรยายสรุปแก่ชาวต่างชาติ

กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้ประสานจัดการศึกษาดูงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวม ๑ คณะ และจัดการบรรยายสรุป รวม ๔ ครั้ง ดังนี้

๒.๑ การศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง

• คณะผู้แทนด้านการเกษตรและการพัฒนาชุมชนจากประเทศเคปเวิร์ด กินีบิสเซา เซียร์ราลีโอน ไลบีเรีย และแกมเบีย จำนวน ๘ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๒ การบรรยายสรุป จำนวน ๔ ครั้ง

• การเข้าหารือและขอคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินโครงการด้านการพัฒนา Mr. Imran Shouket ที่ปรึกษาองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และ Mr. Faraz Zaidi เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตปากีสถานประจำประเทศไทยเข้าหารือและขอคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินโครงการด้านการพัฒนาพร้อมทั้งศึกษารูปแบบการพัฒนาที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำไปปรับใช้ในประเทศปากีสถาน ณ สำนักงาน กปร. เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

•คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร “Advanced Project Management” เข้ารับฟังบรรยายในหัวข้อเรื่อง “Planning and Management of the Royal Development Projects” จัดโดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการพัฒนาพลังงานจากประเทศบังคลาเทศ และเจ้าหน้าที่โครงการฯ จำนวน ๑๔ คน ณ สำนักงาน กปร. เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

• คณะผู้แทนด้านการเกษตรและการพัฒนาชุมชนจากประเทศเซเนกัล กาบูเวร์ดี แกมเบีย เซียร์ราลีโอน ไลบีเรีย เคปเวิร์ด และกินีบิสเซา จำนวน ๙ คน เข้ารับการฟังบรรยายเรื่อง“**หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการพัฒนาศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในประเทศไทย**”เพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติและประสบการณ์ของไทยและนำไปปรับใช้ในบริบทการพัฒนาที่ยั่งยืนของแต่ละประเทศ ณ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ (ถนนแจ้งวัฒนะ) ระหว่างวันที่ ๒๔ มกราคม – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

• คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร "The New Normal with Sufficiency Economy Philosophy towards a Sustainable Development" จำนวน ๕๕ คน จาก ๑๗ ประเทศ เข้ารับฟังบรรยายในหัวข้อเรื่อง "Introduction to the Philosophy of Sufficiency Economy" ซึ่งการเป็นการบรรยายภาคภาษาอังกฤษรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ ZOOM Cloud Meeting โดยมหาวิทยาลัยบูรพา ร่วมกับกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ณ สำนักบริการวิชาการ

๓. การพัฒนาคุณภาพบุคลากร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ ได้จัดโครงการหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์ภาษาอังกฤษ สำหรับเจ้าหน้าที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและเจ้าหน้าที่ กปร. ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างวันที่ ๙ – ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓ โดยมีเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๒๐ คน หลักสูตรนี้อำนวยการเรียนการสอนโดยอาจารย์ต่างชาติจากสถาบัน Andrew Biggs Academy โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อปฏิบัติหน้าที่มัคคุเทศก์ พร้อมทั้งฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษแบบเป็นทางการในการต้อนรับคณะต่างๆ รวมทั้งการฝึกบรรยายจุดศึกษาดูงานภายในศูนย์ ฯ และฝึกถาม-ตอบคำถามที่พบบ่อยจากผู้เข้าเยี่ยมชม ทั้งนี้ได้มีการจัดทำหนังสือเรียนขึ้นมาสำหรับหลักสูตรนี้โดยเฉพาะ เพื่อให้มีเนื้อหาเหมาะกับผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุดและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ผลตอบจากการจัดหลักสูตรอยู่ในระดับดี และผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

๔. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในปี ๒๕๖๓ กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ได้ดำเนินการแปลปรับปรุงและตรวจสอบเนื้อหาฉบับภาษาอังกฤษ ร่วมกับกองประชาสัมพันธ์ สำหรับเผยแพร่และประชาสัมพันธ์รวมทั้งสิ้น ๙ เรื่อง ได้แก่

๑.วีดิทัศน์พิพิธภัณฑ์สร้างชีวิต (Natural Museums For Life)

๒.วีดิทัศน์ศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั้ว ในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปี

๓.หนังสือหลักการทรงงาน (ฉบับปรับปรุง) ภาคภาษาอังกฤษ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๔.ตรวจการลงเสียงและคำบรรยายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕.ตรวจการลงเสียงและคำบรรยายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๖.ตรวจการลงเสียงและคำบรรยายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗.ตรวจการลงเสียงและคำบรรยายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๘.ตรวจการลงเสียงและคำบรรยายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๙.จัดทำวีดีทัศน์โครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเปิดฉายในการประชุมหญ้าแฝกนานาชาติครั้งที่ ๗

วีดิทัศน์พิพิธภัณฑ์สร้างชีวิต (Natural Museums For Life)

หนังสือหลักการทรงงาน (ฉบับปรับปรุง) ภาคภาษาอังกฤษ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

คณะผู้จัดทำ

เลขาธิการ กปร.

รองเลขาธิการ กปร.

ที่ปรึกษาฯ

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๑ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๒ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๓ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองศึกษาและขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อขับเคลื่อนแนวพระราชดำริ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริต และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และเจ้าหน้าที่

ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ (ฝ่ายเลขานุการ คณะผู้จัดทำ)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

เลขที่ ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน
เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๐๐-๖ โทรสาร ๐ ๒๔๔๗ ๘๕๖๒
www.rdpb.go.th